

Za avtocesto izbrali srednjo pot

Novomeški izvršni svet se je izrekel za najbolj- šano srednjo varianto

NOVO MESTO — Kot najboljšo različico bodoče avtomobilske ceste bratstva in enotnosti na območju Novega mesta bodo vnesli v osnutek sprememb in dopolnitev planskih dokumentov novomeške občine tako imenovano srednjo varianto, ki so jo glede na pripombe iz javnih razprav delno spremenili. Tako stališče je zavzel novomeški občinski izvršni svet 5. avgusta.

Z bodočo cesto naj bi kar najmanj posegli na območje srednje kmetijske šole Grm, s cesto izgubljena zemljišča pa naj bi šoli nadomestili z nekaterimi površinami, na katerih bi posekali gozd. Šolska zemljišča, ki ležijo južno od bodoče avtoceste, bodo predvidoma uporabili kot nadomestila za izgubljene površine zaščitenih kmetij, s tem da bodo še v šolski lasti, dokler bivša gozdna tla ne bodo dovolj rodovitna. Taki usmeritvi za zaščito kmetijske šole so na seji izvršnega sveta dodali še priporočilo za sklenitev sporazuma z investitorjem bodočega visokonapetostnega električnega daljnovoda, ker tega predvidevajo na območju šole.

Glede avtoceste na območju krajevne skupnosti Mirna peč so na seji sprejeli predlog, naj se gradita vozna pasova za obe smeri na eni trasi, sedanja magistralna cesta pa naj bi postala lokalna. Na seji izvršnega sveta so se menili, da je treba pravočasno določiti prostor za različne dejavnosti.

L. M.

Novomeščani pred odločitvijo o kabelski TV

Včeraj je usklajevalni odbor za kabelsko televizijo razposlal po pošti 6000 anketnih lističev vsem lastnikom televizijskih sprejemnikov v Novem mestu. V vabilu za prijavo za priključek je podrobno obrazloženo, kaj bodo naročniki dobili in koliko bo to približno stalo. Cena za priključek, okrog 350.000 dinarjev, res ni več tako majhna kot pred pol leta, zagotavlja pa na jsoodobne jše omrežje in izredno bogato vsebino. Cena je izračunana na pričakovano število prijav — na pritrdilni odgovor vsaj polovice vprašanih gospodinjstev. Če bo prijav več, bo strošek na enega lahko nižji, v tistih naseljih, kjer bo prijav manj, pa bodo morali na začetek del počakati še nekaj let.

Tisti Novomeščani, ki vprašalnika morda ne bi dobili, ga lahko zahtevajo pri Občinski konferenci SZDL po telefonih 21-291 in 22-807.

Več o poteku akcije preberite v koticu o kabelski televiziji v današnji prilogi DL na strani 8!

Dolenjski izvoz se je zvečal

Dolenjsko gospodarstvo v šestih mesecih izvozilo za 2 odst. več kot lani

NOVO MESTO — Medtem ko so izvozni rezultati dolenjskega gospodarstva vse do konca maja precej zaostajali za lanskimi v enakem obdobju, je bilo v juniju nadoknadnega marsikaj zamujenega in polletni rezultati so dohiteli in kljub slabim izvoznim razmeram za dva odstotka celo presegle lanske v enakem času.

V prvem polletju je dolenjsko gospodarstvo po podatkih slovenske Narodne banke, ki jih obdelajo v dolenjski gospodarski zbornici, izvozilo za blizu 146 milijonov dolarjev izdelkov. Povečal se je izvoz na trge s trdno valuto, klirinški, ki sicer predstavljajo 15 odstotkov vsega izvoza, je bil na lanski ravni. Uvoz pa se še naprej zmanjšuje in vprašan je, če se to ne bo poznalo tudi na bodočem izvozu. Na Dolenjsko je prišlo v tem obdobju od pokritja v petmesečju. Tudi takšno pokritje na konvertibilnih trgih je bilo v šestih mesecih pozitivno.

Izvoz so v prvem polletju povečali

V PREČNI KMEČKE IGRE

PREČNA — V soboto, 15. avgusta, bo organiziralo Kulturno društvo Prečna tradicionalno peto pravo kmečko veselico. Prireditelji bodo predstavili staro kmečko orodje in v zabavnem programu stare kmečke običaje in saljive igre. Posebej priporočajo dobrote iz pristne domače kuhinje, med njimi zlasti kruh iz krušnih peči, domačo potico in pečenko z ražnja. Veselica, s katero želijo Prečenci obuditi pozabljeno družabno življenje, se bo začela ob 18. uri.

ZAPLETI S KRUKOM

KOČEVJE — Šele v soboto so v Kočevju spet začeli prodajati črni kruh, in to po predpisani ceni 190 din za kilogram. Tega kruha niso pekli že od prejšnje podražitve, ker niso dobivali črne moke, medtem ko jo zdaj redno dobivajo, nam je povedala vodja inšpekcijskih služb Kočevje-Ribnica Tatjana Jerbič. Zanimiv je bil tudi njen odgovor o pocenitvi belega kruha: te pocenitve namreč ni in je ne bo, ker v vsej Sloveniji pečejo iz te moke le posebne (beri dražje) vrste kruha.

ROGAČICE IMAJO ASFALT

ROGAČICE — Vaščanom Rogaçice v sevniški občini je uspelo uresničiti dolgoletno željo, da bi dobili asfalt. Prične se že na odcepu za Primož in z vsemi kraki skozi vas je asfalta na okrog 2 kilometrih ceste. Vaščani so veliko sami postorili in prispevali še dodaten denar, kajti v pramoški krajevni skupnosti združujejo za posodobitev cest že denar iz krajevnega samopriskva.

Bo tudi plin obšel Kočevsko?

Po načrtu republike naj bi šel plinovod tik mimo Kočevja proti Novemu mestu — Pojasnilo predsednika iniciativnega odbora mag. Ivana Prezlja

KOČEVJE — Del Slovenije je že oskrbljen s plinom (ruskim) preko Štajerske. Ta plinovod naj bi po slovenskih načrtih povežali s tržaškim. Po dolgoročnem načrtu Slovenije naj bi zgradili do leta 1992 še magistralni plinovod za južno Slovenijo, ki bi po-

tekal s Tržaškega preko Postojne, Cerknice, Ribnice, Kočevske Male gore (tik mimo Kočevja) na Dvor in do Novega mesta, po njem pa bi dobivali alžirski plin. Slišati pa je o pritiskih, naj bi južni plinovod šel od Postojne proti Ljubljani in preko Grosuplja do Novega mesta. Tako bi južni del Slovenije, predvsem kočevsko-ribniško območje, spet ostalo odrezano od ostale Slo-

NOVOMEŠČANI NAJBOLJŠI

NOVO MESTO — Kmečke igre, ki so bile doslej na Vranškem, so letos organizirali v Bohinjju 1. in 2. avgusta. Organizacija iger vsako leto v drugem kraju želijo narediti to srečanje še bolj privlačno in zanimivo. Iger se je udeležila tudi ekipa aktivna mladih zadržnikov pri novomeški kmetijski zadrugi Krka v sestavi Janez Bratkovič, Slavko Jarc, Anica Žagar, Jože Jarc, Stanko Opara in še en Jože Jarc. V tekmovanju v Bohinjju, ki je obsegalo košnja, grabljenje, sestavljanje in nakladanje voza, so se Novomeščani odlično odrezali in osvojili prvo mesto.

Z. L.-D.

SLOVESNO V KAPELAH — Pionirji gasilci — v brežiški občini jih je blizu 700 — so v nedeljo na gasilskem zborovanju razvili svoj prapor. S to priveditvijo so v Kapelah zaključili enoletno delovno praznovanje 60. obletnice obstoja društva. (Foto: J. Teppey)

Mazut v Rinžo

Ekoška nesreča v Kočevju — Škodo in posledice še ugotavljajo

KOČEVJE — Minuli petek je iz kemične tovarne Melamin iztekel mazut v Rinžo. To so opazili v podjetju zjutraj, nato pa ugotovili, da je v podzemnem vodu iz cisterne do kotlovnice počila cev. Zato je iz nje odtekel mazut najprej v jašek in nato v zbiralnik meteorne vode, od tam pa po kanalizaciji v Rinžo. Po sedanjih ugotovitvah je izteklo okoli 2.000 litrov. Ngrastla Rinžaga je hitro odnašala. Škodo in posledice še ugotavljajo.

Po tej nesreči so hitro ukrepali. V Dolgi vasi so na Rinži napravili zapornico, da bi mazut prestregli. Pri tem so sodelovali Komunala iz Kočevja, Hidrotehnik iz Ljubljane, poklicna gasilska brigada iz Ljubljane pa tudi gasilci iz Dolge vasi in Kočevja. O onesnaženju vode z mazutom so obvestili prebivalstvo ob Rinži, Bilpi in Kolpi, v katero se Rinža kot Bilpa izteka.

Ponoči so nato uvedli dežurstvo v Gasilskem društvu Dolga vas in Melaminu. Zdaj čaka, da bo Rinža upadla, nakar bodo pokosili travo in posekali grmovje ob Rinži, ki je zadržalo mazut, ter vse to zažgali. Zanimivo pa je, da so v Melaminu vedno zatrpjvali, da imajo vse urejeno tako, da od njih ne morejo iztekati v okolje ne strupi in ne kaj drugega.

J. PRIMC

Pridelek manjši od pričakovanega

Novomeška zadruga je oddala 2.332 ton tržnih presežkov pšenice

NOVO MESTO — V prvih dneh avgusta je bila tudi v novomeški občini končana žetev pšenice. Pridelek je bil na koncu manjši, kot je bilo ocenjeno, in novomeška občina ne bo v celoti izpolnila obveznosti po republiškem sporazumu o pridelavi tržne pšenice.

Letos so za žetev organizirali 39 kombajnov, ki so v zasebni lasti ali lasti strojnih skupnosti, ter 3 kombajne tozda Brazda novomeške zadruge. Nekaj pšenice pod Gorjanci in v Suhi krajini pa še vedno požanjejo s snopovežalkami in je snopje še v kozočih. Precej težav je bilo zaradi okvar kombajnov, lomili so se tudi novejši. Za prihodnje bi bilo zaradi starosti in okvar treba nakupiti nekaj novih kombajnov.

Vzpredno z žetvijo je zadruga v vseh TZO in zadržnih enotah organizirala odkup pšenice. Spet pa se je zgodilo, pravi vodja pospeševalne službe v KZ Krka Novo mesto inž. Miha Krhin, da je bil pridelek ocenjen boljši, kot so ga potem zares našli. Večjo škodo so utrpeli pridelovalci, ki niso upoštevali vseh priporočil, saj leto ni bilo najugodnejše.

Povprečni pridelek je bil v zasebnem sektorju ocenjen na 3,5 tone na hektar.

• TOZD Brazda KZ Novo mesto je letos na 115 hektarjih pridelal tudi 349 ton oljne ogrščice. Pridelek je boljši od slovenskega povprečja. Seme so že oddali Tovarni olja Slovenska Bistrica.

Pogodbeni pridelovalci so v povprečju pridelali 4 tone, posamezniki pa tudi preko 6 ton. Družbena pridelava s 5 tonami letos ni tako odstopala navzgor. Zaenkrat je novomeška zadruga oddala skupaj 2.332 ton tržnih presežkov pšenice. Od tega je Brazda pridelala 1.200 ton, kmeti jska šola 60 ton, od zasebnih pridelovalcev pa so odkupili 1.072 ton pšenice, kar je 63 odstotkov plana. Zadruga planira, da bo odkupila še kakšnih 80 ton pšenice, s čimer bi 71-odstotno uresničili obvezo iz republiškega sporazuma. Odkup pa precej zavirajo vse razprave v zvezi s podražitvijo moke in kruha ter cena otrobov in krmilne moke. Slednji je prav te dni poskočila za preko 200 odstotkov. V povprečju so kmetje letos dobili za pšenico 155 din oz. 172, če prištejemo še občinske regrese.

Glede stalnega nedoseganja plana za pridelavo in odkup pšenice Miha Krhin pravi, da se neprestano kaže, da so plani zastavljeni previsoko, saj republiška predvidevanja nočejo videti, da je skoraj 40 odst. novomeških zemljišč v Suhi krajini in pod Gorjanci.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

37. GORENJSKI SE JEM KLANJ 14.-23. 8. '87

Novodobno ropanje

Da država pri izplačilih izvoznih stimulacij na debelo zamuja in da zato ta denar prav tako na debelo pobira inflacija, je zljana pesem. Vendar zato to dejstvo za tiste, ki so deležni takega »spodbujanja« izvoza, ni nič manj boleče. Se posebej ne zato, ker zna po drugi strani ta ista država vse svoje datjave takoj izterjati. To velja tako za carinske datjave kot za uvozno takso. Država se dosledno drži zakona, da mora tuji kupec blago plačati najkasneje v 60 dneh, stimer izvoznik izgubi stimulacijo. Seveda pa ne izpolnjuje svojih plačilnih obveznosti. Taka »načela« so očitno nalezljiva. Tako so se bančniki domislili še enega načina, kako brez motike priti do kruha. Ko delovna organizacija po mukotrpnem in dolgotrajnem postopku končno dobi pravico za uvoz, da banki nalog za plačilo. Devize, ki jih je prej z izvozom zaslužila in morala takoj prodati državi, plača go veljavnem (višjem) tečaju in potem čaka, da banka to plača. Čaka pa lahko tudi pol leta. Ves ta čas ima banka njen denar in zanj ne plačuje nobenih obresti. Ko pa končno blagovoli plačati, izterja od delovne organizacije tečajne razlike, kajti medtem so se devize podražile. Pri tem bančnem ropanju je častna izjema Ljubljanska banka. Ljudstvo pravi, da ima vsak svetnik roke k sebi obrnjene. Pri nas je toliko svetnikov, da se življenje spreminja v pekel.

A. BARTELI

POTEŠITEV DIRKAŠKIH STRASTI — Več kot petdeset tekmovalcev različnih starosti od cicibanov do veteranirov je nastopilo na nedeljskem super motoslalomu na Mirni, ki ga je organiziralo Avto-moto društvo Trebnje. Preko dva tisoč gledalcev je navdušeno pozdravilo predvsem domače tekmovalce, ki so zmagali v vseh petih kategorijah in še v skupnem seštevku. Tudi najboljši čas proge je pripadel domačinu Branku Rokavcu, ki je bil na jhitrejši v kategoriji do 750 kubikov. Rokavec in Sovič, ki v cestnohitrostnih dirkah nastopata za ekipo Tesnil iz Trebnjega, sta pridrevitev popestrila s prikazom vožnje na pravih dirkalnikih, med gosti pa je bil tudi najboljši dolenjski dirkač Lojze Pavlič. Na posnetku: zmagovalce kategorije na težjih motorjev Janez Prosenik spreten med strožci in zadovoljen po dirki. Več še na športni strani. (Foto: Marko Klinc)

VREME
V drugi polovici tedna bo precej sončno vreme, le v soboto bodo krajevne nevihte.

Kočevska Oprema za čistejši zrak

Čistilna naprava Sintepa bo začela še ta mesec redno obratovati

KOČEVJE — Kočevska Oprema oz. njen tozid Sintep širi svojo proizvodnjo še na tkanine za modne artikule za šport in rekreacijo. Ta proizvodnja bo potekala na bazi toplin in bi torej še dodatno onesnaževala zrak, zaradi česar je bila Oprema že doslej deležna kritik občanov. Zato so hkrati z novo opremo za proizvodnjo, ki je veljala 2 milijona nemških mark, kupili še čistilno napravo, ki je veljala nadaljnjih 730.000 mark (celotna investicija bo veljala okoli 1,2 milijarde dinarjev).

Vodja obrata plastificirnice Sintep, Erna Baster, je povedala, da čistilna naprava poizkusno obratuje že od julija, do konca avgusta pa bo predvidoma prevzeta od dobavitelja in bo začela redno delati. Škodljive pline, ki nastajajo pri proizvodnji, uničujejo tako, da jih sežigajo pri temperaturi 720° C. Tako pridobijo na uro do 2.112.000 kilo kalorij, ki se dajo koristno izrabiti.

Dima iz Opreme ne bo več in s tem tudi ne onesnaževanja zraka, nam je zatrjila Basterjeva. Lahko se sicer kaj zatakne, pokvari, kar pa pomeni, da bi ostal tudi novi stroj za lakiranje. V ozračje bi torej uhajali ne plini iz plastificirnice, ki pa, kot so pokazale strokovne raziskave, niso škodljivi za zdravje, pač pa le dišijo po milih.

J. PRIMC

Pet mesecev po rušitvi Lisce

Iz izjave direktorja Štefana Senice: hvaležni za solidarnostno pomoč — Akcija še ni končana, do 30. oktobra pa naj bi bila zgrajena nova tovarna

SEVNICA — Približno pet mesecev mineva od nesreče v Zagorju, ko je plaz porušil več hiš in tovarno Lisce. Široka solidarnostna akcija za odpravo posledic je dala delavcem Lisce spodbudo, da so se še bolj zagnano lotili vzpostavitve nadomestne proizvodnje, zbiranja denarja za gradnjo ter priprav na novogradnjo in gradnjo.

Nadomestna proizvodnja je stekla v telovadnici TVD Partizan, kjer so delavke tozida v Zagorju kljub težkim delovnim razmeram, tudi v hudi poletni vročini, dosegle sorazmerno dobre proizvodne rezultate, se pravi, da so se kar uspešno kosale z napetimi zahodnoevropskimi normami.

Kot smo že poročali, so se v delovni organizaciji Lisca Sevnica odločili za nadomestno gradnjo nove tovarne na novi lokaciji, ker je plaz povsem

• Čeprav je še vedno težko ocenjevati celotno škodo, so strokovne službe Lisce le izračunale, da znaša škoda po zadnji oceni 3.243.599.000 din. V solidarnostni akciji so zbrali 1.089.375.100 din nepovratnih sredstev, od tega pretežni del iz republiškega sklada solidarnosti. Poleg tega so v Konfekciji Lisca zbrali 615.709.312 din povratnih sredstev pod ugodnejšimi kreditnimi pogoji.

uničil sodobno tovarno. Delavci SGD Beton Zagorje uspešno gradijo nov objekt, ki ga morajo dokončati do 30. oktobra. Pogodbena vrednost gradnje in projektiranja, za kar je tudi poskrbel Beton, znaša brez vseh odvisnih stroškov 1,41 milijarde dinarjev.

»Zbrana nepovratna sredstva v celoti še ne pokrivajo stroškov izgradnje novih poslovnih prostorov. Pričakujemo, da akcija pokrivanja škode

ni zaključena in da bomo lahko te stroške pokrili iz nepovratnih sredstev. Povratna sredstva, ki so vračljiva pod ugodnejšimi pogoji, nameravamo porabiti za škodo pri izpadu dohodka, uničenju oziroma poškodovanju opreme, stroške preselitve in

za ostale stroške, ki bodo nastali. V imenu vseh delavcev Lisce in še posebno delavcev tozida Sivalnica Zagorje se zahvaljujemo vsem, ki so prispevali denar ali nam kako drugače pomagali,« je sklenil informacijo o odpravi posledic nesreče v Zagorju direktor delovne organizacije Lisca Štefan Senica.

P. P.

PREUREDILI GASILSKI DOM

KLINJA VAS — V Klinji vasi pri Kočevju so gasilci dozidali svoj dom. Orodniše so uredili v bivši dvoranici, uredili pa so novo dvorano, ki bo služila tudi za potrebe občanov. Pri dozidavi sta pomagala gasilcem še Občinska gasilska zveza Kočevje in tozid Kmetijskega gospodarstva Prašičereja.

SREČANJE INTERNIRANCI IGRE KOMPAS-DELO

PRELOKA — V nedeljo, 18. avgusta, ob 15. uri bo na Preloki najprej srečanje internirancev iz krajevne skupnosti Vinica, potem pa bodo v tem kraju igre Kompas-Delo, v katerih se bodo pomerile ekipe Preloke, Novoteksa in črnomaljske Obrtne zadruge. Za kulturni program bo poskrbel preloška kulturna skupina.

GRADNJA NOVE CESTE

DRAŠIČI — Te dni so delavci Slovenjčest Tehnike začeli dela pri obnovi oziroma gradnji novega odseka ceste od Železnikov do Krmačine. Na polovici dolžine bo šla cesta po novi trasi, dela pa naj bi bila končana v treh mesecih.

PIJMO KAVO, POMAGAJMO VLADI!

Niso alkohol ali cigarete, na kar bi najprej pomislili, tiste, ki najbolj polnijo državno blagajno. Najbolj zaslovljen prometni davek se v Jugoslaviji obračunava od kave in po tem dejstvu smo ta čas prvi v Evropi. Kar 85 odstotkov od vsote, ki jo za kavo mora odšteti kupec, kane v vzvezni proračun. Ta rekordna obdavčitev narvže lepe milijarde, če vemo, da v državi popijemo kave iz 55.000 ton praženih kavinah zrn, kar nas stane od 150 do 200 milijonov dolarjev, odvisno od cene na svetovnem trgu. Ko se sladkamo s kavo, blažimo s tem tudi grenko življenje zveznega izvršnega sveta, ki mu v tem spremenljivem poletju že tako in tako ne gre nič od rok. Pomislimo samo na zadnjo podražitev bencina in »odločilna« stališča ZIS tri dni poprej!

Andreja Vačovnik

»V brigadah je premalo Slovencev«

BREŽICE — »V brigade bom hodila, dokler bom mogla,« se je ob zaključku druge izmene zaobljubila dijakinja kovinarske šole Andreja Vačovnik. V prvi izmeni je bila brigadirka in je s svojo skupino sekala dreve in grmičje ob avtocesti, v drugi je bila sanitarka v štabu. Zaradi brigade se je odpovedala počitnicam na morju in ostala v Brežicah še tri tedne. Najbolj je bila zadovoljna takrat, ko je delala, ker so medsebojni stiki pristnejši, razen tega ji veliko pomeni občutek, da so naredili nekaj koristnega.

Zivljenje v brigadirskem naselju je bilo po njenem mnenju zadosti bogato zapolnjeno z interesnimi dejavnostmi, iz leti v bližnji in daljni okolici, na katerih so spoznali tudi več delovnih organizacij od jedrske elektrarne do Celuloze in Slovina. Ob večerih je gostovalo več ansamblov, sami so priradili brigadirski krst, volili lepoticno naselja in izpeljali več drugih zabavnih domislic.

Edino, kar Andreji ni šlo v račun, je bilo to, da je v akciji sodelovalo premalo Slovencev. Pripricana je, da so največje ovire za odhod v brigade v družinah, da se o brigadah širijo najrazličnejše govornice in da starši zaradi tega nasprotujejo.

KRITIČNO O DELOVNIH USPEHIH IN DISCIPLINI — Posnetek je s sobotne brigadirske konference v Brežicah. Brigade občinskih konferenc ZSM iz Skopja, Sokolca in Vukovara so v drugi izmeni delovne akcije Gorjanci 87 naredile več, kot so pričakovali od njih. Za dobro opravljeno delo in preseganje norme v vinogradih, na cestah in pri urejanju pašnika so jim v delovnih organizacijah izrekli priznanje. Brigadirji so se zato v nedeljo z zadoščanjem poslovili od Brežic. Skupina gruzijskih študentov je odpotovala že v soboto zjutraj. Zadnji teden so ji omogočili izlet na Gorenjsko, nato pa so jo po dolini Soče odpeljali do morja. (Foto: J. Teppy)

Ljubljansko pismo

Vlada očitno nima zdravila proti inflaciji

Zivljenje z inflacijo, nedelom in gorvjenjem se mnogim izplaca

LJUBLJANA — Ekonomisti trdijo, da so lani obstajali idealni zunanji pogoji za zniževanje inflacije v naši državi. Res pa je, da ne soglašajo glede skupne vsote učinkov teh pogojev. Medtem ko večina meni, da je bil pozitivni učinek zmanjševanje cen nafte, obresti, padca dolarja in ugodnega razmerja med uvoznimi in izvoznimi cenami najmanj 1,3 milijarde dolarjev, drugi menijo, naj bi bil skupni neto učinek le 250 mil. dolarjev.

Kakorkoli že, ugodni učinek zunanjih dejavnikov ni vplival na gibanje cen v naši državi! Sicer pa nismo posebnost samo v tem, temveč tudi v tem, da smo lani edini na svetu »ustvarili« povečanje inflacije. Vzroke za to je treba iskati v povečanju socialnega na račun tržnega.

Ob teh dejstvih si nedvomno velja ogledati ugotovitve dveh ameriških znanstvenikov, ki sta objavila analizo protinflacijskih ukrepov vseh inflacij na svetu od leta 1920 do argentinske in izraelske leta 1975. V vseh primerih so za brzdaje inflacije sprejeli štiri osnovne ukrepe: zamrzitev plač in cen, ustalitev deviznega tečaja, omejevanje monetarno politiko in drastično zmanjšanje proračunov.

V dosedanjih dveh svežnjih ukrepov ZIS so od vseh teh predlogov

naših ekonomistov in izkušenj v svetu sprejeli le 4-mesečno delno zamrzitev cen in napovedali zamrzitev osebnih dohodkov. Ne le pri zaslužku, temveč tudi pri cenah zamrzitev v naših razmerah ni dala rezultatov, vsaj ne takšnih, s katerimi bi se lahko pohvalili.

V takšnem gospodarstvu, kot je naše, je zmanj pričakovati učinke zamrzitve cen. Vsi dosedanja zakonitona cenah so bili namreč obremenjeni s sindromom »oblikovanja cen« vnaprej, kar ob upoštevanju logične ekonomske analize in praktičnih izkušenj v svetu vodi h krepitvi administrativne intervencije in odkriva neglede na načelna »prisenjanja na tržišče in blagovno proizvodnjo nezaupanje v delovanje zakonitona vrednosti. Ne gre le za teoretični ali ideološki spor, temveč za globoko razliko v tem, katera je prava in perspektivna pot za preprečitev nad stoozdostne inflacije: državni posegi ali samostojni blagovni proizvodnjo.

Res je, da državni vpliv na oblikovanje cen že dalj časa zagovarjajo posamezni ekonomisti s tezami o tem, da nikjer na svetu cen ne oblikujejo pristo in da jih država kontrolira, toda takšno metodo zniževanja inflacije v svetu v zadnjem času vse bolj opuščajo. Tam pa, kjer država kontrolira cene (navadno v krajšem roku in na ožji fronti), to počne glede na veljavne cene, vendar ne predpisuje, kako jih je treba v podrobnostih oblikovati. Zdi se, da so glede tega naši zakoni o cenah edinstveni v svetu tržnih gospodarstev.

V celoti gledano, ZIS za zdaj še nima zdravila proti inflaciji, kar je tudi razumljivo, če vemo, da družba ni pripravljena na spremembe, brez katerih pa dviganje cen ne more biti ustavljeno. Kaže, da se življenje s pomočjo inflacije, to je z malo dela in veliko nedela in praznega govorenja, splača večini družbe! Če je tako, potem je odločnejši obračun z inflacijo razen v političnih govorih — še zelo daleč.

VINKO BLATNIK

MOST ČEZ LAHINJO — Prejšnji teden so delavci SCT začeli z deli za gradnjo novega mostu čez Lahinjo pri Geršičih. Most, ki je v programu samoprispevka v metliški občini, prebivalci teh krajev težko čakajo, saj jim je to najbližja povezava do ceste Črnomelj — Metlika. Stari podirajoči se leseni most je že več let zaprt. Novi betonski most naj bi bil zgrajen v treh mesecih. (Foto: A. Bartelj)

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 154
z dne 10. avgusta 1987

država	valuta	tečaj	za devize, efektivno, čezke, kreditna pisma in poštne nakaznice		
			nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	5690,06	5698,61	5707,16
Belgija	frank/C	100	1922,06	1924,95	1927,84
Belgija	frank/F	100	1909,64	1912,51	1915,38
Danska	krona	100	10474,18	10489,91	10505,64
Finska	marka	100	16473,97	16498,72	16523,47
Francija	frank	100	12008,03	12026,07	12044,11
Nizozemska	gulden	100	35443,65	35496,90	35550,15
Italija	lira	100	54,89	54,97	55,05
Norveška	krona	100	10926,10	10942,51	10958,92
Portugalska	escudo	100	509,88	510,65	511,42
Z.R. Nemčija	marka	100	39916,97	39976,94	40036,91
Španija	pezeta	100	586,04	586,92	587,80
Švica	frank	100	48118,54	48190,83	48263,12
Švedska	krona	100	11450,90	11468,10	11485,30
V. Britanija	funt	1	1181,38	1183,15	1184,92
Japonska	jen	100	497,26	498,01	498,76
Kuvajt	kv. dinar	1	2636,69	2640,65	2644,61
Kanada	dolar	1	568,36	569,21	570,06
ZDA	dolar	1	751,10	752,23	753,36
Avstralija	a. dolar	1	526,52	527,31	528,10
	ECU	1	827,19	828,43	829,67
Grčija	drahma	100	527,74	528,53	529,32
Irska	funt	1	1068,26	1069,86	1071,46

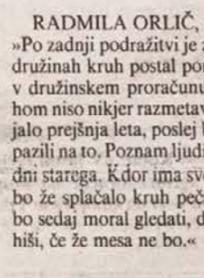
Naša anketa

Prevelika podražitev

Če za dosti drugega ne, moramo naši vladi priznati zasluge vsaj za to, da vseskozi uspešno skrbi, da našega ljudstva nobena podražitev, pa naj bo cenovni skok še tako vrtoglav, ne razburja posebno dolgo, ker pride za njo takoj druga. Tolažba je seveda slaba. Zadnji velikanske podražitve so z blagoslovom vlade za jele tudi izdelke — med njimi ima posebno mesto kruh — ki se jim celo za na jskromenjšje življenje je oziroma preživetje ni mogoče odreči. Zato je stoozdostna podražitev moke in 70-odstotna podražitev kruha prav zares osupljiva in boleča, čeprav je jasno, da kmetje in peki še vse preveč z lastno kožo rešujejo splošni družbeni standard.

SASA ŠTEFANIČ, prodajalka v Emoninem marketu v Črnomlju: »Po podražitvi pri nas ne prodamo nič manj kruha kot prej. Že prej so ljudje gledali, da so ga kupili toliko, kot ga res potrebujejo. Ob zadnji podražitvi se ljudje niso posebej razburjali, saj so stalnih podražitev in splošne druginje, kot kaže, že navajeni. Močno pa se je povečalo povpraševanje po črnem kruhu, prodali bi ga precej več, kot ga dobimo, kar glede na razlike v ceni ni čudno.«

RADMILA ORLIČ, tajnica iz Metlike: »Po zadnji podražitvi je zlasti v številnejših družinah kruh postal pomembna postavka v družinskem proračunu. Že doslej s kruhom niso nikjer razmetavali, kot se je dogajalo prejšnja leta, poslej bodo ljudje še bolj pazili na to. Poznam ljudi, ki jedo tudi po tri dni starega. Kdor ima svojo pšenico, se mu bo že splačalo kruh peči doma. Marsikdo bo sedaj moral gledati, da bo vsaj kruh pri hiši, če že mesa ne bo.«

IVANKA BOŽIČ, gospodinja iz Kostanjevice: »Zadnja podražitev nas je neprijetno presenetila. Šest nas je pri hiši in vsak dan gre precej kruha. Večino denarja bodo zdaj ljudje porabili za kruh in mleko, za meso jim sploh ne bo ostalo. Dobro, da imam še vrt, ker marsikaj pridelam, da mi čez leto ni treba plačevati zelenjave v trgovini. Kar ne morem si predstavljati, kako živijo v mestih, če so odvisni samo od plače.«

BERNARDA VOGRINC, gostinka iz Podvinj: »Kruh se je preveč podražil. Nad zadnjim povečanjem cene so ogorčeni predvsem tisti, ki pšenico pridelujejo, saj jo morajo poceni prodati. Sprašujejo se, zakaj taka razlika, če kmet od podražitve nič nima. Podražitev pa ne prizadene vseh enako. Še so ljudje, ki si lahko več privoščijo in ne gledajo na to, če je kos kruha dražji ali cenejši. Zagotovo pa ga bo zdaj manj v smetnjakih po mestih. Na deželi ga nikoli ne mečemo stran.«

ANICA KERNC, prodajalka v samopostrežni M-Kmetijskega kombinata v Sevnici: »Ljudje se močno jezijo, ker se je kruh podražil, nakupi pa se niso zmanjšali, saj brez kruha pač ne gre. Ljudje bi radi kupili več najcenejšega, a ga žal ne moremo dobiti več. Peči pravijo, da imajo točno določene obveznosti. No, upam vsaj, da bo poslej manj kruha končalo v smeteh, saj je že presneto drag, vsaj za večino.«

JANEZ MIKLIČ, upokojenec iz Trebnjega: »Kruh je občutno predrag. Zdjaj se je treba podvizati, da vsaj dobiš najcenejšega. Mislim, da se je marsikakšna mlada družina znašla še v težjem položaju kot upokojenci. Mi smo vajeni marsikaj potrpeti in niti nimamo velikih potreb. Toda, kako nasititi vedno lačne otroke? Mnogim zdaj že huda prede. Po malem pa smo pri vseh teh silnih podražitvah že kar otopeli, čeprav zelo za boljše. Vidimo, da ni nič bolje, ampak vse slabše.«

ALOJZ JAKLIČ, oddelkovodja v Adrii v Novem mestu: »Kruha kot osnovnega živila ne bi smeli naenkrat toliko podražiti, cene so za ljudi z nizkim standardom previsoke. Najbrž pa drži, da za nekatere sloje take podražitve niso prehudo breme. Mislim, naj bi bil kruh neke srednje kakovosti dovolj poceni, podražili naj bi le posebne vrste kruha. S podražitvami pa dobijo levi delež posredniki, medtem ko kmetje bolj malo.«

MARINKA ANDOLJŠEK, namestnica poslovdnje ribniške Blagovnice: »Zaradi podražitve kruha je splošna kritika. Nekateri kupci so hodili z računi nazaj v trgovino in se pritoževali, da smo jim preveč zaračunali. Utemeljitev, da je kruh dražji zaradi nove pšenice, je privlečena za lase, saj smo jo šele poželi. Imamo slabo vodstvo, saj ne zna narediti reda pri cenah. Ob takem vodstvu države za nas ni prihodnosti.«

MOJCA PERTINAC, administratorka v kemični tovarni v Kočevju: »Najprej sem mislila, da bi bilo bolje, če bi podražili alkohol in različno nakazovali za kruh. A tudi to ne bi bila rešitev, potem bi s poceni kruhom krmili prašiče. Utemeljitev o podražitvi je privlečena za lase. Ljudje se vedno sprizajimo s podražitvami, kar pa ni prav. Tako dajemo le potuho nesposobnemu vodstvu.«

Pšenica že zamenjala loček

Samo v Mirnski dolini KZ Trebnje načrtuje, da bo meliorirala 1200 ha zemljišč

TREBNJE — M-Kmetijska zadruga Trebnje je v tem srednjeročnem obdobju predvidela izjemno obsežne agro- in hidromelioracije. Že pred 3 leti je ljubljanski Vodnogospodarski inštitut naredil idejni načrt iz vodarskega in kmetijskega vidika, ki je zajel 1200 hektarov zemljišč v Mirenski dolini.

Lani so že končali izboljšavo 190 ha površin na območju Jesenišča — Puščava — Mokronoški potok, opravili pa so že tudi zložbo in tehnični prevzem zemljišč. Izvajalec del je bilo novomeško vodnogospodarsko podjetje (VGP) in z njegovim delom je bil investitor KZ Trebnje doslej zadovoljen, zato se sodelovanje nadaljuje.

»Lanska naložba je stala okrog 70 milijonov dinarjev in več kot polovica melioriranih zemljišč je bila naša,

medtem ko jih je v letošnji melioraciji na 337 ha Rakovniškega polja le dobra četrtina naših. Predračunska vrednost letošnje naložbe, ki naj bi bila končana do srede septembra, je 356 milijonov. Delavci VGP bi že za-

• V začetku je bil pri kmetih velik odpor zoper melioracije, toda bolj kot so šle akcije h koncu, ko so videli, da se je loček umaknil pšenici in koruzi, bolj so bili ljudje zadovoljni. Bojan Strmole na Gornjih Jesenicah je, denimo, pridelal 4 tone pšenice na hektarju melioriranih zemljišč. Lastniki zemljišč so morali prispevati po 238.064 oz. 116.200 din za hektar izboljšane zemlje, odvisno pač, v katero kategorijo so bila razvrščena zemljišča glede zahtevnosti drenaže.

ključili dela, če bi imeli proste, odprte površine, a smo se dogovorili, da bodo čim manj motili vegetacijo. Spomladi je bilo tudi nekaj slabega vremena. Ljudem pa je bilo seveda tudi

všeč, da smo jim stali ob strani, ko nismo pustili, da bi šli s stroji kar čez pšenico in druge posevke. Prihodnje leto bo malo predaha, saj ni denarja niti za osnovno odvodnjavanje. Vodarski dinar gre namreč za regulacijo struge Mirne. Poplavljeni smo imeli že celo melioracijsko območje, ker del Mirne (do Doba) ni bil reguliran. Tudi izvedbenih načrtov še nimamo! V letu 1989 pa računamo na melioracijo na območju pod Slepškom, Logom in Glinkom,« je povedal direktor zadruga inž. Drago Kotar.

P. PERC

VEČJA ZMOGLJIVOST VINSKE KLETI

METLIKA — Metliška Vinska klet, v okviru katere je tudi bivši novomeški Hmeljnik, je pred kratkim preselila iz Novega mesta v Metliko vinifikatorje in vinsko posodo. Tako ima sedaj klet na enem mestu za milijon litrov vrele posode, dnevni sprejem grozdja pa se bo povečal za 100 ton, tako da bodo lahko ob trgatvi sprejeli po 300 ton grozdja na dan. Za to potezo so se odločili, ker so prepričani, da je to, da imajo vse zmogljivosti na enem mestu, velika prednost in da je racionalnejše ob trgatvi organizirati prevoz grozdja z odkupnih mest v novomeški občini čez Gorjance.

Izguba pije tudi vino

Vinarstvo in vinogradništvo prinašata izgubo, ki jo pokrivajo z dohodkom od bifejev in skladišč na veliko

METLIKA — Metliško Vinsko klet, toz tamkajšnje Kmetijske zadruge, je v prvem polletju pred izgubo rešila njena trgovsko-gostinska dejavnost. V sami kleti, se pravi v proizvodnji vina, je bilo v tem času 31 milijonov dinarjev izgube, vinogradništvo pa je prineslo kar 49 milijonov dinarjev izgube v prvi polovici leta. Na srečo ima toz še svoje bifeje, okrepčevalnice, gostilne in skladišča na veliko z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami in ta dejavnost je prinesla toliko ostanka dohodka, da je toz v celoti pozitivno posloval.

V enoti vinogradništvo se bo do konca leta zaradi irgave izguba sicer zmanjšala, vendar ocenjujejo, da bo ob koncu leta še vedno znašala kakih 30 milijonov dinarjev. Novi obračunski sistem in politika obrestnih mer so dejavnosti, kjer se zaloge počasi obračajo, še posebej prizadele. Med take dejavnosti sodita vsekakor tudi vinogradništvo in vinarstvo. V slovenskih kleteh se zaloge vina ne obrnejo povprečno niti enkrat na leto, od 0,8-krat do 0,9-krat, irgatev je pač samo enkrat na leto. Obvezna revalorizacija zalog in 95-odst. obresti na zaloge pa so za to panogo ogromno in nerazumljivo breme. Tako je ta proizvodnja tako rekoč administrativno potisnjena med izgubarje in reševati jo mora trgovina. Dokler bo pač to zmogla.

A. BARTELJ

Devet pravil za dober kompost

Odložajo o uspehu

Kompost lahko v celoti nadomesti hlevski gnoj na zelenjavnem vrtnu, hkrati pa je nujno potrebno odlagališče organskih snovi z vrta in iz gospodinjstva. O pripravi dobrega komposta smo na tej strani že pisali, danes pa iz revije Moj mali svet povzemamo 9 biodinamičnih pravil za uspeh v kompostiranju.

- Material, ki ga kompostiramo, nikoli ne zložimo v jamo, ker bi začel gniti, ne pa trohneti, saj zrak ne bi mogel do njega.
- Nikoli zato tudi ne uporabljamo posod, ki so zaprte z vseh strani.
- Komposta nikoli ne postavljamo na trdno osnovo, kamen, beton ali podobno, saj bi s tem izgubil stik z zemljo in živimi bitji v njej.
- Za spodnjo plast naneseemo približno 20 cm grobega materiala, nanj pa nalagamo drobnejše. Pokošena trava sme na kompost že, ko je malo uvenela, in le v tankih slojih, sicer bo začela gniti.
- Za pospeševanje trohnenja potrosimo prek posameznih plasti zemljo, zrel kompost in kalcij (apno), ki že dolgo velja za najboljši dodatek pri kompostiranju.
- Preprečujemo popolno osušitev! Za polivanje komposta je idealna »gnojnica« iz namočenih kopriv.
- Za deževnike je idealna hrana: čebulne lupine, ostanke drobnjaka, usedline kave in čaja.
- Zmešamo zelene in olesenele materiale pa tudi živalski gnoj, da dobimo pravo razmerje ogljika in dušika.
- Kompost pokrijemo z listjem, slamo ali senom, da pospešimo razvoj toplote in preprečujemo izgubo dušika.

Dodatek za oddano mleko

17 din poročuna za nazaj in 40 din posebne premije — Zakaj se Krško in Brežice obirajo?

LJUBLJANA — Kot piše Kmečki glas, bodo rejci krav molznic dobili za liter neoporečnega mleka, oddanega v mlekaro v prvi polovici leta, dodatnih 17 din. Ta poročun naj bi vsaj delno nadomestil veliko razliko med proizvedeno in prodajno ceno. Po sklepu republiškega izvršnega sveta bo dve tretjini od skupnega zneska 3 milijard dinarjev prispevala republika, vendar pod pogojem, da občine primaknejo eno milijard. Ker 14 občin, med katerimi sta tudi dve naši, Brežice in Krško, svojega deleža še niso v celoti poravnale, bodo morali kmetje iz teh občin toliko časa počakati na izplačilo poročuna, dokler to ne bo narejeno.

Trenutna zaščitna cena mleka s 3,6 odst. toščice znaša zdaj 127,50 din, ekonomska cena povprečno produktivnega rejca pa že 195 din. Ker zvezni izvršni svet do oktobra ne namerava zvečati zaščitne cene, julija za 70 odst. zvečani republiški regres pa tudi še ne zadošča, so se združne organizacije, mlekarne in trgovine, odločile, da bodo v avgustu in septembru (tudi za ceno rdečih števil) rejcem izplačale iz svojega denarja dodatno premijo — 40 din za liter mleka, da bi rejci lažje zdržali te zares hude čase in da živinorejca ne bi bila preveč prizadeta. Seveda je ta dodatek imel za posledico tudi 20-odstotno podražitev mleka in mlečnih izdelkov

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tif Doberšek

Izbira trt za vinograd

Tokrat nekaj o jeziku

Trsni izbor kot že osvojen izraz za izbiro trt za vinograd (glej članek o tem v prejšnji številki), bo vodilo vinogradnikom najmanj za bodočih 10 ali celo več let. Zato je potrebno, da ga pred sprejetjem kot strokovno priporočilo resnično temeljito pripravimo. Poleg pravilnih strokovnih nasvetov mora tako navodilo uporabljati tudi lepo slovensko izrazoslovje.

Enkrat za vselej se bo treba poslovi od besed »rajon« in od poimenovanja vinogradnih območij po rekah (Drava, Sava), to je po sedanjem uradnem besedilu Podravske in Posavske rajon. Upravičenost tega popravka utemeljujem takole: 1. Že v brošuri Trsni izbor in vinski tipi za Dravsko banovino (Ljubljana 1935) nikjer ne piše o podravskem ali posavskem rajonu, piše le o vinorodnih okoliših Dravske banovine.

2. V moji knjigi Vinogradništvo iz leta 1968 mi je slavist, ki je slovensko popravljal moj rękopis, besedo rajon prečrta z rdečilo in jo izpravi iz besedo okoliš. 3. Pri pregledu rękopisa za mojo knjigo Vinogradništvo iz leta 1978, ki služi kot učbenik vinogradništva za srednje kmetijske šole, je lektor rękopisa za slovenski jezik, profesor slovenščine Stane Mihelič, odločno zahteval, da sem besedo rajon zamenjal z besedo območje, besede podravski in posavski pa po izrazoslovlju vremenoslovcev z besedami severovzhodno območje, jugovzhodno območje in zahodno vinorodno območje Slovenije. Le kot uradni izraz (Pravilnik Republiškega sekretariata za kmetijstvo, goz-

darstvo in prehrano — Ur. L. SRS štev. 18/77) mi je lektor na koncu le dovolil še besedo rajon. Zato sprememba naziva rajon in poimenovanje po rekah v naziv severovzhodno, jugovzhodno in zahodno vinorodno območje v navedeni učni knjigi za vinogradništvo iz leta 1978 in naslednjih ponatisih (1981, 1984, 1986) ni posledica moje svojeglavosti, temveč lektorjeve zahteve.

4. Mali Slovenski pravopis (Založba Obzorja, Maribor, 1987) na str. 292 označuje besedo »rajon« z zvezdico, po navodilih za uporabo v začetku tega pravopisa pa je napisano, da besede, ki so označene z zvezdico, za knjižno rabo niso dovoljene. Namesto besede rajon, navaja besedo okoliš. Torej besede rajon za v novem trsnem izboru ne bi smeli več uporabljati.

Opustimo neslovensko izrazoslovje

Iz te obrazložitve je jasno, da se moramo tudi strokovnjaki vinogradniške stroke otrestiti neslovenskega izrazoslovja. Ker beseda območje (po prof. Miheliču) pomeni širši predel, okoliš pa ožji predel, bomo v bodoče pri poimenovanju naših vinorodnih goric slovensko vinogorje poimenovali s pravilnim slovenskim izrazoslovljem, to je severovzhodno, jugovzhodno in zahodno vinorodno območje. Pri tem bo treba mejo med severovzhodnim in jugovzhodnim vinorodnim območjem popraviti in šmarnko-virštajski vinorodni okoliš vključiti v severovzhodno vinorodno območje, ker po naravnih, sortnih in gospodarskih značilnostih bolj sodi v severovzhodno kot v jugovzhodno območje. Po informacijah, ki jih imam, to želijo tudi vinogradniki tega okoliša.

(Drugič dalje) T. DOBERŠEK

SREČANJE NA VINSKEM SEJMU

LJUBLJANA — Meddrštveni odbor društev vinogradnikov severovzhodnega in jugovzhodnega vinorodnega območja Slovenije bo priredil 30. avgusta na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani (v dvorani B2-1) na vinskem sejmu srečanje zasebnih vinogradnikov. Začelo se bo ob 10. uri z razpravo otežavah vinogradništva in vinarstva ter o pripravi na ustanovitve zveze društev zasebnih vinogradnikov Slovenije. Sledilo bo zabavnidel z nastopom Turističnega društva Podgorci (v okviru DV Jeruzalem). Vinogradnikom bodo na voljo prišleke specialitete. Društvi vinogradnikov Dolenjske in Bele krajine naj organizirata kar najbolj množično udeležbo

Ameriške farme gredo na kant

Na tisoče propadlih

Ameriških farm, kakršne nam je prikazoval Hollywood, je čedalje manj. Neizprosne zakonitosti tržnega sistema jim ne prizanašajo in vse več farmarjev je na cesti. Razlog je preprosto. V sedemdesetih letih, ko je bila velika konjunktura, ko je bilo kmetijske zemlje še dovolj, krediti pa ugodni, je marsikdo poskušal srečo v kmetijstvu. Med letom 1969 in 1981 se je površina obdelane zemlje povečala kar za eno petino in kazalo je, da bo večini novih kmetovalcev podjetniški podvig uspel.

Toda v začetku osemdesetih let so se stvari postavile na glavo. Obresti za kredite so narasle za dvainpolkrat, cene kmetijskih pridelkov pa so obstale ali celo nazadovale. Ameriški kmetijski izvoz se je začel manjšati, saj so nekateri dežele, predvsem pa Indija, Kitajska in Indonezija, same toliko razvile svoje kmetijstvo, da so skoraj prenehale uvažati ameriško hrano.

Od 2,2 milijona farm jih je že mnogo končalo v stečaju, 276 tisočim pa še preti nevarnost, da bodo propadle, ker ne bodo zmogle plačati najetih dolgov. Zaenkrat ne kaže, da se bo ameriško farmerstvo rešilo krize, saj niti mnoge milijarde dolarjev pomoči, ki jih daje vlada, ne morejo bistveno ublažiti očitnega nazadovanja. Cene zemljišč zato nezadržno padajo in so se denimo v državi Iowi zmanjšale kar za 59 odstotkov. (Gospodarstvo, Trst)

kmetijstvo

TEKMOVANJE TRAKTORISTOV

KOČEVJE — V soboto, 15. avgusta, se bo ob 7. uri začelo na Mlaki pri Kočevju tekmovanje traktoristov v oranju, spretnostni vožnji in teoriji, ki ga organizira domače društvo traktoristov in kmetijskih strojnikov.

Terjajo poročilo

V Metliki zahtevajo uradno poročilo o tem, kdo je odpovedal ob julijski toči

METLIKA — Neurje s točo, ki se je razvijalo nad večjim delom metliške občine v večernih urah 13. julija, je v kmetijstvu in na komunalnih povzročilo po oceni za 411,760 milijonov dinarjev neposredne škode. Škoda pa ni še večja, saj se bodo posledice, zlasti v vinogradih, poznale še nekaj let.

Izvršni svet metliške občine je poročilo o nastali škodi poslal tudi republikemu komiteju za kmetijstvo, zavzema se za pomoč metliške Kmetijske zadruge, sklada za intervencije v kmetijstvu, interesne skupnosti za preskrbo občine ter uprave za družbene prihodke. Od skupnosti za obrambo pred točo v osrednji Sloveniji pa zahtevajo poročilo, saj mislijo, da je ta obramba v metliškem primeru odpovedala.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Na srednje živahni tržnici so prodajali pretekli ponedeljek kilogram krompirja po 250 do 300 din, korenčka in solate po 800, zelja po 300 in rdeče pese po 500 din. Radič je stal 1.000 din, stročji fožol 800 do 1.000, kumare 300 in paradiznik 250 in 600 din. Slive so prodajali po 700 din, jabolka in hruške po 800 ter breskve po 900 din. Naprodaj so imeli nekaj skute po 1.600 din kilogram in smetano, lonček 1.200 din. Na stalnih stojnicah so med drugim prodajali grozdje po 1.200 din. Nekaj prodajalcev je ponujalo oblačila in modne dodatke, kot so pasovi.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj 162 do 3 mesece starih prašičev in 16 starih več. Rejci so prodali 71 mlajših živali, in to po 1.500 din kilogram žive teže, ter 8 starejših po 1.000 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Hlevska muha terorizira

Pred mesecem dni smo na tem mestu pisali o nadležnosti mrčesa na paši in o novosti — insekticidni ušesni znački praven, ki jo je začel izdelovati ljubljanski Lek. Muhe in drug mrčes pa ni potrebno preganjati le na paši, marveč še bolj v hlevu, in ker glavna invazija šele prihaja, si ogledimo danes še, kako se da ugnati hlevsko muho.

Ugledna veterinarska strokovnjaka dr. Janez Brglez in dr. Leo Šuštaršič navajata, da nadležne hlevske muhe lahko zmanjšajo mlečnost krave do 20 odstotkov. Razen tega onemogočajo higiensko molžo, vznemirjajo živali, prenašajo bolezni, skratka, prinašajo same nevarnosti. Dnevni prirast pitovne živali se utegne zmanjšati tudi za 30 dkg, to pa lahko temeljito zamaje donosnost rejce.

Hlevska muha je samo ena od mnogih vrst muh. Ker se prehranjuje izključno s krvjo, je najkrvoločnejša in zato najbolj nevarna. Podobna je hišni muhi, ki pa ne vbada in sesa krvi. Njena zmožnost razmnoževanja je skorajda neverjetna. Samica hlevske muhe hkrati izleže do 50 jajčec, vseh skupaj pa do 800. Najljubši kotišč sta ji gnoj in razpadajoči nastili, tega pa zlasti v malomarno oskrbovanem hlevu ne manjka. Zlasti jeseni, ko hlad prežene v tople hleve tudi tiste muhe, ki živijo na prostem, se roji neverjetno množijo in terorizirajo živali in ljudi.

• Veterinarska služba ob siceršnjih priporočilih o nujni higieni hleva in mlekarne svetuje tudi nekatera bolj učinkovita sredstva. Žerke in bube v gnoju se dajo učinkovito zatreti z razpršilom neporex 50 SP, za sam hlev pa pripravljajo premaze in škropiva, ki učinkujejo v dotiku z muho ali pa prek njenih prebavil in dihal. Taka pripravka sta facron 50 WP in desektin, poznani pa so tudi drugi.

Ker rodovi muh tako naglo sledijo eden za drugim, se sčasoma privadijo in muhe postajajo vse bolj odporne. Pripravke je zato potrebno menjavati in uporabljati v natančno določenih količinah. Pri pršenju je treba biti pazljiv, da pridejo pripravki čim manj v stik z domačimi živalmi.

Inž. M. L.

Ponekod še saje

Dimnikarje dodatno usposobiti za zahtevnejše posege

NOVO MESTO — Na novomeškem območju dimnikarska služba na splošno zdaj dobro deluje, medtem ko v posameznih primerih še ni dovolj učinkovita. Še vedno se zatika pri opravljanju zahtevnejših dimnikarskih storitev, predvsem pri čiščenju večjih dimniških naprav, na kar opozarjajo iz nekaterih tovarn.

Pristojni vidijo rešitve v usposabljanju in ustreznem opremljanju zasebnih dimnikarjev, ki so dobili v roke to dejavnost z lanskim julijem odlokom. Glede na to, da po prenosu dimnikarske službe v pristojnost samostojnih obrtnikov ni bilo posebnih težav, se mnogi zavzemajo za ta predlog, čeprav sta še dva. Za opravljanje zahtevnejših del na dimnikih naj bi usposobili Zavod za požarno varnost ali pa najeli ustrezno strokovno organizacijo zunaj občine.

Problematično je še naročanje storitev, ker nimajo vsi dimnikarji telefonov. Spričo znanih stisk z novimi telefonskimi številkami naj bi dimnikarji najprej določili čas, ko sprejemajo naročila strank. Sicer naj bi za pregled dimnikov skrbeli tudi nosilci te dejavnosti sami, in sicer na začetku in ob koncu kurilne sezone. Za boljše delo so občino Novo mesto razdelili na pet dimnikarskih okolišev.

Mladincev ples ne utruji

NOVO MESTO — Res je, da bodo mladinci Krke prispevali levji delež v pripravah na septembrski otoški piknik delavcev tovarne, in drži, da med drugim organizirajo vsakoletni novoletni ples, vendar to očitno ne pomeni, da člani mladinske organizacije v dolenskem farmacevtskem velikanu vidijo začetek in konec sveta na zabavi. S svojim delovanjem posegajo precej

na široko, kar rada pove Jožica Žnidaršič, ki je pred kratkim prevzela krmilo konference osnovnih organizacij ZSMS v Tovarni zdravil Krka.

»Večkrat organiziramo skupne razgovore, kot so bile okrogle mize o pripravnosti, delovni praksi in o stanovanjski problematiki. Poleg tega sodeluje Krkina mladinska organizacija s tistimi iz drugih sorodnih tovarn po Jugoslaviji. Ne pripravljamo samo skupnih srečanj in spoznavnih večerov, ampak dajemo tudi pobude za izmenjavo delavcev med tovarnami. Sodelujemo pa tudi zunaj »stroke« npr. z mladinci IMV,« pove Žnidaršičeva, ki je vodstvo mladine vseh trinajstih osnovnih organizacij prevzela za Stanetom Lindičem. Videti je, da je ne daje skrb, kako najti sodelavce za številne akcije, in da se ji veseli do dela ne razbija ob nasprotovanju starejših. »V Krki ni čutiti razlike med generacijami, saj se udeležujejo delovnih akcij tudi tisti, ki po letih niso več mladinci. Sicer uživa organizacija podporo vodstva tovarne in drugih družbenopolitičnih organizacij v Krki. Verjetno nas več občutek pripadnosti isti delovni organizaciji,« označuje Žnidaršičeva življenje pod tovarniško streho.

L. M.

Pojasnjevanje namesto zdravila

Tudi v Dolenskih lekarnah manjka zdravil — Nekaterih ni že po pol leta

NOVO MESTO — Razmere v preskrbi trga in bolnikov z zdravili v Novem mestu niso prav nič drugačne kot v celi državi, torej so kritične. Stalno manjka skoraj polovica vseh preparatov, ki jih prodajajo. Direktorica dolenskih lekarn mag. Janja Fortuna pravi, da tako velikih težav v preskrbi z zdravili ne pomnijo, čeprav se težave vlečejo že vse od leta 1981.

»Navadno so se težave v preskrbi z zdravili vlekle nekaj tednov, potem so manjkajoča zdravila vendar spet prišla v lekarno. Sedaj se pomanjkanje vleče že dobrega pol leta in se očitno še bo, saj farmacevtske tovarne z našo Krko vred preprosto nimajo dovolj surovin. Položaj ni nič

• Lekarnarji so že lani predvideli in opozarjali, da bo letos manjkalo zdravil, vendar so bili odgovorni gluhi za vsa opozorila. V pričakovanju težav so Dolenske lekarnarje prosile dolenske občinske zdravstvene skupnosti za dodatna sredstva, da bi si naredili nekaj več zalog zdravil. Sama lekarna za to namreč nima dovolj sredstev, navsezadnje pa vsaj v Novem mestu tudi nima prostora za kakšne večje zaloge. O njihovi prostorski stiski ni treba zgubljati besed. Denar jim je v te namene dala le novomeška zdravstvena skupnost.

boljši po podražitvi zdravil, kar so nekateri tako napovedovali. Pred kratkim smo sicer dobili nekaj tistih zdravil, ki jih nismo imeli že nekaj mesecev, a le po 20, 30 do 50 škatlic,« pravi mag. Fortuna.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 15. avgusta, bodo do 19. ure odprte naslednje prodajalne z živil:

- v Novem mestu: Potrošniški center Ločna
  - v Šentjerneju: Mercatorjeva Samopostrežba
  - v Dolenskih Toplicah: KZ Krka-prodajalna Vrelec
  - v Žužemberku: Dolenskin Market
  - v Straži: KZ Krka
- Vse ostale prodajalne z živil bodo odprte do 13. ure.

Toliko huje je, da za mnoge preparate nimajo niti paralele, enakega ali podobnega zdravila drugega proizvajalca, medtem ko za vsa zdravila strogih paralel sploh ni. V takem niti sodelovanje z zdravniki ne pomaga dosti. Pomagali so si tudi že z zalogami iz novomeške bolnišnične lekarnice, ki pa so prav tako močno skopnele. Zaradi pomanjkanja zdravil imajo v lekarni seveda veliko več dela in obremenitev, ljudje hodijo z

Mag. Janja Fortuna

recepti za manjkajoča zdravila k njim po večkrat na teden in vsakič znova se morajo lekarnarji truditi pojasniti,

TUDI ZA TANJŠE DENARNICE — Pretekli tork je začel Lesni kombinat Novoles v telovadnici novomeške osnovne šole Grm akcijsko prodajo svojih izdelkov z vrsto ugodnosti. Do 20. t. m. bo veljal 20-odstotni popust pri takojšnjem plačilu, medtem ko bo moč plačati blago v vrednosti 150.000 do 800.000 din v šestih brezobrestnih obrokih. Nakupe prek 800.000 din bo mogoče poravnati v devetih brezobrestnih obrokih. Izdelke z manjšimi napakami prodajajo 20 odst. ceneje, pri večjih napakah so cene nižje za dodatnih 30 odst. Podobne akcije so za kupce vse bolj vabljive, kar potrjuje velika gneča prvi dan prodaje. (Foto: M. Klinc)

Zidar izgubo, Melamin presežek

Dušan Popovič ocenjuje polletno gospodarjenje

KOČEVJE — V kočevskem gospodarstvu je nekaj let škriplje. Tudi v prvih treh mesecih letos je bilo več izgube in zubarjev. Predsednik občinskega izvršnega sveta Dušan Popovič je na naše zaprosilo odgovoril, da polletni rezultati še niso znani in da vse kaže, da bo izguba izkazala le gradbeno podjetje Zidar. To podjetje pa ima dober sanacijsko-organizacijski program, škriplje pa pri njegovem izvajanju zaradi različnih interesov tozdog. Tako je referendum za enovito delovno organizacijo v kočevskih tozdogih uspel, v tozdogu Reka pa se za tak referendum sploh niso odločili. Mnenje izvršnega sveta pa je, naj bi se Zidar organiziral v manjšo firmo s prilagodljivim programom, ki bi poslovala le za območje občin Kočevje in Ribnica.

Za Melamin kaže, da bo zaključil polletno poslovanje s 170 milijoni dinarjev ostanka dohodka, kar je posebno presenetljivo, ker je ob trimesečju izkazoval 260 milijonov dinarjev izgube. Tekstilna je delno preusmerila proizvodnjo v pohištveno blago, ki slovi po kakovosti, in ima dolgoročno pogodbo z Brestom, ki pa je v težavah. Barvajo za potrebe drugih tudi več preje, a so težave z njenim uvozom. Itas je prestrukturiral proizvodnjo in izdeluje tudi laže in ima močnejši izvozni kmetijski program.

Predsednik Popovič je tudi ocenil, da nobena delovna organizacija ne stoji tako slabo, da bi jo bilo treba ukiniti.

zakaj zdravila ni. Najhuje pa je, da sami pravzaprav ne morejo čisto nič storiti. Lepa beseda je sicer zlata vredna, žal pa boleznile ne zdravi.

Z. L.-D.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 30. julija do 5. avgusta so v novomeški porodnišnici rodile: Anica Katunič iz Bubljarcev — Simona Bernarda Rozman iz Kanižarice — Bernardo, Fanička Štrumbelj z Vinkovega vrha — Matjaža, Jožica Pribil z Gruče — Brigito, Jožica Pugelj iz Meniške vasi — Hermino, Andreja Rezelj iz Mirne peči — Kristjana, Nada Saje z Grma — Marjetko, Jožica Peterlin iz Dolenje Straže — Andreja, Danijela Škarja z Mirne — Rika, Silva Per z Velikega Slatnika — Silvestro, Romana Plantan iz Rumanje vasi — Tino, Martina Zateletj iz Velikega Lipovca — Davida, Irena Matkovič iz Crmošnjice — Darjo, Alenka Hozner iz Petrove vasi — Jerneja, Vera Krajč z Dolže — Borisa, Marijo Jaklič iz Crnomlja — Roberta, Ema Skoda iz Podgorje — Roka, Marija Plantan z Dolnje Težke vode — Jasno, Anica Bakarič iz Vrhovca — Anito, Mojca Turk iz Semeča — Miha, Bernarda Poglavec iz Drenja — Anjo, Anita Šuštaršič iz Gradca — Marka, Ljudmila Markovič iz Šentjanca — Andraža, Pavla Koščak z Mirne — dečka in Sonja Rukše z Rateža — deklico.

IZ NOVEGA MESTA — Danica Činkole iz Ulice Slavka Gruma 62 — Anjo, Alenka Dakič, Nad mlini 23 — Matija, Vera Vilič z Zagrebke 16 — Ano, Jožica Tisovec z Drške 46 — Majo, Damjana Jevšek z Glavnega trga 2 — Roberta, Pia Zvan iz Kristanove 10 — Reneja, Lili Vavžik iz Jedinščice 52 — Luka in Irena Tomažin s Ceste herojev 34 — Marušo. Čestitamo!

START V PODLIPI

PODLIPA — Ta teden so začeli izvajati agromelioracijska dela na 80 hektarjih kmetijskih zemljišč v vasi Podlipa v Suhi krajini, za katero ima KZ Krka Novo mesto pripravljen poseben program za oživitve vasi. V njej je sedaj ena sama dobra kmetija, lahko pa bi jih bilo precej več. Po načrtu združne pospeševalne službe bodo v Podlipi odstranili zarast in kamenje ter uredili dostopne poti. Predračunska vrednost del je 66 milijonov dinarjev, denar za dela je zagotovljen. Kamenje in zarast pomagajo odstranjovati tudi brigadirji. Do jeseni bodo v zadruzi pripravili še program za agromelioracije na 150 hektarjih v vasi Lopata.

Polletje po planu

Zadovoljivi polletni rezultati metliške Beti

METLIKA — Glede na razmere, v kakršnih posluje gospodarstvo, so s prvim polletjem v metliški Beti dokaj zadovoljni, saj so dosegli planirane rezultate. Celotni prihodek znaša v tem obdobju 21,730 milijarde dinarjev, kar je 98 odst. več kot v enakem lanskem obdobju in 10 odst. nad načrtovanim. Dohodek je na ravni planiranega in znaša 5,889 milijarde dinarjev, kar je 132 odst. več kot v lanskem prvem polletju, čisti dohodek pa znaša 4,391 milijarde dinarjev in je zaradi precejšnjega zneska neplačane realizacije 4 odst. pod načrtovanim.

V prvi polovici leta je 2101 zaposleni v Beti prejemal povprečni osebni dohodek 179.524 din, kar je 117 odst. več kot v lanskem prvem polletju. Kljub precejšnjim težavam pri preskrbi surovin iz uvoza je zlasti zaradi starih zalog proizvodnja potekala brez večjih zastojev. V teku je za okoli 2,5 milijarde dinarjev investicij, od katerih je večina sredstev Betinih, le okoli 20 odst. je tujih virov, največ kreditov Ljubljanske banke.

A. B.

ODKUP PŠENICE

ČRNOMELJ — Prejšnji teden, ko je bil odkup pšenice že pri kraju, so v črnomaljski občini odkupili nekaj več kot 450 ton, vse skupaj pa naj bi odkupili okoli 480 ton pšenice. Po sporazumu bi morali v skupno slovensko kaščo prispevati 520 ton, vendar so zimska pozeba, škodljivci in boleznile pridelok zmanjšali za četrtino, tako da so glede na vse to plan celo presegle.

Živino pita izguba

Kmetijska zadruga Črnomoelj je polletje zaključila z izgubo — Najtežje pri mesu in mleku

ČRNOMELJ — Črnomaljska Kmetijska zadruga je prvo polletje zaključila z izgubo v višini 15 milijonov dinarjev. Kot pravijo v zadrugi, gre izguba in nasploh slab rezultat v največji meri na račun novega obračunskega sistema, revalorizacije osnovnih sredstev in zalog. Po starem obračunskem sistemu bi imela črnomaljska zadruga okoli 50 milijonov dinarjev ostanka dohodka.

Temeljna zadržna organizacija Kmetijstvo je sicer imela nekaj več kot 10 milijonov dinarjev ostanka čistega dohodka, vendar to glede na skupno realizacijo 2,45 milijarde dinarjev ni niti pol odstotka in je toliko kot nič. Ta podatek nazorno pove, kako se danes pri nas godi kmetijstvu. Pri tem pa se je proizvodnja mesa v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala za petino.

Mlečno-mesna proizvodnja, ki predstavlja glavni del TZO Kmetijstvo, je tudi v največjih težavah. V prvem polletju so odkupili 2,170 milijona litrov mleka in pri tem ustvarili več kot 6 milijonov dinarjev izgube, ker kmetom zaradi prenizke odkupne cene Ljubljanske

kih mlekm ne zaračunavajo v celoti stroškov za organizacijo proizvodnje in materialnih stroškov. Z mlekom pa imajo izgubo tudi kmetje, saj znaša odkupna cena komaj 125 dinarjev za liter mleka. To naj bi ublažili z 17 dinarji doplačila za prvo polletje ter s premijo 40 dinarjev za julij in avgust. Dosti bolje ni niti pri proizvodnji vrtnin,

• Tozđ Živinoreja v obratih na Lokvah, v Dragatušu, na Krasincu in v Blatniku pita 500 do 600 glav živine v turnusu. Še sreča, da večino te živine pitajo za Mercatorja, sicer bi jih revalorizacija povsem ugonobila. Perutninsko farmo na Krasincu pa imajo v sodelovanju z Jato.

krompirja in ostalega, trgovina — imajo 26 trgovskih poslovalnic — komaj ustvarja minimalno akumulacijo, kar velja tudi za mehanične delavnice in transport.

A. B.

Kopalke za dolarje in rublje

Beti je v prvem polletju izvozila za okoli 6 milijonov dolarjev

METLIKA — V letošnjem prvem polletju je metliška Beti izvozila za nekaj manj kot 6 milijonov dolarjev, kar je toliko, kot so si za to obdobje zadali s planom, v primerjavi z enakim lanskim obdobjem so izvoz precej povečali, saj so v prvi polovici lanskega leta izvozili za manj kot 2,4 milijona dolarjev.

Klirinški izvoz je bil v prvi polovici leta dokaj nizek, znašal je 56 milijonov dinarjev, vendar je izvoz na klirinško tržišče v drugi polovici leta precej večji. Glavni Betini izvozni artikel so kopalke; letos jih bodo na konvertibilno tržišče prodali 600 do 700 tisoč, na klirinško pa okoli 270 tisoč.

Medtem ko pri izvozu nimajo težav, pa so to toliko večje pri uvozu. Njihov izvoz pa je močno odvisen od

uvoza, saj na domačem tržišču ni surovin za izdelavo kopalke. Dobavitelj, ki so jim surovine včasih pošiljali »na odprto«, se pravi vnaprej, preden so plačali, so postali previdni, saj nekateri že od lani čakajo na plačilo. Tako imenovane družbeno priznane reprodukcijske potrebe ne veljajo nič, če deviz ni. Tako uvoza, s tem pa tudi izvoza, ne morejo trdno načrtovati, saj se stvari iz dneva v dan spreminjajo.

A. B.

ŠMINKA — Številne lastnike BMW 316 je obsedla moda, da na tega najmanjšega in najmanj ugodnega konja iz bavarskega hleva nalepijo črko M. To je podobno početje, kot če bi lastnik jurga 45 A to nalepko nadomestil (na primer) z napisom uno turbo i. e. Vedeti je namreč treba, da je BMW 316, ki vozi po naših cestah, vozilo, narejeno za Jugoslavijo in Grčijo. Od nemškega 316 se razlikuje po zmanjšani prostornini valjev, ki zmorejo le 75 konj. To je nekakšen BMW za reveže, razdalja med njim in avtom BMW iz serije M je velika, vsekakor pa še vedno manjša kot samoprevara naleparjev.

BOJA — Novomeščan je šel na morje. S sabo je vzel gumijast motorni čolnic, da je lahko švigal po gladini. Na eni takšnih voženj v popolni samoti je naš možak sredi vodne sinjine zagledal prelepo oranžno bojo z zastavico na vrhu. Vabljuje se je pozivala na valovih. Podgorci smo temeljiti ljudje, kar delamo, delamo vrhunsko. Zato je naš krmar najprej pregledal vse štiri strani neba, nato pa se previdno in v vse ožjih krogih bližal krasotici. Ko je ustavil ob njej, je ugotovil, da je plen celo večji, kot je domneval, boje se je namreč držala tudi odlična najlonska vrv. Vse skupaj je začel vleči iz vode. Težko je šlo, mornar je domneval, da zato, ker je vrvi nekaj sto metrov. Pa ni bilo tako, vrv je bila krajša, kar pa še ni bilo najhuje. Na drugem koncu je bil, glej ga, zlomka, tudi njen lastnik, italijanski potapljač. Na morju je namreč navada in predpis, da se potapljači pred gliserji zavarujejo z zelo vidno oranžno bojo. Novomeščan zdaj ve tudi, da se pred tatvino ni dovolj ozreti samo naokoli in v kvišku.

Ena gospa je rekla, da se bo nova avtocesta zaradi vina izognila pomočju Trške gore. To, da je tam tudi nekaj pomembnih vikendov, je zgolj naključje.

Sprehod po Metliki

METLIŠKE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE Noči do jutra potekajo po sprejetem načrtu. V soboto, 15. avgusta ob 20.30, vabimo na grajsko dvorišče vse, ki jih zanima belokranjski turizem. Tam bo namreč razgovor na temo: Turizem — da ali ne? Razgovor bo vodil Toni Gašperič, sodelovala pa bo Bogomila Mitič, predsednica republiškega komiteja za turizem in gostinstvo. Večer bo poprešen z glasbo, nekaj časa pa bo na razpolago tudi za vprašanja gledalcev. Obeta se zanimiv večer, pridite, sodelujte! Po koncu »uradnega« dela se boste lahko razgovorili še v grajski kleti, kjer vam bodo na voljo ohlajena belokranjska vina in brezalkoholne pijače. Vstopnine ne bo.

Črnomaljski drobir

VRATA — Pred kratkim so se sredi belega dne sama od sebe sesula steklena vhodna vrata v črnomaljski trgovini Elektrohtne. Ljudje govornjo, da zato, ker tudi uvoženo kaljeno steklo ni preneslo neprekinjenega pritiska cen bele tehnike in drugih izdelkov, ki jih prodajajo v tej trgovini. Okretni poslovodja Branko Gašperič je takoj uredil, da so dragocnosti v trgovini zavarovale tako, da so vhod zaplankali, in obvestili kupce, da je začasni vhod skozi zadnja vrata. Vsi pa se niso znašli in so po varovalke in pralni stroj hodili v sosednji frizerski salon.

VALENTINO — Lastnik črnomaljskega butikla Valentino je organizatorjem nedavne prireditve v Vinici, ko so izbirali miss Kolpe, za trdno obljubil, da bo prispeval nagrado v vrednosti 50 tisočakov za tretjo lepoto in da bo svoje izdelke predstavil na modni reviji. Vendar se v soboto ni prikazal v viniškem kampu. Vse v skladu z ravnanjem latinških ljubimcev s tem zvečnim imenom: veliko obljublajo, malo izpolnijo.

Drobne iz Kočevja

VOJNA — V MESTNEM LOGU — V novem delu Kočevja v Mestnem logu, kjer so zasebne hiše, je tudi več cest, nobena pa ni asfaltirana. Avtomobilisti zato dvigujejo prah, ki vdira v hiše. Lastnikom hiš so začeli popuščati žvci. Slišati je, da mečejo kamenje pod avtomobile, režejo game in podobno.

NE LE NEGODOVANJE — V prodajalni Pekarije in samopostrežbi v Kidričevi so nam povedali, da prodajo približno enako kruha, kot so ga pred podražitvijo. V samopostrežbi NAMA pa prodaja precej niha: pred podražitvijo so ga prodali v povprečju po 500 do 560 štruc, zdaj pa ga po 360 do 410 štruc. Povedali so tudi, da črna kruha niso dobili že od prejšnje podražitve.

NI ZANIMANJA ZA ŽIVILCE — Trgovci v Blagovnici so povedali, da ni zanimanja mladine, da bi se šolala za trgovca živilske stroke. Plače so majhne, delati je treba vse sobote, dvigati mora težke tovare za nameček pa te občani ob vsaki podražiti živil še grdo gledajo.

KAKO DO SINGVIČE? — Cesta do Sinovice je skoraj neprevozna. Je makadamska, popravljena pa že tako dolgo ni bila, da krajani sploh ne vedo, kdaj je to bilo.

PREMALO REGRESA? — Trgovci pravijo, da ni prav, ker so dobili le po 30.000 din regres za letni dopust, v družbenih službah in drugod pa tudi še enkrat več. Še bolj so hudi za to, ker pravijo, da firma ima dovolj denarja, vendar večjega izplačila ne dopušča pravilnik.

PUPAJEVO PRESENEČENJE — Lastnik Pupaj diska je obljubil, da bo na njegovem štantu na sejmu gostovala tudi ekipa radia Ljubljana z lestvico slovenskih diskotek. Dogovarja pa se še za modno revijo.

Trebanjske iveri

BOMBA — Obnova fasade trebanjske cerkve postaja vse bolj zanimiva, in sicer iz dveh razlogov. Prvič, ljudi zanima, koliko bo stala vsa prenova, če že cena za oder menda presega 6 milijonov dinarjev, in drugič, kdo naj bi odstranil bombo ali granato iz stare fasade. Tja naj bi jo po vojni kar z malto zazidal eden zidarjev Tregrada, ker je pač kazila fasado. Taisti zidar je zdaj poleg pri obnovi fasade, a mu nič preveč ne diši, da bi šel razbijati fasado v bližino nevarnega kraja. Tega ne dovoli niti delovodja GKP, ki je prevzelo obnovo cerkve ob strokovnem nadzoru novomeškega spomeniškega varstva. Na pomoč so poklicali milico, ta sekretariat za ljudsko obrambo, tam pa pravijo, da bi bila rešitev le posebna enota milice iz Ljubljane. Seveda mora to tudi nekdo plačati.

NERAZVITI — Na trebanjskem izvršnem svetu smo slišali, da bi pričakovali od republiške komisije za nerazvite kaj večjo pomoč kot poldrugi milijon dinarjev, prvič zato, ker je to le slaba stotinka vsega razdeljenega denarja, in drugič zategadelj, ker je sekretar komisije Trebanjec — Lojze Ratajca.

Novo v Brežicah

ALI NA SLAVJE ALI PA DOMOV — Kapelci so se v nedeljo dobro znašli. Med gasilskim praznovanjem je zaprl cestno skoz vas in avtomobilisti, ki niso poslušali lokalnega radia, so bili neprijetno presenečeni. Morali so narediti velik ovinek in prav nič ni zaleglo, če so prostetirali, vse robantente je bilo bob ob steno. Se na jabolje so jo odnesli, če so ostali na veselici in ob vinu pozabili, kam so bili namenjeni.

KAZNOVANJE KOT LOTERIJA? — Zakaj pa ne, če je od izna jdljivosti obdolženca odvisno zavlačevanje postopka za vseh vrst prekrške. V Brežicah marsikatera kršitev zastara tudi sama od sebe, ker se na enega sodnika nagradi prevelik kup zaostankov. Tako nekateri kazni plačajo, drugi ne. Tisti se seveda potem smejijo inspektorjem, in milicnikom, ki so jih prijavi. Obdolženec so veseli, oškodovanci se jezijo, saj oškodovina, ki jo dobijo z zamudo, predstavlja le še delček vrednosti, ki jo je použila inflacija.

Krške novice

KDOR PLAČA, NI NIČ NA BOLJŠEM — Tako razglabljajo gospodarstveniki iz delovnih kolektivov, ki so izpolnili vse svoje obveznosti za izgradnjo Trdinovega vrha, pa se jim ta še vedno odmika. Kdo ve, če delovne organizacije v sosednjih posavskih občinah niso že vnaprej predvidele, da se bo Trdinov vrh odmikal? Najbrž bo to držalo, saj bi sicer tamkajšnje gospodarstvo že zbralo dogovorjene zneske za ta namen. Nikjer sicer ne rečejo, da ne bodo dali svojega deleža, imajo pa kopico izgovorov za odlaganje.

PLAVANJE ZA MLADJE IN STARE — V Krškem zares skrbijo za to, da bodo vsi znali plavati, četudi nimajo denarja za počitnice ob morju. Bazen pri Celulozi na široko odpira vrata neplavalcem vseh starosti. Izgubarji se sprašuje, kdo neki bi lahko priredil tečaj plavalnih veščin za tiste delovne organizacije, ki se le s težavo drži jo na vrhu ali se celo potaplja.

Sevniški paberki

PUŠKA IN KOL — Jezni očka iz Boštanj nam je potožil, da ne ve, ali bo kdo stopil na prste prostemu strelcu iz bližnje sevniškega bazena, ki je lani uprizoril streljanje in z njim pošteno preplašil precej ljudi, ki so se po mnenju strelca ob hrupni glasbi zabavali ob bazenu. Taisti nezakonovani osebek je menda pred kratkim priložil s krepelcem nad njegovo hčerko, ki se je s sosedom pripeljala na motorju okoli 19. ure pred bazen in obema posvetil kar s kolom. Jezni očka meni, da za napadalca ne more biti opravičila, zato je vso zadevo predal v roke pravici.

MELIORACIJE — Izbojšava zemljišč v Komorivcu pred leti nekaterim kmetom ni ničesar izboljšala; ker je melioracija zastala na pol poti in pripeljena dreznane cevi so izvajalci kmalu odnesli drugam. Še zdaj ni jasno, zakaj.

Trebelno žrtvuje za telefon

Prve med okrog 200 naročniki naj bi priključili na omrežje za trebanjski občinski praznik — Več kot 9000 udarniških ur — Še 70 km kabla na drogove

TREBELNO — Trebeljani pa so telefonijo res krvavo potrebovali, so za priključek danes že pripravljene (in primorani) prispevati 70 starih milijonov. Sledi pa še poračun. Če povemo poleg tega, da Trebeljani od leta 1983 plačujejo 2-odstotni samoprisevek za telefon'jo, na plečih pa imajo že tudi 2,5-odst. krajevni samoprisevek za ceste, je jasno, da so ljudje, ki že tako nimajo kaj dosti in se počutijo malce pozabljene in zapostavljene, pripravljene veliko storiti, da bi ujeli zadnji vagon vlaka napredka.

»Samo na matičnem uradu in pošti na Trebelnem so imeli doslej telefonski priključek, in še to dvojčka. Zdaj nas je ogretil za telefon blizu 200, v avtomatski telefonski centrali, ki naj bi jo v Mokronogu priključili za letošnji trebanjski občinski praznik, pa imamo rezerviranih 230 števk. Kdor je plačal v roku, si je telefon zaigral za okrog 300 tisočakov. Nabava glavnega kabla ni potekala rav-

no gladko. Vsega je 8,4 kilometra. Strojno in ročno smo skopali jarke in kabel že zasuli. Ob najbolje obiskani delovni akciji se nas je zbralo kar 167, povprečno pa nas je delalo vsaj 100. Tako smo opravili doslej že okrog 9000 ur, pred nami pa je še postavitev drog, ki jih je vsak moral prispevati

KJE TIČI ZAJEC?

TREBNJE — GKP je pripravil pojasnilo, zakaj prihaja do motenj pri oskrbi Trebanjcev s pitno vodo. Če so vsa črpališča oz. črpalke v Šentpavlu dlje kot eno uro brez električnega toka, nastopijo problemi. Kot rešitev GKP Trebnje predlaga, da bi v bližini Šentpavla namestili agregat za primere izpada električne energije. Ljudje pa pravijo, da tiči zajec v drugem grmu in niti ne bi bila potrebna naložba v agregat, ampak v primerne vzdrževalce. Baje se zelo radi zamašijo gosti filtri, ki samodejno izključijo elektromotorje v črpalke, in predno odkrijejo, kje ždi vzdrževalec, ki naj bi odpravil napako, preteče precej vode. Žal ne iz pip nejevoljnih krajanov.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 17. do 25. julija so v brežiški porodnišnici rodile: Jožica Zakšek iz Dol. Brezovega — Valentino, Dragica Bogovič iz Kraljevca na Sutli — Maria. Mojca Husak iz Kraja Donjega — Miljenka, Mira Kranjc iz Šedma — Primoža, Suzana Roštohar iz Brežic — Ano Deo, Zlata Prah iz Dobove — Sandija, Branka Kovačič iz Krškega — Urško, Irena Knežič iz Vrha — Simona, Renata Dobešek iz Sevnice — Ines, Dragica Stojič iz Zdencev — dečka, Vika Radišek iz Orehovega — Tjaša, Ljubica Kravarščan iz Kerestina — Ivana, Vida Ogorevc iz Pišec — Aleša, Stefica Kobler iz Laduča — Kristijana, Ljuba Kozul iz Zdencev — Daniela in Danielo, Vera Rožman iz Bukoška — Davora, Jožica Tkavčič iz Slogonskega — Tanjo, Violeta Pršič iz Brežic — Nenada, Milenka Toporišič iz Dobove — Roka in Anica Korak iz Samobora — Roberta. Čestitam!

Alojz Papež: »Če preračunam samo vrednost nabavljenih materialov, znaša naložba okrog 140 milijonov dinarjev!«

J. KOŠAR KANDIDAT ZA SEKRETARJA SINDIKATA

SEVNICA — Občinski sindikalni svet v Sevnici bo na svoji volilni seji 31. avgusta dokončno odločil o izvolitvi novega poklicnega sekretarja OS ZSS. Kandidat za to funkcijo je Janez Košar iz Sevnice, zaposlen kot vodja službe za vzdrževanje v M-Kmetijskem kombinatu Sevnica. Košar je končal 1. stopnjo visoke šole za organizacijo dela v Kranju. Je dolgoletni družbenopolitični delavec. Tak predlog je soglasno sprejelo predsedstvo občinskega sveta ZSS na osnovi širokega kadrovskega postopka in ker dosedanjí poklicni sekretar Zdravko Groboljšek odhaja v službo v Jurtranjko za vodjo splošnega in kadrovskega sektorja.

Med izgubarji vsi energetiki in kovinarji

Kar 12 kolektivov v posavskih občinah s težavo lovi ravnovesje

KRŠKO — V prvem polletju je poslovalo z izgubo 12 posavskih organizacij združenega dela. Vseh izgub je za 2,4 milijarde dinarjev. Od tega jih odpade na krško občino 86,3 odst., na sevniško 9,1 odst. in na brežiško gospodarstvo 4,6 odst. V brežiški občini je glavni izgubar Trimo v tozđ za izdelovanje jeklenih konstrukcij v Dobovi, razen njega pa je v malenkostni izgubi še tozđ Gozdarstvo Gozdnega gospodarstva.

V občini Krško je 9 izgubarških organizacij, od tega tri s področja elektrogospodarstva in premogovništva. To so Elektrarna Brestanica, Elektro-Tozđ elektrodistribucija Krško ter Rudnik rjavega premoga Senovo. Med drugimi so še Tozđ Tehnoservis v Kovinarski, Agrokombinatov tozđ Vinogradništvo — kleti v Kostanjci in tozđ Sadjarstvo Stara vas, tozđ brežiškega GG Bohor Senovo ter Prodajni inženiring Kovinarske.

V Sevnici ima največji znesek izgube STT-Tozđ Tovarna konstrukcij, nekaj malega pa Tozđ Gozdnega gospodarstva Zaga.

Po višini izgube v Posavju je na prvem mestu Kovinarska s tremi temeljnimi organizacijami, ki imajo skupaj petino izgub v občini. V sanacijskem programu so predvidevali, da bodo izplačali, vendar se napoved ni uresničila.

Na povečanje izgube so vplivale tudi obračunske spremembe, predvsem revalorizacija sredstev.

PODIVJANA MIRNA — Dolgotrajneše deževje je prejšnji teden poveljno Mirno spremenilo v podivjan hudournik, ki je prestopil bregove in poplavlil več polj in travnikov v Mirenski dolini. Vinko Okorn iz Tržišča je jezo pokazal na poplavljenem zemljo Borštarnjevih. Struškovih in drugih sovaščanov, češ da je to posledica prehitre Mirne, odkar so vodari pričeli regulirati reko v zgornjem toku. Po zdravi kmečki pameti Mirna ne bi s tako silovitostjo prihrumela in poplavlila polja, če bi se regulacije lotili nekoliko bolj v spodnjem delu reke. Tako pa je precej ljudi, ki imajo škodo, besnih. Ana Kodrič iz Gaberja 1 kar ni mogla zadrževati solz, ko je kazala na poplavljenega gospodarstva poslopje, njivo s koruzo in krompirjem.

Posavski telefonski infarkt

Ozdravila ga bo vključitev v Trdinov vrh, glavna centrala v Krškem in nova centrala v Brežicah — Zdaj 11, čez pet let 15 telefonov na sto ljudi

BREŽICE — KRŠKO — SEVNICA — Vse tri občine so prejele program razvoja ptt omrežja do 2020, ki ga je za Posavje in Dolenjsko izdelala strokovna služba v Novem mestu. V Brežicah in v Sevnici so ga po besedah vodje tozđa PTT Krško Hermana Pregla sprejeli kot izredno popoln dokument s celovito zamišljenim razvojem za naslednja tri desetletja. Krščani so programu posvetili sejo izvršnega sveta in ocenili, da je preskromen za njihove potrebe.

Izhodišče za program je enakomeren razvoj telefonije v Posavju. Leta 2020 naj bi bilo število telefonov na 100 prebivalcev enako v vseh občinah. V Krškem, kjer predvidevajo hitrejši gospodarski razvoj, bodo morali večje potrebe kriti z lastno udeležbo.

Vrednostno je program težko opredeljevati, ker se cene vsak dan spreminjajo. Prednost ima vključevanje dodatnih zvez v promet prek oddajnega centra na Trdinovem vrhu. Denar za to zbira tudi gospodarstvo v Posavju. Združevanje sredstev za te namene je bilo do zdaj najuspešnejše v Krškem, medtem ko v brežiški in sevniški občini akcije še niso zaključili. Počasnost najbrž ni upravičena.

Za Trdinovim vrhom bo na vrsti gradnja prostorov za centralo in pošto v Brežicah ter nakup centrale novega tipa. Graditi nameravajo po fazah, najprej prostore za centralo, ki bo imela v prvi fazi 3600 števk in se bo lahko razširila na 8000, kar bo zadoščalo do leta 2020. Centralo in prostore za pošto naj bi dokončali do 1990. Izgradnja vozliščne centrale v Brežicah je pogoj za širjenje manjših central v krajevnih središčih, kjer imajo s telefonijo hude probleme. Zgradili so si omrežje, priljučkov pa nimajo. Zdaj vse kaže, da bo v takih akcijah potrebna večja udeležba krajanov.

V Posavju je več lokalnih akcij in Senovo je pravkar naročilo 300 števk, ki jih financira več krajevnih skupnosti. Vse centrale v Posavju se bodo do 2020 bistveno razširile. Do zdaj je bil odločen krajevni vpliv, vendar bo poslej obratno. Delati nameravajo od vrha navzdol. Dogaja se, da iz razpoložljivih virov nekako

še postrgajo denar za centrale, a ga potem zmanjka za zveze. Tako so na primer v Dobovi vključili v novo centralo 900 naročnikov, z Novim mestom pa niso zagotovili nobene zveze. Izredno problematična je tudi Zgornja Pohanca. Tam je nova centrala s 500 števkami, ki so usmerjene na Krško, a zvez naprej ni nihče povečal. Vse delo je potemtakem opravljeno napol.

Herman Pregl

Po sedanjih ocenah bo PTT lahko zagotavljal 30 do 40 odst. denarja za investicije, preostali delež pa bodo morali zagotoviti uporabniki. Ta odnos se lahko spremeni samo, če bo investicijski dinar vračunan v impulzu, kar nekateri že predlagajo kot sistemsko rešitev.

Na srečo leto 1988 ni več daleč. Tedaj bo Krško dobilo glavno centra-

Dom starejših občanov je že kar potreba

Društvo upokojencev Trebnje meni, da je potrebna široka akcija

TREBNJE — »Usoda upokojencev je v veliki meri odvisna od preteklega življenja, položaja in dela, sposobnosti in samostojnosti. Dejstvo pa je, da je precejšen del upokojencev z minimalnimi pokojninami, zato si morajo v mnogih primerih izboriti življenjsko raven z dodatnim delom ali vrtičkarstvom.« pravi predsednik trebanjskega društva upokojencev Franc Gamze.

Društvo upokojencev ima že več kot 620 članov iz sedmih krajevnih skupnosti. Poleg Trebanjcev so vanj vključeni še upokojenci iz Dolenje Nemške vasi, Račjeva sela in Dobriča, ki povezuje tudi člane iz Knežje vasi in Svetinj.

Trebanjski upokojenci se radi družijo v svojem klubu v Domu kulture ob ponedeljkih, središčih in petkih, kjer pokramljujejo ob kozarčku poceni pijače. Zaziveli sta tudi strelska in kegljaška sekcija, medtem ko je balinarska še bolj v povojih. Ob koncu leta obiskujejo člane, stare nad 80 let, in jih tudi obdario. Ob dejstvu, da so po starostnih pokojninah na 63., po invalidskih pa na 53. mestu v Sloveniji, članstvo hvaležno sprejema še tako drobne znake pozornosti. Mednje sodi tudi vsakoletno tovariško srečanje. Pri društvu deluje tudi mešani pevski zbor, ki bi ga radi okrepiли zlasti z moškimi glasovi, da bo še bolj uspešno prepeval na številnih javnih nastopih.

P. P.

Izguba priganja Na rob razprave sevniškega sindikata

SEVNICA — Tam, kjer je delo dobro organizirano, kjer so dobri strokovnjaki, delavci, praviloma ni izgube. »Prevečkrat pa tudi v sindikatu ugotavljamo, da nekaj ni v redu, ne dajemo pa spodbud. Naša naloga je, da delujemo preventivno, dokler je še čas,« smo slišali v razpravi o poslovnanju, predvsem problematičnih organizacij, se pravi izgubarjev, v letošnjem polletju. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Sevnici je sicer menilo, da v občini rezultati gospodarjenja nasploh niso slabi.

Ob rdečih številkah v občinski zdravstveni skupnosti so očitno menili, da ne bo tako težko najti zdravila, zato sindikalni delavci tej izgubi niso posvetili take pozornosti kot pa razmeram v Tovarni konstrukcij treboveljskih strojnih tovarn. Samo ocene stanja prav nič ne zaležejo, če ne bo tudi kaj storjenega v občini in v delovni organizaciji. Delavci ne bodo spreševali, ali je denar ali ni za plače, kakršne mislijo, da si zaslužijo, ampak bodo te zahtevali, in je lahko pričakovati take prekinitive dela, če bodo padli pod udar znane in nič kaj prizanesljive zakonodaje.

Dejstvo je, da je Strojna tovarna Trbovlje sama v hudih škripcih, in še daleč ni znano, kaj bi jo utegnilo potegniti iz vrtnice, ki je zajel domala vso kovinskopredelovalno industrijo. Kako naj potemtakem Trboveljčani kaj več pomagajo sevniški temeljni organizaciji? Zato ob naraščanju izgube ni časa za čakanje.

P. P.

VARSTVO V DOMAČEM OKOLJU

BREŽICE — Prek skupnosti za socialno skrbstvo v krajevnih skupnostih bolj zavzeto kot doslej iščejo varstvene družine za oskrbovanje ostarelih. Vsak ne more in si tudi ne želi iti v dom, med štiri stene, če ima količnik možnosti, da ostane v svojem okolju.

REKLAMNA PRODAJA IROV

SEVNICA — Med nedavno 2. republiško razstavo in sejmom koz v Sevnici je bilo veliko povpraševanje po različnih siri, sirih namazih in jogurtih, ki pa so bili žal le za razstavo, nekaj teh dobrot so bili deležni le sodelujoči na okrogli mizi ob otvoritvi omenjene razstave. In ker so številni obiskovalci pozkazali predstavnikom Hmezdovih Celjskih mlekarov resen namen, da bi njihove izdelke tudi kupili, so ti obljubili, da bodo kmalu predstavili še dokaj široko paleto kozjih, ovčjih in kravjih, mlečnih pridelkov. Obljubo so izpolnili: od petka do nedelje, 16. avgusta, bo v Grill bifeju Osovnikar v Sevnici vsak dan od 15. ure pokušnja in reklamna prodaja teh izdelkov.

J. TEPPEY

Na Primožu ne bodo žejni

Z gradnjo 10 km vodovoda hkrati tudi polaganje elektroenergetskega kabla — Pomoč

PRIMOŽ — »Za 30 gospodinjstev ter nekaj lastnikov vikendov in zidanic bi bilo breme le prehudo, če bi v akciji za napeljavno vodovoda ostali sami. Prav zato smo tolikanj bolj hvaležni brigadirjem zvezne mladinske delovne akcije Kozjansko 87 za izdatno pomoč.« pripoveduje predsednik gradbenega odbora za vodovod na Primožu Alojz Zgonc in predsednik krajevne konference SZDL Ivan Vintar.

Obadva sta bila družno s predsednikom sveta krajevne skupnosti Alojzom Tomažinom gonila sila. Zgonc je denimo, sam opravil 83 delovnih, 113 pa strojnih ur, seveda je šlo veliko časa še za organizacijo dela, kjer je imel še več dela in skrbi Vintar. Od vaščanov nikakor ne bi smeli prezreti niti Franca Žiberta z Velike Hubajnice in Karla Kozinca z Dedne gore, ki sta sama veliko naredila.

Trasa vodovoda se v treh krakih: od Primoža do Velike Hubajnice, od Primoža do Gornjih in Dolnjih Impolj ter od Primoža do Dedne gore, razteza v skupni dolžini več kot 10.000 metrov. Lani je bila predračunska vrednost prvega projekta, ki ga je izdelal inž. Gajšek iz Razvojnega centra Celje 35 milijonov, po drugem projektu pa je bila predračunska vrednost naložbe 45 milijonov. Decembra lani so v krajevni skupnosti Primož izglasovali krajevni skupnosti samoprisevek, a ker imajo v Rogaticah svoj vodo-

vod s presežki kakovostne vode, so se odločili, da bo šla le desetina denarja za vodovod, preostalo pa za posodobitev cest.

»Strojno in na roke smo skopali 6000 metrov, več kot 400 metrov pa so skopali jarkov in jih dobrih 3000 metrov tudi zasuli brigadiri ZMDA Kozjansko 87. Še je obilo dela, kajti sočasno z vodovodom bomo dobili še v preostalih vaseh

podzemni elektroenergetski kabel. Zdaj čakamo na elektrinarje, potem bomo pa morali okrog 7 km jarkov zasuti. Za elektriko smo namreč še posebej skopali več kot 1000 metrov jarka!«, je povedal Zgonc in se vsem vaščanom zahvalil za dosedanja prihodnost.

P. P.

Alojz Zgonc

pisma in odmevi

SPISI O METALNI

Krmeljska Metalna proslavlja letos 25-letnico obstoja in o obletnici naj bi šolarji prispevali spise in risbe. Da bi nam bilo pri tem lažje, smo obiskali tovarno. Marsikaj smo videli in izvedeli. V Metalni izdelujejo dele za ladje, hidroelektrarne, opremo za rudnike, včasih so delali gradbene žerjave. Del proizvodnje imenujejo posebni program. Kaj več o njem ne bi znala napisati, vem le, da je v objektu, kjer izdelujejo »čudo«, veliko modernih strojev. Brez njih še tako pridni delavci ne bi imeli uspeha pri delu, čeprav morajo biti vsak za svoje delo veliki strokovnjaki.

ANJA REPŠEN
OŠ Milan Majcen
Sentjanž

VLOMILI V BLAGAJNO

DOBRNIČ — Neznani storilci so v noči na 7. avgust vlomili v blagajno PTT v Dobrniču. Vdrli so skozi vrata in nato v notranjosti vlomili še v blagajno ter odnesli 200.000 din. Za storilci zaneskrat še ni sledu.

Za pešce zmanjkuje prostora

Mnenje o pomanjkljivo zgrajenih cestah — Manjka denarja ali volje?

Nadvse cenimo ljudi, vendar nam ni mar za pešce, bi se dalo brez pretiravanja zapisati ob dejstvu, da na veliko cestnih odsekih v novomeški občini manjkajo pločniki. Pomanjkanje in neurejenost pločnikov sta namreč tudi po uradnih podatkih nemalokrat kriva za prometne nesreče s smrtnim izidom.

Vendar bi kazalo postaviti na teht-

Le kdo bi gledal na travo!

Tudi prihajanje na gostilniški vrt pove kaj o človeku

V Dolenjskem listu redno prebiram Črnomaljski drobir in vsebinska tega stolpca mi je zelo všeč predvsem zato, ker ne samo hvali, ampak tudi kritizira. Sicer bom prispevala v časopis še sama nekaj z našega konca. Kot je znano, so v Črnomlju prenovili in dogradili penzion Lahinja in moram povedati, da je urejen zelo okusno in preprosto. To je ne le moje, ampak tudi mnenje drugih.

Glede na tisto, česar smo bili navajeni včasih, je tudi potreba zelo solidna. Problem se začne pri ploščadi z mizami, ki jo imajo urejeno zunaj. Vsega so krivi obiskovalci, ki nimajo toliko kulture, da bi na ploščad prihajali tam, kjer je pot za to. Med ploščadjo in parkiriščem je pas zemlje, kjer je na novo posejana travica. In čezno hodijo obiskovalci, čeprav ne vsi. Enim ni škoda narediti deset korakov in iti okoli. Če pa komu slučajno kaj rečeš, si nevzgojena smrk-lja, ki zafrkava ljudi, ker nima kaj drugega početi. Vseeno: Črnomaljši, poboljšajte se!

IRENA SPREIZER
Črnomelj

Bravo, župan!

METLIKA — Svojemu metliškem županu se ne mislim niti hinaviti niti mu izkazovati posebne naklonjenosti. Predvsem zato ne, ker mi ne more ničesar dati, prav tako pa mi nima česa vzeti. Napisal bom pač, kar mi leži na duši. Metliškega župana videm namreč na domala vseh kulturnih prireditvah. V oči mi pade predvsem zato, ker drugih družbenih in kulturnih delavcev ni zavelom. Vem, da so do vratu obloženi z delom, lahko pa je tudi, da jim je kultura španska, če ne celo portugalska vas.

Pred kratkim je imel samostojen koncert v župnijski cerkvi v Metliki mojster na elektronski harmoniki Silvester Mihelčič. Cerkev je bila nabito polna, v lesenih klopih pa je bilo videti tudi župana. Normalno razmišljujočim ljudem je zadeva seveda jasna in prav nič šokantna: šlo je za kulturni dogodek in ne za cerkveni obred. Pred dvema letoma je gostoval v isti cerkvi Slovenski oktet, takratni partijski sekretar me je v časopisu ozmerjal, da sem mu onemogočil ogled kulturnega sporeda, ker je oktet pač pel v cerkvi.

In zakaj zdaj nenadoma pohvalim župana? Nič krivega in nič dolžnega? Samo zato, ker sem prepričan, da bi se morali na kulturnih (in drugih) prireditvah pojavljati domala vsi ljudje, ki v občini kaj predstavljajo. Zdej pa se dogaja, da se posamezni vidni Metličani pokažejo na svetlobo reflektorjev le tedaj, ko je v občini na obisku pomembna osebnost iz republike ali zveze.

T. GAŠPERIČ

Odojka začini kultura

Belokranjske prireditve na višji ravni

V Beli krajini je zadnje čase vrsta prireditev, ki po vsebini, obliki in obisku prekašajo klasične gasilske ali mladinske veselice. Naštemo jih le nekaj: Vinska vj-gred, Razkošje v stelji, Noči do jutra, Ate in mama so mi povedali (metliška občina), Noč na Kolpi (Griblje), Semiške igre (Semič), Igre na Kolpi (Vinica), Kulturni vrtljak (Črnomelj). Pohvaliti pri vsem naštetem gre predvsem to, da se je priključila odojkom na raznju in vnu kultura, družabnost, obujanje tradicije in višja raven zabave. Na omenjenih prireditvah nastopajo priznani estradni umetniki, folklorne in tamburaške skupine, harmonikarji, godbe na pihala, organizatorji pripravijo modne revije, na odrih se pojavljajo plesne skupine, recitatorji, preko različnih, sicer šaljivih tekmovalj pa tekmujejo obude že pozabljene belokranjske običaje oziroma prikažejo kmečka opravila, ki so jih že zdavnaj zamenjali stroji. Glede števila prireditvev brez dyoma vodi metliška občina, toda Črnomaljši se zadnji dve leti krepko približujejo sosedom. Še posebej so dejavni v Vinici. Tankajšnje Turistično in Sportno društvo Partizan bosta letos nekajkrat napolnili kamp ob Kolpi. Črnomaljši, bolje povedano nekaj zanesenjakov, bodo razgibali črnomaljsko poleto sceno s Kulturnim vrtljakom, tridnevno fešto (21. do 23. avgusta), ki bo na terasi tržnice. Tam ne bodo manjkali glasbeniki, humoristi, literati, pisatelji, pesniki, zabavni in alternativni ansambli, za mlade bo pripravljen disk, za starejše pa modna revija delovne organizacije Beti.

Morda je pomanjkljivost vseh teh in podobnih prireditev le ta, da so z izjemo redkih (Noči do jutra) načrtovane prepozno, da imajo preskromno reklamo in da so v nekaterih primerih neuskajane med seboj. Zberejo pa društva — organizatorji — s pripravo in izvedbo marsikateri dinar, preprobreben za njihovo delovanje.

TONI GAŠPERIČ

Mentorji bodo spremljali zборе na vajah

BREŽICE — Zbori uživajo v Posavju veliko naklonjenost občinstva. Njihovi nastopi so vedno dobro obiskani, medtem ko na drugih prireditvah organizatorji s strahom pričakujejo, kakšen bo odziv. Na posavski reviji je letos nastopalo deset zborov, po trije iz Krškega in Sevnice ter štirje iz brežiške občine. Trije med njimi (artiški, brežiški in krški) se lahko pohvalijo že z daljšo tradicijo, saj delujejo več kot dvajset let.

V brežiško občinsko Zvezo kulturnih organizacij so vključeni tudi zbori iz združenega dela, ženski pevski zbori iz Jutrjankeinega tozda Orlica, Slovinov zbor in zbor Tozda za popravljanje je voz v Dobovi. Sevnici imajo v delovnih organizacijah dva močna zbora, enega v Lisci in enega v Jutrjanji. V krški občini delovni kolektivi nimajo svojih zborov, je pa zato Tovarna celuloze in papirja pokroviteljica zbora Viktorja Parme.

Po napovedih predsednika Posavske pevске zveze Ernesta Ferka iz Brežice se

• V Posavju že zdaj vedo, kaj je kvaliteta, z nekaj več doslednosti in trdnega dela pa se bo ta enakomernost dvigala. Prof. Gregorc iz Maribora, ki je ocenjeval letošnjo posavsko revijo, je dejal, da je bila dobro organizirana, da je imela zahteven program in da je bilo tudi petje dosti kvalitetno. Torej se velja potruditi, da bo prihodnjic še boljše. Predvsem pa je bil prof. Gregorc prijeto presenečen nad tem, da v Posavju prevzemajo pokroviteljstvo nad revijami občinske skupščine, kar je sicer v Sloveniji zelo redko.

bo ta letos in prihodnje leto posvetila predvsem strokovnemu izobraževanju zborovodij. Za pripravo občinskih revij bo poslej poskušala pridobiti mentorje, ki naj bi že v jeseni pregledali program posameznih zborov ter nato prisostvovali na vajah in nastopih za občinstvo. Zdej ne gre več za množičnost, ampak za kakovost. Pet je bi po Ferkovih besedah morali uglasti v pravila razmerja in na primer v brežiški občini nekateri zbori morda celo združiti, da bi tvorili bolj zaključene pevске celote.

J. TEPPEY

KRŠKI POLETNI VEČER

KRŠKO — Poletno zatišje bo v soboto, 15. avgusta, ob 19. uri prekinil živahen glasbeni in plesni program na Trgu Matije Gubca. Najprej bo zaigral Pihalni orkester Djuro Salaj iz Krškega, za njim bo nastopila mažoretna skupina pihalnega orkestra radeških papirničarjev, nato folklorna skupina Svobode Senove, plesna skupina Ritem s Senovega, citraša S. Pečnik in D. Jankovič, harmonikar T. Sotošek. Za ples bo igral ansambel Mladi prijatelji z Rake. Večer prirejajo Delavski kulturni dom Edvarda Kardelja, Turistična zveza, Zveza kulturnih organizacij ter hotel Sremič iz Krškega, ki vabi obiskovalce s pestro ponudbo jedi in pijače.

kultura in izobraževanje

Najljubše so ji razgibane skladbe

Nataša Vidic iz Loke uspešno vodi pevski zbor »Primož Trubar«

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Samo še dve generaciji študentov bosta končali oddelek za glasbeni pouk in zborovodstvo pri pedagoški akademiji v Ljubljani in konec bo oddelka, ki je dobro skrbel, da na osnovnih šolah ni pretirano primanjkovalo učiteljev glasbe. Eden teh iskanih učiteljev je tudi 22-letna Nataša Vidic iz Loke pri Zidanem mostu, ki bo jeseni prvo šolsko leto poučevala glasbo v Mi-renski dolini, v Krmelju in Sentjanžu.

«Otroci pač izkoristijo, če občutijo, da si njihov prijatelj. Toda še zmeraj velja, da je najboljši učitelj tisti, ki mu učenci, študenti zaupajo, ne pa neka absolutna avtoriteta,« pravi Vidiceva, ki zlasti zelo ceni svojega mentorja s pedagoške prof. Jakoba Ježa. Misli, da študirati solo petje, po nižji glasbeni šoli v Ra-dečah je hotela na srednjo glasbeno šolo, bila je po uspešnem sprejemanju izpitu že sprejeta v Ljubljani, a je oče rekel, da je še premalda. Obveljala je seveda očetova in tako je pristala na celjski gimnazij, kjer je dobila splošno izobrazbo, na akademiji pa je imela manjše težave s klavirjem, ker ga prej ni nič vadila.

Ker Nataša Vidic rada poje, je začela prepevati pri mešanem pevskem zboru »Primož Trubar« v Loki. Ko je dotedanja zborovodkinja Tatjana Gorišek odšla, jo je prosila, da bi ona nadaljevala. »Od Tatjane sem se nekaj naučila, ker smo na šoli imeli dobrega profesorja Lojzeta Lubiča, ki nam je pustil dosti svobode v gibih. Mislim, da mi je to še zlasti pomagalo pri vodenju zbora. Morda imam bolj razgibane skladbe. Največ imamo na repertoarju slovenske romanke, ljudske, tudi skladbe drugih narodov in skladateljev, renesanso pa je že Tatjana učila. Imamo pesmi za cel koncertni program«, pripoveduje Nataša Vidic.

P. PERC

Disko na ribniški način

Zapleti in razpleti okrog »Pupaj kluba«

RIBNICA — Prejeli smo nepodpisano pismo »krajčanov Gornjih Lepovč, Majnikove in Kolodvorske ulice ter Kolodvorske ceste v Ribnici«, v katerem se pritožujejo zaradi obratovanja kluba Sport v Gornjih Lepovčah. Prvo pritožbo so naslovili na mnoge naslove že septembra lani, v novi pa piše, da »se razen razpravljanja na vseh družbeno-političnih forumih ni zgodilo pozitivnega nič.« Diskoteka v Sportu normalno obratuje do zgodnjih jutranjih ur.

Odgovori in komentarji, ki smo jih o m dobili, so, v skrajšani obliki, taki: TATJANA JERBIČ, vodja Medobčinskih inšpekcijskih služb Kočevje — Ribnica: »Omenjeni gostilniški prostori strežajo za dejavnost bifeja, ne pa za disko. Zato ima lastnik tudi obrtno dovoljenje za bife, za registracijo diska pa ne. Naše mnenje je tako, da ima lahko plese le občasno.«

STANE HAFNER, tajnik OK ZSM Ribnica: »Mladina potrebuje disko in si ga ne bo pustila vzeti.«

Poletna upokojenska modrovanja

Penzije, cene, tatvine...

KOČEVJE — Upokojenci imajo dovolj izkušenj in časa, da lahko temeljito ocenijo razmere v republiki in državi. Te dni smo prisluhnili pogovoru upokojencev, ki so modrovali takole: »Čim bližje radiu ali bereš v časopisu, da se bodo povzela pokojnine, takoj veš, da so pred vrati nove poročitve.«

»Utemeljitev za podražitev kruha je bila, da ga pečejo iz moke iz letošnje pšenice, kar je bila laž. Takrat pšenice niti še poželi niso, zmleli seveda tudi ne.«

»Pa vendar lepo živimo. Če se počutim slabo, odprem naš časopis, kjer vse tako lepo piše, ali pa radio in televizor, kjer vse tako lepo povedo.«

»Na jugu krajejo zlato, srebro, devize, pri nas pa kure in zajce. Edino tisti Gorenjci so kradli dinarje, pa še tiste so takoj zamenjali za devize.«

»Največji tat pri nas pa je država, oziroma banka. Če imaš v banki nevezan denar, je prej ko v letu dni za polovico manj vreden.«

»Seveda so veliki davki, prispevki, ker je treba rediti množico uslužbenecv po raznih pisarnah. Imamo najbolj razširjeno birokracijo na svetu, in birokrat ne bo sam sebe uknil.«

»Sem slišal, da so Avstrijci na Dravi zgradili 10 elektrarn, ki jih upravlja le 50 ljudi. Pri nas bi jih bilo za kaj takega gotovo 500 premo.«

»Ob zaključku so složno ugotovili, da gre sicer res vse narobe, a da je kljub temu še vse lepo.«

MATJAŽ NOSAN, sekretar P OK ZK Ribnica: »Naše predsedstvo je bilo s prvim pismom občanov le seznanjeno in nismo o ničemer sklepali, saj to ni naša pristojnost. Preverjanje je tudi pokazalo, da ne gre za podpisane množice občanov, ampak za bolj redke in zasebne zadeve ter parkiranja po dvoriščih in parcelah v sosesčini bifeja.«

BOGO ABRAHAMŠBERG, tajnik izvršnega sveta in občinske skupščine Ribnica: »Izvršni svet je naročil inšpekcijskim službam, pristojnim upravnim organom, postaji milici in drugim, naj na področju svojih pristojnosti pokrenejo vse, da bo gostiče obratovalo v skladu s pogoji in predpisi. Sicer pa imamo v Ribnici dom TVD Partizan, ki je slabo izkoriščen in bi ga bilo treba pridobiti in preurediti.«

SLAVKOMAJERIC, komandir Postaje milice v Ribnici: »Po prvi pritožbi občanov smo spomladu opozorili lastnika na novi občinski odlok o javnem redu in miru ter nekatero druge predpise. Obljubil je, da jih bo spoštoval in se držal tistega, kar smo se dogovorili. Kljub dogovoru pa je še prišlo do kršitev in smo ga v aprilu in maju ponovno prijavili sodniku za prekrške. Od takrat pritožb občanov ni več in stanje se je precej izboljšalo.«

NUSA OREL, občinska sodnica za prekrške: »V aprilu in maju smo prejeli tri prijave (šlo je za pet prekrškov) postaje milice zoper lastnika tega gostišča. V kratkem bo za vse te primere izdana odločba o prekršku, se pravi izrečena kazen.«

ANTON ANDOLJŠEK, lastnik bifeja Sport, ki je znan še bolj po neuradnem nazivu »Disko Pupaj«: »Res se je v začetku dogajalo vse mogoče, zdaj pa so se zadeve uredile. Ta čas zbiram dovoljenja in predračune za dograditev gostišča. Zaprtil sem tudi za preime-novanje našega gostišča v »Pupaj klub«. Pod tem imenom smo znani po vsej Sloveniji. Če z zamislimi ne bom uspel, bom vse prodal in se odselil.«

J. PRIMC

Komisija za delovna razmerja pri

ŽG-ŽTO-TOZD za promet Ljubljana, Trg OF 7,

objavlja prosta dela in naloge

čiščenje sanitarnaj na postaji Ljubljana

Približni osebni dohodek znaša 160.000 din. Pogoja: — končana ali nedokončana osemletka — enomesečno poskusno delo Stanovanje ni zagotovljeno. Kandidati bodo sprejeti za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Prijavo sprejema kadrovska služba ŽG-ŽTO-TOZD za promet, Ljubljana, Trg OF 7, 15 dni po objavi. Prijavljene kandidate bomo obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

649/32-87

Rudiju Ganzitiju v slovo

Neusmiljena smrt z odmikom časa vedno bolj redči vrste veteranov delavskega gibanja, naše NOB in povojne socialistične graditve. Tokrat se poslavljamo od Rudija Ganzitija, skromnega, do zadnjih moči delavnega predvojnega komunistina in borca, graditelja praznanskih ilegalnih tehnik, tiskarn, bunkerjev, skrivnih naselbin za ilegalce in drugih prepovedanih objektov v času narodnoosvobodilnega boja.

Rojen je bil 14. aprila 1905 v Vrhpolju pri Poljčanah. Še ne dvajsetletni mladenič se je pridružil revolucionarnemu delavskemu gibanju in je bil od leta 1934 s Tomom Brejcem ter drugimi med prvimi organizatorji in voditelji sindikata stavbinskih delavcev Slovenije. Takoj po okupaciji je postal član rajonskega komiteta KPS Šiška in že 26. junija 1941 je moral po nalogu KPS v ilegalo. Najprej je delal v centralni tehnični KPS v Ljubljani, zatem pa si je izbral strokovne kadre za gradnjo raznih številnih objektov za potrebe NOB, med njimi tudi Baze 20. Nato je bil od kaptulaciji Italije do srednje novembra 1943 v glavnem štabu NOV in POS, v odseku za zveze, od 20. 3. 1944 do 15. 5. 1944 pa je ostal v partijski šoli pri CK KPS, potem ko je s svojo ekipo najprej zgradil objekt za šolo.

Po osvoboditvi se je prizadevno vključil v iniciativni odbor za ustanovitev enotnih sindikatov Slovenije, ki so nastali že na začetku NOB (tudi v za-

mejestvu) kot organizacija Delavske enotnosti. Bil je prvi predsednik občinskega odbora sindikata ljubljanske oblasti, na ustanovnem kongresu enotnih sindikatov delavcev in nameščencev septembra 1945 je bil izvoljen za podpredsednika glavnega odbora. V desetletjih, ki so sledila, je opravljal mnoge odgovorne dolžnosti, nazadnje pa je bil od 1975 član Sveta republike. Naj ob tem le zapišem, da je Rudi Ganziti opravljal svoje funkcije zelo vestno, odgovorno in učinkovito. Sodi med tiste vodilne osebnosti, ki so si znale pridobiti dobre sodelavce in sotovaršje. Že v času NOB je pozorno, odgovorno in tenkočutno izbiral svoje »gradbene operativne ekipe in vsi tedanji sodelavci vedo, da je bil pri delu strog, pravičen in dosleden do sebe in drugih. Tak je ostal tudi za do zadnjih dni življenja.

Svoje življenje je prepotoval premočrtno, komunistično, kot pokončen mož. Je nosilec partizanske spomenice 1941 ter mnogih drugih priznanj.

ZDRAVKO TROHA

Rudi Orel

V petek, 7. avgusta, so na kočevskem pokopališču položili k večnemu počitku Rudija Orla, vojaškega upokojenca iz Kočevja. Rojen je bil pred 73 leti na Primorskem, v Gočah pri Vipavi. Med vojno je organizirano delal za OF že od aprila 1942. Že julija istega leta pa je bil zato interniran. Po internaciji se je oktobra 1942 vključil v NOV, kjer je bil do konca vojne. Najprej je bil pri VOS na območju Stične, nato v VDV brigadi, končno pa v šoli OZN. Najvišja dolžnost, ki jo je opravljal v NOV, je bila komisar bataljona. Po činu je bil kapetan I. razreda. Za svoje delo je prejel več odlikovanj, med drugim red zaslug za narod, red bratstva in enotnosti in red za vojne zasluge.

V Kočevje je prišel po demobilizaciji leta 1955. Delal je pri občinski skupščini in Itasu. Bil je tudi prizadeven družbenopolitični delavec in med drugim predsednik takratnega občinskega sindikalnega sveta in občinskega odbora ZZB NOV.

J. P.

Vprašanja brez odgovorov

Program razvoja osnovnega šolstva v kočevski občini obetaven, vendar še ni podprt z denarjem

KOČEVJE — Program razvoja osnovnega šolstva v občini Kočevje je dober, veliko vprašanje pa je, če bo lahko v celoti uresničen, saj je vprašljivo predvsem, če se bodo občani odločili za samoprispevek. Tako mišljenje je prevladalo na razširjeni seji skupščine ZK Kočevje, ki je bila 3. avgusta, na njej pa so me drugim razpravljali o osnutku dopolnjenega načrta razvoja osnovnega šolstva v občini. O tem načrtu bodo v prvi polovici septembra razpravljali tudi na zborih krajanov.

Po tem načrtu naj bi dobila Livold in Stara cerkev popolni osmletki, Kočevje novo šolo s telovadnico, Rudnik-Salka vas pa 4-letno šolo. Po letu 1991 naj bi bila na vrsti še šola v KS Kostel. Šole (brez kostelske) bi veljale skupno blizu 2,65 milijarde dinarjev; od tega naj bi 1,055 milijarde zbrali s samoprispjevkom (po stopnji 1,5 odstotka), ostalo s starm in novim samoupravnim sporazumom in amortizacijo šolskih stavb za Kostel pa iz RIS (iz sredstev za manj razvite).

Delegati so načrt pohvalili, izkazalo pa se je, da v glavnem ne vedo za razpoložanje ljudi, ali bodo za samoprispevek ali proti njemu. Izrazili so več pomislov, predlogov in vprašanj (nekdo je celo menil, da bi privarčevali nekaj starih milijard tako, če bi ukinitili Kočevske novice in spet so financirali Dolenjski list, kar bi bilo

ceneje). Izkazalo pa se je, da na vprašanja delegatov nihče ne more dati zadovoljivega odgovora. Vabljeni strokovnjaki, ki bi lahko dajali pojasnila, so pač na dopustih. Udeleženci sestanka so se razšli brez sklepov.

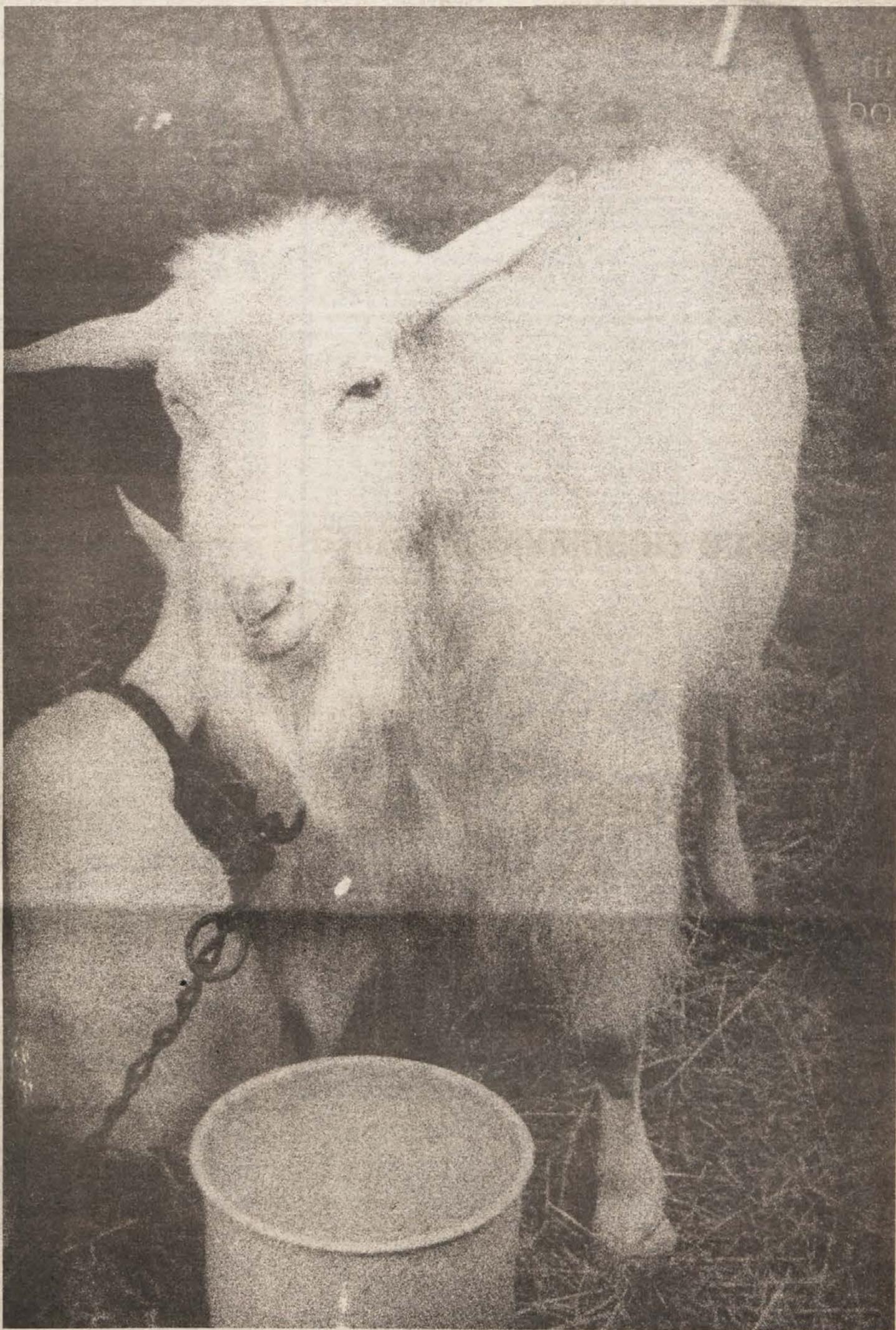
J. PRIMC

Bralni tabor za porabske otroke

Prvič ga pripravlja odbor za literarno dejavnost

RADENCI — Od 17. do 24. avgusta bo v tem kraju potekal prvi bralni tabor za slovenske otroke iz Porabja. Tabora, ki ga pripravlja odbor za literarno dejavnost pri ZKO Slovenije, se bo udeležilo 30 porabskih otrok, učenec od 5. do 7. razreda osnovne šole, z njimi bodo njihovi učitelji in mentorji, sodelovali pa bo tudi nekaj učencev in učiteljev iz Slovenije. Tabor prirejajo zato, da bi se učenci iz slovenskih vasi na Madžarskem bolje naučili govoriti in pisati v slovenskem jeziku. Da bi bila ta »šola« zanimivejša, bodo goste iz Porabja obiskali in se z njimi pogovarjali književniki Tone Partljič, Branko Žužek in Karolina Kolmančič, zatem urednik Pionirja Igor Longyka, novinarka Narodnih novin iz Budimpešte Marija Bajek in drugi. Med drugim bodo za udeležence tabora prikazali tudi slovenski film Poljeje v školjki, pripravili ogled radenskih zanimivosti, lutkovne predstave itd.

V Evropi rede koze bogataši

Pri nas je, zlasti v 18. stoletju, kozam že skoraj bil navček. Bila sta dva tabora: veleposestniki, ki so prepovedovali pašo koz, in na drugi strani barikade delavci, dninarji in kočarji, ki se gojenju koz nikakor niso hoteli odpovedati. V težkih časih so koze z mlekom in mesom preživljale številne družine. Res je, da so se ponekod koze preveč namnožile in so zato delale škodo, kjer pa so pametno ravnali z njimi, so bile človeku samo v korist.

»Neverjetno, kako se koza navadi na človeka, na njegovo govorico, dejal bi, da mu bere misli. In to vkljub njeni nezaupljivosti, svojeglavosti, previdnosti, izbircnosti in plašnosti. Od tod izvira navezanost ljudi na to vrsto živali in nič čudnega ni, da prav v novjšem času ugotavljajo, da je bila to prva žival, ki so jo ljudje udomačili. Danes kozjereja ponovno oživlja. Spoznanje, da je precej otrok alergičnih na kravje mleko, marsikoga napoti na rejo koz. Zaradi uporabe kemičnih snovi pri pridelovanju krme se te snovi lahko pojavijo v mleku. Nekateri se zanesejo samo nase in rajši redijo koze doma, da lahko ugotove, s čim so krmljene. Mnogi so prepričani, da je kozje mleko tudi zdravilno. Zagotovo vemo, da ne povzroča alergij pri tistih, ki ne smejo uživati kravjega mleka, da to mleko vsebuje vitamin A (kravje vsebuje karotin) in da je beljakovina v kozjem mleku drugačna kot v kravjem. Včasih so jetičnim predpisovali kozje mleko tudi zdravniki,« pojasnjuje prof. dr. Franc

Ločniškar, predstojnik Biotehniške fakultete v Ljubljani, ustanove, ki je imela na letošnji 2. republiški razstavi in sejmu koz v Sevnici močno strokovno ekipo.

Naposled so koze spremljale človeka od davnine do danes in mu pomagale krčiti zemljišče. In še zdaj zaraščanje pašnikov najpreprosteje preprečimo s pašo koz, ki s pravo slastjo uničujejo najbolj zoprno grmičevje, kot so robida, akacija, črni trn in podobno. Najbolj cenjeno in plačano je meso kozličkov, na tujem trgu iskano predvsem pred veliko nočjo. Končno so tukaj še kozji siri, ki jih je veliko vrst in so prava delikatesa. Po mnenju strokovnjakov reja koz postaja na ta način dejavnost ljudi, ki znajo ceniti dobre stvari, ki se zavedajo pomena te reje za ohranitev pašnikov, za oskrbo tržišča in za izvoz. Zato upajo, da bo kozjereja postala kmalu dokaj pomembna gospodarska panoga tudi v Sloveniji.

»Ceprav smo pri nas tudi po vojni nadaljevali gonjo proti kozjereji in izdali celo zakon o prepovedi reje, so vplivi iz razvitih držav le pljusnili čez našo mejo, kajti v teh deželah sirijo kozjerejo, ki je pomembna gospodarska panoga. V Jugoslaviji se zadnja leta močno razvija kozjereja predvsem v sosednji Hrvatski. V Sloveniji smo se gojitelji koz organizirali preko Zveze društev gojiteljev pasemskih malih živali. Koza ni več prepuščena samo paši, temveč jo prehranjemo z različnimi vitaminskimi dodatki, kontrolirano je razmnoževanje; skratka, gojitelji koz smo se povezali, da na strokovni

ravni preko kmetijskih strokovnjakov kozi najdemo tisto mesto, ki ji gre kot gospodarsko pomembni živali,« pravi predsednik podružnice za kozjerejo Slovenije pri Zvezi društev gojiteljev pasemskih malih živali Silvo Osovnikar, ki ima gotovo največ zaslug za to, da je Sevnica postala središče kozjereje pri nas.

Razmah kozjereje je zagotovljen, če bodo mlekarne začele redno odkupovati mleko po primerni ceni. Zaenkrat so se na to dokaj negotovo pot podale Celjske mlekarne. Strokovnjaki biotehniške fakultete upajo, da se druge mlekarne ne bodo lotile neljalne konkurence, če bi se pokazalo, da je kozje mleko donosno. V republiki bi se vsekakor morali dogovoriti, pod kakšnimi pogoji se lahko razvija kozjereja. Predvsem ne bi smeli zanemariti zdravstvenega varstva, nujno bo tudi sodelovanje s selekcijsko službo. Sele ko so živali preštete, selekcionirane, je moč strokovno delati.

»Mini farma z 20 kozami bi morala zagotoviti povprečno slovensko plačo. Ko republiško mladinsko vodstvo išče poti, kako bi mladim zagotovili delo, ne bi smeli prezreti kozjereje. Koza v razvitem svetu ni več »železničarska kravica«, saj se s kozjerejo danes ukvarjajo tudi najbogatejši. Izračunajte, koliko nezaposlenih bi lahko rešili s »kajžanjem« na 3 do 4 hektarih z 200 kozami. Po zahodni Evropi so koze farme velik business. Sam imam na Ptujju mini farmo z 10 ko-

zami sanske pasme. Kljub oglasom in dejstvu, da je na Ptujju 1200 nezaposlenih, sem zamen iskal veterinarskega tehnika, ki bi ga zaposlil na farmi,« je povedal za okroglo mizo ob 2. razstavi koz v Sevnici magister ekonomije Milan Lovrenčič iz Centra za gospodarsko svetovanje v Ljubljani. Lovrenčič je čestital Sevnicanom za korajžo, da so se ponovno lotili zahtevne organizacije in jo dobro speljali. Sevnicanane je pohvalil tudi magister Drago Kompan z ljubljanske Biotehniške fakultete.

P. PERC

TELEVIZIJA REVEŽEV JE SEKS

Zvezni izvršni svet je minuli četrtek sprejel začasno odločitev, da se vrednost blaga, ki ga naši državljani lahko iz tujine prinesejo domov, zmanjša od 80.000 na 50.000 din. To je kar 40 odstotkov, in to v času, ko dinar na tečajni listi spet hitreje drsi. V obrazložitvi odločitve je rečeno, da bodo tako zmanjšali velikanski odliv deviz, ki jih Jugoslovani porabimo na nakupovalnih izletih. Letos in lani naj bi Jugoslovani za taka in službena potovanja porabili 5 milijard dolarjev, kar je četrtina našega dolga.

Novica je nedvomno šokantna. Tudi zato, ker je bil neposreden povod za omejitve množičen nakup daljnovzhodnih televizorjev, na carini jih čaka okoli 5.000, naročiti jih je bilo mogoče tudi po pošti. Sok sestoji iz dejstva, da so v razvitem svetu sposobni in se jim celo izplača izdelovanje barvnih televizorjev po ubogih 200 mark kos, medtem ko si Jugoslavija ne more več privoščiti, da bi njihovi državljani kupovali te televizorje in drugo poceni tehnično blago, čeprav bi za to blago seveda plačali vse z zakonom določene davke in tako polnili vedno prazno zvezno blagajno. Država je s tem svoj delavski razred prisilila, da mora kupovati desetkrat dražje domače televizorje, za katere pa proletariat seveda nima denarja.

Naš model socializma še vedno kot pokvarjena plošča ponavlja zarotivene besede o diktaturi proletariata, obenem pa objavljamo raziskave, ki nedvoumno kažejo, da največje breme stabilizacije nedvom-

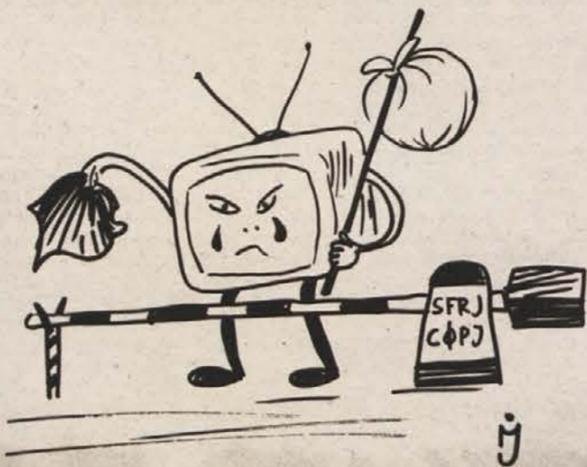
no nosi delavski razred in da seveda živi najslabše. Dr. Nenad Kecmanović je nedavno zapisal, »da bi politika, ki ji je kaj do realnosti, morala ugotoviti, da niti zgodovinsko niti teoretično ni znano in mogoče, da bi razred, ki je dejansko na oblisti, bil eksistenčno najbolj ogrožen in da bi se njegovi pripadniki, kot kažejo raziskovanja, na vse kriplje prizadevali znebiti se tega boja vladajočega položaja. Vsaj za svoje potomce.«

V svetu še ni niti enega socializma, ki bi bil uresničen v svoji načrtovani obliki. So samo približki, ob našem se ob vse večjem zategovanju pasu tolažimo s samoupravljanjem, delegatstvom, sindikalizmom, pluralizmom, dejansko pa se življenje spreminja v boj za golo preživetje. Možnost zgraditve nekega boljšega, pravičnejšega in bogatejšega sveta se vse bolj oddaljuje tudi zato, ker realne ekonomije ne spremlja tudi politični realizem. Nekateri se celo sprašujejo, ali gromki obeti družbe pravičnosti, enakosti in obilja niso bili samo korenček, ki ga, sedeč na oslu, moliš živati pred nos. Dokler se ne zgrudi mrtva.

Težko je namreč biti v istem dnevu delegat in samoupravljalec, ki živahno in prepričano razpravlja o nečem, kar se bo mogoče uresničilo v naslednjem stoletju, hkrati pa razmišlja, v kateri pekarni je še kaj cenejšega, delavskega kruha. Ta dva sveta ne moreta v nedogled hoditi skupaj. To je vsakomur jasno, le politiki očitno ne. Ta še naprej niza mitske scene in obljube in tako v kali zatira prepričanje in prizadevanja mnogih, ki so še vedno prepričani, da bi socializem vendarle lahko bil sistem svobodne, humane, uspešne in bogate družbe.

Televizorjev iz Singapura torej ne bo več. Pa saj ne gre za tisto približkavočo se škaflo, ki večinoma prodaja polresnice in abotnosti. Gre za občutek, da smo vse manj na tem svetu, da se vse bolj zapiramo vase, obdani od večinoma izmišljenih sovražnikov. Nekdo je nekoč rekel, da je televizija revežev seks. Če je res tako, bodo proletariči sčasoma narodili še več otrok. Sicer pa beseda proletarec pomeni človeka, ki ima samo otroke. Nič drugega. Ti otroci bi znali vzeti usodo v svoje roke. Za to so že danes prav vsi papirji.

MARJAN BAUER

mala enciklopedija neverjetnosti

Ko sta se leta 1662 poročila dresdenska kneginja Sophia in brandenburški volilni knez Otto, je to njunega botra, saškega volilnega kneza Georga II, tako razveselilo, da je na svojem dvoru priredil velik ples v maskah z ognjemtom. Georg se je na plesu pojavil oblečen v rimsko boginjo Iova Diano. In to kljub dejstvu, da je tehtal 200 funtov, kar je danes 100 kg.

Angleškega kralja Georgea III. so, ker je znozel, na tihem odstranili s krmila države. Seveda je formalno še vedno vladal, ostanek življenja je prebil v dvorani kraljevski norišnici.

V svetem pismu je pes omenjen na 18 mestih, mačka pa nobenkrat.

Mleko žirafe vsebuje sedemkrat več proteinov kot kravje. Žirafino srce tehta 15 kg, krvni tlak je trikrat večji od človeškega. To je razumljivo, saj mora kri priti po dolgem vratu v žirafino glavo oziroma možgane. Težave bi utegnile nastopiti, ko žival spusti glavo, kri bi bušila v glavo in poškodovala žilice. To pa se seveda

ne zgodi, žirafa ima za take primere v vratu poseben reducirni ventil.

Slavna regata osmercev Cambridgea in Oxforda ima 150-letno tradicijo. V tako dolgem času je bilo tudi nekaj nesreč. Prvi se je leta 1857 potopil čoln Cambridgea, leta 1925 in 1951 je ta smola doletela nasprotnike, leta 1978 pa je bil spet na vrsti Cambridge. Leta 1912 sta se potopila oba čolna. Nikoli ni utonil noben od veslačev.

Aprila leta 1978 je bil v pariškem hotelu Sheraton mednarodni kongres prerokovalcev. Udeleženci so pet dni obračali prihodnost, gledali v dlani, kristalne kroglice in kavne skodelice, razpravljali o najnovejših tehnikah gledanja v bodočnost. Po sklepu kongresa so sklicali tiskovno konferenco. Na vprašanje enega od novinarjev, ali bo tak kongres tudi prihodnje leto, je predsedujoči videc odgovoril: »Tega še ne vemo!«

Veliki francoski pisatelj Honoré de Balzac je bil tako požrešen, da je nekoč, res samo za stavo, v enem obroku pojedel 110 ostrig, 12 jerebic, pečeno raco, 12 zareznic, 15 breskev in nekaj kosov torte. Ko je za ta podatek zvedel eden od novomeških gurmanov, je priznal, da ga daje črna zavist.

Ko sta dva ameriška izumitelja neke približno prebrala nekaj o slovitih poskusih ruskega učenjaka Ivana Pavlova, ki je odkril in opisal tako imenovani pogojni refleksi, sta menila, da bi se tudi s tem dalo priti do denarja. Izumila sta kahlico za otroke z nerednim lulanjem in kakanjem. V posodo sta namestila miniaturno električno stikalo, ki je, če je v kahlico padlo kaj mokrega oziroma vlažnega, sprožilo gramofon, ki je zaigral prijetno otroško pesmico. O uspehu izuma ne poročajo, pač pa se ve, da se je Pavlov obrnil v grobu.

VSE O KABELSKIM TV

ODLOČITEV JE V VAŠIH ROKAH!

Danes raznašajo pismoonoše po Novem mestu vabila z vprašalniki usklajevalnega odbora za kabelsko televizijo. Pisma so namenjena vsem lastnikom televizijskih sprejemnikov v enajstih krajevnih skupnostih mesta. Ker naj bi se dela začela še letos, ni bilo več mogoče čakati na druge krajevne skupnosti v občini, ki navzlic trem pismenim in dvema javnima pozivoma v časopisu niso izvolile gradbenih odborov, čeprav so prejele izčrpana gradiva za izvedbo priprav. Zaradi razširitev akcije na vso občino so se dejavnosti usklajevalnega odbora že tako zavleklo za več kot dva meseca.

Pritrdilni odgovori na razposlane vprašalnike so odločilnega pomena za začetek gradnje v posameznih krajevnih skupnostih.

Kjer bo navdušencev manj kot polovica vprašanih, na gradnjo še leto ali dve ni računati, saj bodo gradbeni odbori vozlišč usmerili prizadevanja samo tja, kjer bo uspeh zagotovljen. Cena za priključek, okrog 350.000 dinarjev, je namreč izračunana na polovico vseh gospodinjstev v mestu. Če bo prijav več, bi bil strošek na gospodinjstvo lahko celo nižji. Zato ni odveč priporočiti tistim, ki so se za priključek že odločili, naj poskušajo navdušiti še tiste, ki omahujejo, saj bo potem za manj denarja dobiti več muzike.

Cena za priključek je v Novem mestu razmeroma visoka zaradi raztresenosti naselij, poleg tega pa predvideva idejni načrt najso-

dobnejšo tehnologijo za sprejem 15 televizijskih (od tega 8 satelitskih) in šest radijskih programov, kar je pri nas še redkost. Pri kabelskih omrežjih, kjer so gospodinjstva letos spomladi plačevala še pod 200.000 din, sploh nimajo satelitskih programov ali pa je kakovost sprejema slike in tona komaj zadovoljiva. Usklajevalni odbor se je držal reka: »Nimam

toliko denarja, da bi poceni kupoval!« in zato zahteval ponudbe za res vrhunsko opremo in kable.

Če ta skupen podvig za celo mesto zdaj ne bo uspel, se bodo posamezne krajevne skupnosti lahko lotile gradnje na svojo pest za približno dvakrat tolikšen znesek na gospodinjstvo, ali pa za bistveno siromasnejšo tehnično in vsebinsko izvedbo ter enak strošek!

Usklajevalni odbor torej pričakuje množični pristanek meščanov, da se bodo gradbeni odbori potem takoj lotili podpisovanja pogodb in gradnje omrežja. Pripravke bodo gospodinjstva lahko plačala v treh obrokih, predstavniki Ljubljanske banke pa so obljubili tudi možnost kreditiranja, se pravi odplačila na več obrokov.

Gradbeni odbori bodo o vseh nadaljnjih prizadevanjih sproti obveščali svoje krajanje, seveda predvsem tiste, ki se bodo z vprašalnikom prijavi za priključek na kabelsko televizijo. Tisti, ki se zdaj ne bi odločili za priključek, čeprav bo v njihovi soseski omrežje zgrajeno, morajo računati s tem, da bodo naknadne prijave omejene in povezane z veliko večjimi stroški.

Odločitev je torej v vaših rokah. Najprej, če boste v vašem naselju sploh gradili omrežje za kabelsko televizijo, potem pa še, če boste za priključek plačali kolikor toliko znošno ceno ali morda kar dvakrat višjo!

Vprašalnik, ki ste ga prejeli po pošti, čimprej izpolnite, odrežite in vrzite v najbližji poštni nabiralnik. Znamke vam ni treba nalepiti, poštino je plačala vnaprej Skupnost krajevnih skupnosti Novo mesto.

M. MOŠKON

Glasba

JULIAN LENNON

ljubezni do očeta, ki ga je sprva zanemarjal, in do matere, ki ga je močno razočarala, ko se je poročila s človekom, ki ga Julian ni maral. Očim je bil tudi tisti, ki mu je prvi sporočil novico, da je tragično izgubil očeta. Julian pravi, da je bilo grozno, ko je letel iz Wallesa v London pa potem v New York in so bili na vseh sedežih v letalu časopisi s sliko njegovega oboževanega mrtvega očeta.

Julian Lennon je dolgo iskal lastno pot. Sedaj mu je končno vseeno, ali prihajajo ljudje na njegove koncerte le zato, da potešijo svojo radovednost, in ali kupujejo plošče le zato, da slišijo in primerjajo, koliko njegov glas spominja na glas slavnega očeta Johna. Julian je prepričan, da bo uspel, če bo vztrajen, in ima seveda v načrtu že novo ploščo. Skoraj gotovo bomo o njem (in njegovem) še slišali.

Julian Lennon je 24-letni sin pred sedmimi leti tragično preminulega Johna Lennona, enega od članov danes že legendarnih Beatlesov. Julian je zelo podoben slavnemu očetu in šele sedaj počasi začneja čutiti distanco do očetovega mita, ki visi nad njim od rojstva. Julian pravi, da se je, ko je bil majhen, zelo bal, da ne bo mogel nikoli pisati pesmi in peti tako kot njegov oče. Pravi, da se je vedno primerjal z očetom. Leta in leta se je trudil, da ne bi bil tako pod očetovim vplivom, in to je zahotel od njega veliko več truda, kot če bi bil nekdo povsem drug, brez tako slavnega očeta.

Julian Lennon je uspel, ko je v enajdvajsetem letu posnel svojo prvo veliko ploščo Valotte, ki je bila prodana kar v milijon primerkih. Kasneje je iz nje izvel še deset prav tako izredno uspešnih malih plošč in dve pevski turneji. Poleg Valotte je Julian debitiral tudi kot bobnar v skupini Ya-Ya. Julian je z enajstimi leti igral kitaro, v trinajstem klavir. V tistem času je že pisal pesmi v samotni ali zapravljal noči s prijatelji po lokalih. Začel je težko, oddvajanje od otroštva je bilo mučno, predvsem zaradi skoraj bolesterne

STRIPTIZ NA SODIŠČU

To, da smo imeli v Novem mestu še do pred dnevi hotel, ki se je s cenami povzpela na evropsko poprečje, z uslugami pa ostal na dobrem balkanskem nivoju, ni več nikakršna novost, z novico so bili v hipu seznanjeni tudi najbolj neobveščeni prebivalci dolenske metropole. Navsezadnje ni kar tako spustiti po grlu steklenico piva za tisočaka, si privoščiti limonado za 800 din, čaj z limono za 6 stotakov, popiti turško kavo za 1.000 din, se ohladiti s porcijo siadoleda za 1.500 din, dati za porcijo marmeladnih palačnik 2 tisočaka ali si nemara celo privoščiti kak zrezek. Za naravnega ste morali dati pol starega milijončka, enako za pariškega ali dunajskega, ostali so bili še za 5 ali 10 odstotkov dražji. V času, ko je bil kilogram paradnižnika na trgu 3 ali 4 stotake, je veljala porcija paradnižnikove solate v Metropolu ali njegovem gostišču Na Loki kar tisočaka. Testiranje gostov s takšnimi novostmi pa se očitno ni najbolje obneslo, prvi avgustovski dnevi so prinesli streznitev, v času, ko se je javnost razburjala zaradi podražitev cen moke, kruha, elektrike, mleka in še česa, sta Metropol in Loka svoje goste (resda bi jih lahko prešteli na prste ene roke) razveselila z nižjimi cenami.

DIREKTORICA NI ZA POGOVOR

Uradnih komentarjev na uvedbo takšnih in podobnih novosti v hotelu Metropol nismo mogli dobiti, enako kot ne na drugi del naše zgodbe, saj je vršilka dolžnosti direktorja tozdr Gostinstvo Gorjanci, Patricia Gerbec, odklonila razgovor z utemeljitvijo, da za dajanje takšnih informacij ni pristojna (!). In prav ta drugi del zgodbe je še kako zanimiv. 29. junija je namreč kar četverica uslužbencev Metropole, Rudi Lihteneger, vodja gostišča Na Loki, tamkajšnji natak Marjan Vlado Derepasko, Vesna Šurbek, točajka v plavi restavraciji Metropole, in receptor Marjan Žitnik, dobila sklep o suspenzu, kar je pomenilo, da so bili vsi štirje z naslednjim dnevom, to je 30.

junijem, odstranjeni iz delovne organizacije. Istočasno so dobili tudi zahteve, da se zoper nje uvede disciplinski postopek zaradi domnevnih hujših kršitev delovnih obveznosti. In kaj je v zahtevkih, ki jih je podpisala Patricia Gerbec?

Rudi Lihteneger naj bi bil po njenih navedbah 24. junija okoli 23. ure, ko je gostišče Loka obiskala samoupravna delavska kontrola skupaj z v. d. direktorice, vinjen, kar naj bi bilo razvidno iz njegovega obnašanja in govorjenja. »Delavec je bil povsem pasiven, pri čemer je s takšnim ravnanjem znatno oviral kontrolo pri delu. Obnašal se je neprimerno in bil verbalno agresiven. Pred prihodom kontrole je bil delavec udeležen v neredu, spricho tega tudi poškodovan ter neurejenega videza in kot tak ni bil za med goste,« piše med drugim v zahtevku za uvedbo disciplinskega postopka zoper Rudija Lihtenegerja, ki mu je letos teklo osemnajsto leto zaposlitve v Metropolu.

Zgodba preostale trojice je po navedbah zahtevkov precej podobna.

SLAČENJE V MODRI RESTAVRACIJI

Vlado Derepasko naj bi 31. maja, potem ko je zaključil delo v gostišču na Loki, okoli 23. ure prišel v modro restavracijo hotela Metropol. Tam naj bi med popivanjem izzval sodelavko M. K., da se je slekla do pasu, nato pa še od pasu navzdol. Slednje šele potem, ko naj bi ji predlagal stavo za 2 zaboja piva. »Delavec je s tem svojim postopanjem izrazil skrajno neodgovornost in nezrelost, saj je v gostinskem lokalu, ki je sestavni del hotela, in v neposredni bližini recepcije, kamor lahko vsak trenutek vstopi gost in je le srečno naključje hotelo, da se to ni zgodilo, pobudil nemoralno dejanje takšne skrajnosti, ki bi lahko prizadejalo hotelu znatno moralno škodo, a zaradi srečnega naključja do tega ni prišlo,« je zapisano v zahtevku.

Vesna Šurbek je tistega 31. maja delala v popoldanski izmeni za točilnim pultom modre restavracije, po končanem obratovalnem času pa je s sodelavcem zaključila blagajno in pospravljala. Okoli 23. ure so, kot piše v zahtevku Gerbecova, v restavracijo prišli trije delavci Metropole, ob njih pa še dva gosta, ki jim je Šurbekova izdajala pijačo, čeprav je čas obratovanja že potekel. Prav tako naj bi vzela tudi dva zaboja piva kot stavni dobitek, kar naj bi imelo za posledico nemoralno dejanje delavke M. K., ki se je slekla do golega in hodila po točilnem pultu. Pivo naj ne bi bilo plačano, pač pa oba zaboja naslednji dan nadomeščena z nabavo v trgovini. V zahtevku piše tudi tole: »Delavka ni ravnala v skladu z njenimi dolžnostmi, saj po poteku obratovalnega časa izdajanje pijače ni več mogoče, ona pa jo je mirno izdala, za nameček pa še dva zaboja piva, pri čemer je z vsem tem odločilno vplivala na nadaljnji potek dogodkov, ko je prišlo do slačenja delavke.«

Četrti, Marjan Žitnik, pa naj bi bil kriv, ker je delavcem dopustil vstop v modro restavracijo hotela, čeprav se je tej obratovalni čas že iztekel, in je tako omogočil popivanje, opustil pa tudi kontrolo in nadzor nad dogajanjem v hotelu, saj naj bi dopustil vzdrževanje nereda v že tolikokrat omenjeni restavraciji modre barve.

MARATONSKA DISCIPLINSKA OBRAVNAVA

Kot že rečeno, je disciplinski postopek stekel svojo pot. Zaradi domnevnega strip teasa so poleg omenjenih v postopku še trije delavci, o njihovih usodi ni zaenkrat nič znanega. Za 13. julij je bila napovedana disciplinska obravnava. Lihteneger, Derepasko, Žitnik in Šurbekova so dobili vabila. Po predvidevanjih sklicatelj naj bi vsaka obravnava trajala vsega 20 minut, a se je obrnilo krepko drugače. Prvi je bil na tapeti Marjan Žitnik. Obravnava je trajala od 7. do 14. ure, njen rezultat pa izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, pogojno za dobo šestih mesecev. Še neizprosnejša je bila komisija do ostalih treh. Po maratonski obravnavi, ki je trajala 14. julija od 8. pa vse do 20. ure, so bili vsi trije postavljeni na cesto. Tako Vlado Derepasko, gostinski tehnik, ki ob delu študira VI. stopnjo mariborskega Vekša, kot Rudi Lihteneger, gostinec s končano šolo in oče dveh nedoraslih otrok, ter Vesna Šurbek s prav tako končano gostinsko šolo.

S tem bi nemara lahko zgodbo zaključili, ako ne bi vsi okrivljeni v en glas zatrjevali, da so nedolžni, in resnici na ljubo jim nekatera dejstva grede na roko. Seveda so se pritožili tudi delavskemu svetu, a do danes vabila na sejo, na kateri naj bi obravnavali njihove vloge, še niso prešli.

»DVAKRAT SO ME NAGNALI S SEJE DPO«

Marjan Žitnik pravi, da je on izvorni krivec vsega. Večkrat naj bi namreč opozarjal na napake, brskal po nepravilnostih v podjetju, kar vodilnim ni šlo v nos. Zaradi vsega tega naj bi bil mnogim trn v peti. Tako je bil že konec letošnjega aprila predlagan v disciplinski postopek, ker naj bi na delavskem svetu tozdr Gostinstvo neurgumentirano izjavil, da je glavni direktor Gorjancev med postopkom za izbiro direktorja tozdr Gostinstvo izvajal pritisk na člane razpisne komisije z namenom, da vpliva na njihovo odločitev, in ker je na osnovi dopisa temeljnega javnega tožilca o kazenskem postopku zoper kandidata za direktorja Metropole zahteval izredno sejo družbenopolitičnih organizacij v tozdr. Obravnava je nato pokazala, da so očitki Žitniku brezpredmetni, da je bila njegova zahteva za sklic izredne seje še kako umestna, saj se je pokazalo, da kandidat, ki so ga nekateri hoteli ustoličiti za direktorja Metropole, nima čiste preteklosti. Postopek zoper Marjana Žitnika je bil takrat ustavljen.

»Ko sem izvedel za nov postopek, sem hotel priti do papirjev, ki me bremenijo, in samoupravnih aktov, a so mi bila povsod v podjetju vrata zaprta,« pravi Žitnik. »Sele ko sem za pomoč zaprosil pravno službo pri občinskem sindikalnem svetu, sem željene dokumente dobil. Nadvse zanimiv je tudi tale dogodek. Za 30. junij, torej dan, ko je pričela veljati moja odstranitev iz delovne organizacije, sem dobil vabilo za skupno sejo IO OO sindikata, OO ZK in samoupravne delavske kontrole. V negotovosti, ali naj se seje udeležim, sem za nasvet poprosil tov. Leskovška na javnem pravobranilstvu v Ljubljani. Odmrnil mi je, da mi, četudi sem iz delovne organizacije odstranjen, funkcije ne prenehajo in

naj se torej seje udeležim. Res sem odšel na sestanek, a so me iz konferenčne dvorane hotela Metropol dvakrat nagnali, češ da nimam pravice sedeti na seji.

VSI ZAVRAČAJO OČITKE

Kar pa zadeva konkretne očitke, le tole. Svoje delo sem vseskozi in tudi tistega večera opravljal v redu, nikakršnega nereda nisem dopustil, tudi kakšnega nemoralnega dejanja ni bilo. Navsezadnje pa velja za receptorje navodilo, da nimajo ti prav nobenega opravljača z modro redstavracojo, dokler se v njej nahajajo natakari. Morda še to: res so tistega večera prišli v Metropol trije naši delavci, a kako jim naj prepovem vstop, ko pa v Metropolu prebivajo, uslužbenkama sem pač izročil ključke njihovih sob. Jasno mi je, da se me nekateri hočejo znebiti, vtis je, da je bilo še pred pričetkom disciplinske obravnave vse določeno in odločeno. Gerbecova je celo takrat, ko sem hotel pregledati dokazni material, meni kot na recepciji in v pisarni tozdr izjavila, da bo poklicala milico, če bom kaj preveč brskal po tej zadevi.

Tudi Vlado Derepasko in Vesna Šurbek odločno za vračata očitke disciplinske komisije. V en glas trdita, da v modri restavraciji tistega večera ni bilo nikakršnega slačenja ali strip teasa, to podkreplujeta z izvodi zaslisanj nekaterih prič.

»Iz treh zviti so tudi očitki, da sem z Lihtenegerjem sodeloval v neredu na Loki ter da sem oviral člane samoupravne delavske kontrole pri delu. Skupaj sva mirno odstranila iz gostišča le enega vinjenega gosta,« pravi Derepasko. Šurbekova pa dodaja: »Trodji, da sem izza točilnega pulta vzela dva zaboja piva in jih naslednji dan nadomestila z nakupom v trgovini. Laž. Kako bi naj drugi dan dva zaboja piva neopazno prinesla v hotel, navsezadnje pa dokumentacija kaže (v potrditev je priložila TG obrazec o rekapitulaciji zaloga za tisti dan op.p), da se je vsa zaloga natančno ujemale.«

ZA EN POSTOPEK DVA PRAVILNIKA

Veliko tega bi bilo še moč zapisati, tako denimo izjava Rudija Lihtenegerja, ki trdi, da v postopku niso upoštevali ne njegovih izjav ne pričevanj njegovih prič, a prepustimo stvari času in presoji. Zagoto pa bi veliko lažje osvetlili sporna dogajanja, ako bi bile za dialog obe strani. Tako pa lahko Žitniku, Derepasku, Šurbkovi in Lihtenegerju v prid zapišemo le še dvoje dejstev: da imajo namreč v Gorjancih dva pravilnika o obveznostih in odgovornosti delavcev tozdr Gostinstvo. Tisti, ki ga ima, denimo, Žitnik, nosi datum 2. december 1986 in je bil objavljen na podlagi sklepa delavskega sveta 9. januarja 1987, na disciplinski obravnavi pa je bilo ugotovljeno, da teče zoper njega postopek na podlagi nekoga drugega pravilnika, oba pa se med seboj krepko razlikujeta. In še nekaj: v. d. direktorice Patricia Gerbec je med kratkim telefonskim razgovorom, ko je avtor tega zapisa zaprosil za pogovor in pojasnilo nekaterih nejasnosti, izjavila ne le, da za vse to ni pristojna, pač pa tudi, da bi bilo treba o zadevi povprašati še na novomeški UNZ, ki da že vodi postopek. Začuda tam z izjemo tega, da so bili v Metropolu suspendirani štirje delavci, niso vedeli prav ničesar.

BOJAN BUDJA

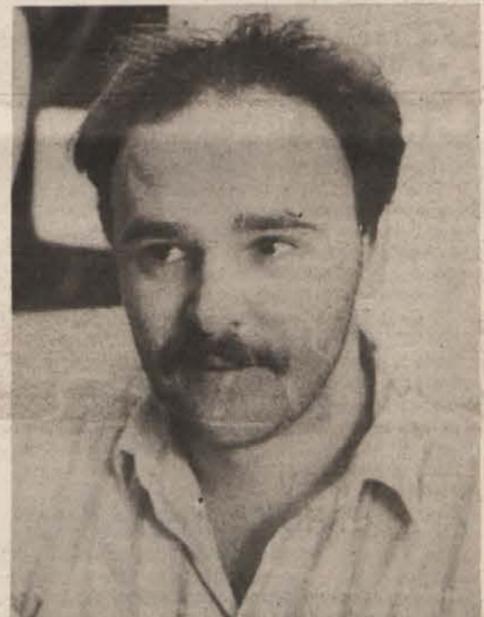
Vesna Šurbek

Rudi Lihteneger

Vlado Derepasko

Marjan Žitnik

Trideseta leta

SVET PO MERI KMEČKEGA ČLOVEKA

Če bi na tedanji novomeški gimnaziji nepoklicani zvedeli, da je njihov dijak Vlado Avsec v domači Gotni vasi član tamkajšnjega Društva kmečkih fantov in deklet in celo njegov tajnik, bi najbrž za njim rade volje zaloputnili vrata hiše učenosti. Ve se, zakaj. Na gimnaziji je bilo točno določeno, v katera društva se smejo vključiti dijaki in v katerih se ne smejo pojavljati. In Društvo kmečkih fantov in deklet je bilo na seznamu prepovedanih. Očitno je preveč dišalo po novem, nepreizkušanem.

»Ta društva so bila po vsebini dela politično napredna. Njihovi člani so se seznanjali z idejami, ki so

bile bolj komunistične, bolj ruske,« označi Vlado Avsec organizacijo kmečkega prebivalstva, ki je delovala na Slovenskem v tridesetih letih. Vsa društva kmečkih fantov in deklet v takratni Dravski banovini je povezovala osrednja zveza teh društev, ki je bila po pravilih nepolitična kulturno-prosvetna organizacija. Prizadevala si je za vsestransko vzgojo in izobrazbo kmečke mladine, stremela je za družbenim gospodarskim in kulturnim napredkom podeželja, širila je smisel za zadržništvo in poudarjala pomen sloge, tovarištva in enakopravnosti med članstvom. V utiranju takih poti je bila vsaj na novomeškem območju med najbolj odločnimi tudi Gotna vas s precej trdno organiziranim kmečkim prebivalstvom.

»Naše društvo je večkrat povabilo strokovnjake z grmske kmetijske šole, ki so govorili o kmetovanju. Zenske so imele gospodinjske tečaje. Velikokrat smo organizirali športna srečanja, med katerimi bi omenil posebej smučarske teke. Od drugih prireditvev pa so znane tekme koscev, žanjic, tesačev,« pravi Vlado Avsec. Z omenjenimi prireditvami posega društvo iz Gotne vasi celo v današnji čas. Očitno je med domačini zelo živ spomin na prvo tekmo koscev, ki jo je pripravilo društvo 15. junija 1933, saj so ta poletni dan izbrali za praznik krajevne skupnosti Gotna vas.

Razvijati podeželje so vzeli člani gotenskega društva za svoje delovno vodilo, kar se je tudi poznalo. Kupovali so naprave, ki so kmetom skrajšale delo, jim prahrnile trud in bile v nečem svojstvene za tisti čas. »Društvo je kupilo stroj za čiščenje pšenice, stroj za rušenje koruze, plug za sajenje krompirja in sodobne brane. Kmetje so za uporabo plačevali odškodnino, sicer pa je bil eden od njih določen za vzdrževanje,« se spominja Vlado Avsec zametkov zadržništva, ki so najbrž pognali iz idej prve dežele socializma.

Vendar same zamisli o skupni lastnini ne bi našle pot v življenje, če ne bi pripovedovanja Dušana Jereba, dr.

Franceta Hočvarja, Vinka Kristana in drugih, ki so prihajali v Gotno vas na bolj ali manj skrivne sestanke in so govorili o boljših časih, člani društva vzeli za svoje vodilo. Cilje društva pa so podpirali vsi, ne le člani. »Ljudje so pomagali, kolikor so mogli. Z nami so sodelovali tudi tisti, ki sicer niso bili politično čisto tako prepričani kot mi. Tako je bilo posebej ob veselicah. Prihajali so pripravljat prostor in so pomagali z materialom.

Društvo so ljudje spoštovali,« se spominja društveni tajnik, ki je bil to v resnici, čeprav je bilo v papirjih zapisano, da dela ta posel njegov brat. Z dejavnostjo društva se je sprijaznila celo cerkev. »Verjetno je kler računal s tem, da društvo obstaja in da se ga ne da izriniti,« ocenjuje Avsec. Tudi mladi ljudje so želeli med organizirane kmečke fante in dekleta. »Ko smo bili stari štiriinajst ali petnajst let, še nismo mogli postati člani, ker je bila predpisana najnižja starost 16 let. Pomagali pa smo vseeno, in to res zelo radi. Prav čakali smo, da je bila veselica, da so nas pustili blizu. Nič ni bilo treba prositi, sami smo pripravili klopi, mize in drugo. Zakaj smo to počeli? Zase vem, da me je dogajanje v društvu zanimalo, to je bilo nekaj novega,« pripoveduje Vlado Avsec.

Društvo je zbiralo zase denar na prireditvah. Veselice so velikokrat pripravili na vrtu gostilne Jožeta Matka. Na razpolago jim je dal tudi kuhinja, s tem da so kupili njegovo vino. Vendar je od vsakega na veselici prodanega litra odstopil nekaj denarja društvu. Tako so ljudje potrpežljivo spoštovalje in simpatije do društva tudi z denarji. Denar je prišel tudi s prodajo peciva; peka peciva je zaposlila vse in ne le gospodinje. Kot pravi Avsec: Fantje so zjutraj vstali in prišli ob štiri ali petih mesit testo za pecivo, potem so šli v mesto na delo.« Nekaj je prinesla še članarina, čeprav je bila bolj simbolična.

V začetku druge vojne so vsi mladci in mladenke, ki so se v Gotni vasi zbirali pod štiriperesno deteljico, obrobjeno z zlatom, pristopili k Osvobodilni fronti. Pepe Zupančič, Franc Roženberger, Albin Šmajdek in Franc Mihelčič so prav kmalu padli kot partizani pod streli lažnega štajerskega bataljona v šentjoški hosti.

S tisto mislijo, ki jih je združila v tridesetih letih: narediti svet bolj po meri kmečkega človeka.

M. LUZAF

BO NA NAJVEČJEM KRKINEM OTOKU TURISTIČNI RAJ?

Kampiranje, ta priljubljena oblika počitnikovanja, že zdavnaj ni več domena »nižjih slojev«, torej tistih, ki si ne morejo privoščiti dopusta v hotelskih sobah. Zanj se vse bolj navdušujejo tudi bogati in manj bogati, mladi in stari, vsi, ki si želijo med počitnicami svobodnejšega gibanja in neposrednega stika z naravo. Po anketi ADAC, zahodnonemškega avtomobilskega kluba, so jugoslovanski kampi med najslabšimi v Evropi. Da bi te trditve preverili, smo obiskali avtokamp v neposredni bližini Novega mesta. Avtokamp na Otočcu je najstarejši tovrstni turistični objekt na Dolenjskem, ki svoje podobe v četrstoletnem obstoju ni bistveno spremenil, bi pa moral, glede na sloves imena Otočec v naši turistični ponudbi, biti vsaj primerno dober, če že ne vzoren. Pa pojdimo po vrstih. Že sama lokacija kampa na Otočcu, na majhnem travniku med gozdom in reko Krko, ob krajevni tranzitni cesti, z dostopom preko dveh mostov in mimo gradu, je zgorešana.

Kamp je v poletnih mesecih skoraj vedno poln. Večina gostov se tu ustavi za dan ali dva, nekaj pa jih je tudi, ki ostanejo za dalj časa ali kar ves dopust. Predvsem ti pa imajo kljub vsej prizanesljivosti do »nerazvitih« največ pripomb. Niti vsa prijaznost in prizadevnost mladih študentk Dunje Miklič in Alenke Splichal, ki v recepciji kampa sprejemata goste in jim skušata po svojih močeh pomagati, ne moreta odtehtati pomanjkljivosti. Med gosti kampa najdemo največ Nizozemcev, nato Nemcev in Francozov, Angležev, manj pa je Avstrijcev in Italijanov, redki so tudi gostje iz vzhodnih držav. Med pisano družino

Jože Prešeren sredi otoka Tržič na Krki pri Kronovem. V ozadju Bela Cerkev.

smo obiskali holandsko družino, ki je izbrala Otočec za svoj dopust.

Kornelis de Wit se je z družino odločil za počitnice v Jugoslaviji ob gledanju televizijskih reklam, ki vabijo k nam. Za Otočec so se odločili med potjo, ko so prebirali Kamping adresar. K odločitvi je pripomogla čudovita neokrnjena narava, bližina bazenov v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah ter sorazmerno mirno okolje, kajti družini de Wit hrup obmorskih letovišč ne ustreza. Z Otočca hodijo tudi na daljše izlete v Postojno, Opatijo in na Plitvice. O Jugoslaviji in Sloveniji so prej vedeli, da je to lepa deželica z mnogo zeljenja, primerjali so jo s Španijo, kjer so letovali prejšnja leta, sedaj pa so prepričani, da je pri nas mnogo lepše. Med pohvalami pa je gospa de Wit pripomnila, da so se v Španiji počutili svobodnejše, saj ji ni razumljivo, zakaj v kampu tako pogosto patrolirajo oboroženi miličniki. Ob zagotovitvi, da so prisotni zgolj zaradi varnosti gostov in njihovega imetja, sta se zakonca široko nasmejala in očitno jima je odleglo. Ob kopici pohval pa imajo gostje tudi vrsto pripomb. Predvsem jih motijo neurejene in premajhne sanitarije, pogrešajo toplo vodo za tuširanje, želeli pa bi malo več miru v času počitka. Hrup, ki

ga povzročajo mladeniči na mopedih in motociklih, ko ob večernih urah obiskujejo kamp, je včasih zares neznošen. Mimo šotorov brzijo tudi avtomobili, ki ne le da motijo, temveč celo ogrožajo varnost gostov. G. Kornelis in njegov holandski prijatelj menita, da smo Slovenci z redkimi izjemami vase zaprti in neprijazni ljudje, zlasti pa, da ne maramo nemško govorečih turistov, zato si raje pomagata z angleščino. Kljub vsemu prevladujejo dobri vtisi in bodo k nam še prišli. Med redkimi Slovenci, ki so se ustavili v kampu na Otočcu, je bil tudi Božo Cigeljak iz Hrastnika z ženo, sinom in vnučkom. Privabilo jih je lepo in mirno okolje, za oddih in počitek dosti primernejše od morja. Tu so bili že predani, ko je bila Krka po njegovem mnenju še dovolj čista za kopanje, letos pa raje obiščejo bližnje topljice. Od pomanjkljivosti ponudbe Hrastrničani najbolj pogrešajo majhno trgovino ali delikateso, polnilnico pijskih jeklenk, pa tudi o sanitarijah nimajo pohvalnih besed. Tuše, čistoč, toplo vodo, vse bi še nekako pogrešili, ne morejo pa razumeti, da ponoči ni miru, saj se mopedisti naravnost izživljajo nad gosti kampa, ki si nemočno masirajo ušesa in se pokrivajo preko glave.

Ljudje in reka

KOLPA JE ŠE KRISTALNO ČISTA

Dvodnevni spust čolnarjev po reki Kolpi od Fare do Vinice je organiziralo društvo »Partizan« iz Vinice, ki je povabilo k sodelovanju vse prijatelje narave, čolnarje in čiste reke. Zbirno mesto je bilo 25. julija v Fari. Zbralo se je lepo število čolnarjev, prek petdeset, večina s kanui in nekaj kajaki. Največ je bilo Belokranjcev iz Črnomlja, Vinice, Starega trga in Metlike, drugi so bili iz Ljubljane, Kranja, Novega mesta in od drugod iz Slovenije. Sosedov z one strani Kolpe žal ni bilo.

Namen spusta sta bila rekreacijsko čolnarjenje po dolini Kolpe in uživanje v naravnih lepotah reke ter ekološko raziskovanje okolja. Kolpa od Fare do Vinice še ni onesnažena in sodi med najbolj čiste reke, saj blizu ni velikih naselij in nobene onesnaževalne industrije. To svojo dragoceno lastnost reka skriva in čuva v prelepi soteski.

Ekološko raziskovanje je obsegalo: ocenjevanje stanja jezov in mlinov, ugotavljanje večjih onesnaževalcev in smetišč, odvzem vzorcev vode za biološko in kemijsko analizo, ugotavljanje stanja flore in favne, evidentiranje erozijskih pojavov ter fotografsko in filmsko dokumentiranje.

Spust je snemala televizijska ekipa RTV Ljubljana in o tem še isti večer pripravila lepo informativno in propagandno oddajo, ki je za bodoče spuste navdušila tudi druge čolnarje.

Pravi spust se je začel pri visečem mostu pod Faro, kjer so se zbrali vsi veslači, kanui in kajaki. Vesela karavana je krenila na pot. Iz farske doline smo kaj hitro prišli v ozko sotesko z visokimi poraščeniimi ali kamniti bregovi. Vse je bilo prelepo zeleno, reka, gozd, nad

nami pa modro nebo in divje raje v zraku. Rib pa ni bilo kaj videti, so se najbrž prestrašene skrile.

Kmalu je ekološka ekipa gozdarjev opazila veliko poseko na hrvaški strani, pozneje smo zvedeli, da so tu izkrcili nizek, manjvreden gozd in da so že posadili mladike smreke, bora in mecesna. Tako ni nevarnosti, da bi prišlo do erozije zemlje in golih pobočij. Verjetno je večja možnost erozije bregov Kolpe, saj so jezovi, ki umirajo in zadržujejo vode, v glavnem poškodovani in razriti. Ob jezovih ni več mlinov ali pa so zapuščeni in nikogar ni, ki bi skrbel za vzdrževanje jezov. Velike vode in tisto, kar nosijo s seboj, ruvajo in premikajo kamne. Potrebno bi bilo čimprej popraviti jezove, saj za večino ne bi potrebovali mnogo denarja in dela. Lepo je obnovljen jez v Prelesju pri Starem trgu, v popravilu pa je še eden, višje od tega. Od Fare do Prelesja je bilo dosti jezov, slapov in plitvin. Čolne je bilo treba spuščati,

ti, vleči ali prenašati. Voda je bila nizka, kamnov pa preveč. Nekateri najpogumnejši so se prevrčali ali čolne malo popraskali, večje nesreče ali škode pa ni bilo. Še največ so trpeli podplati in gležnji na nogah, posebno, če niso imeli ustrezne obutve za hojo po kamnih in produ. Mimo Zage in Grglja smo prišli do Sp. Bilpe, kjer smo se malo odpočili in okrepčali. Tukaj smo si lahko ogledali tudi več sto let stara kovačija z njenimi napravami in orodjem.

Po odmoru smo vožnjo nadaljevali skozi čudovito sotesko pri Lazah in Dolu ter popoldne prispeli v Prelesje, kraj za počitek, večerjo in prenočitev. Ves prvi dan čolnarjenja je bil zelo sončen in vroč, tako da se je prileglo kopanje za osvežitev. Na Madroničevi domačiji v Prelesju je bilo veliko tabornikov in kopalcev, ki so se tam zabavali, igrali harmoniko in prepevali. Po

Kaj o kritikah gostov meni uprava kampa? Franc Šmajdek, vodja hotela Otočec, pravi, da se že dalj časa zavedajo pomanjkljivosti, in se s kritikami strinja, vedo pa tudi, da kljub iz leta v leto večjemu navalu tujih gostov objekt na tej lokaciji nima nobene perspektive. Problematiko kampiranja na Otočcu bi bilo potrebno reševati kompleksno, tako lokacijsko kot tudi vsebinsko, za kar pa v sedanji ekonomski situaciji ni nikakršnih možnosti. Vendar pa ne sedijo križemrok, saj že dalj časa iščejo nov, primernejši prostor. Primerna lokacija bi se že našla, vendar takoj nastopi težava zaradi zaščite kmetijskih površin in seveda zaradi sredstev za odkup zemljišč. Kot pravi Šmajdek, so »lokacija za nov kamp pravzaprav našli že pred leti na otoku Tržič sredi Krke pri Kronovem, vendar doslej niso prišli dlje od oglada lokacije in pogovorov.«

Zakaj? Resda so danes težki časi za investicije, toda bili so boljši in problem kampa ni od včeraj. Kamp v svoji tehnični izvedbi pa tudi ni hotel, ki zahteva kup denarja naenkrat, graditi se da postopoma.

Nazadnje smo obiskali še Kronovo in v spremstvu znanega gostilničarja Jožeta Prešerna z zavihanimi hlačnicami prebredli levi rokav Krke. Pogled na površino otoka Tržič, ko razmaknete veje obrobne grmovja in stopite na travnata tla, vam razkrije veliko planjavo, kot miza ravno površino otoka, dvignjeno nad gladino Krke okoli dva do tri metre. Tu je po pričevanju domačina pred leti celo pristalo športno letalo. Dimenzije otoka so za tako majhno reko skorajda neverjetne, dolg je okoli 600 in širok 250 m, torej obsega okoli 15 hektarjev uporabne površine, ki je sedaj travnik za košnja, še pred nekaj leti je na njem vsa vas pasla živino. Tudi Prešeren, izkušen gostinec, se strinja, da ta naravni biser sredi Krke ponuja neslutene možnosti ne le za taborjenje, pač pa tudi za vrsto rekreativnih in športnih dejavnosti. Ob priključku nove avtoceste v Kronovem bi ureditev turističnih objektov na Tržiču tudi za krajane lahko pomenila znaten vir dohodkov v obliki sezonskega dela ali prodaje poljščin. Seveda bi morali najprej urediti odkup ali zamenjavo kmetijskih zemljišč. In to ne (spet) na škodo kmetov, lastnikov otoka.

Ideja, in to dobra, je torej tu. Bomo premagali že kar sramotno tradicionalno dolensko zapletenost in se otresli prepričanja, da je turizem zgolj nekaj desetletnih betonov kletk in dve mlaki termalne vode? Čež nekaj let bo prepoznano. Bomo takrat stali ob cesti in mahalili v pozdrav mimo drvečim turistom? In gospod Kornelis, ki bo mimo nas potoval proti Egeju, bo dejal svojemu prijatelju: »Poglej pogledj, mahajo nam, to mora biti deželca prijaznih ljudi!«

M. KLINC

Atletika

ZLATO DEKLE HEIKE DRECHSLER

Hrabro novo dekle so ji rekli na prvem dvoranskem svetovnem prvenstvu v atletiki, ki je bilo letos v Indianapolisu. Kar precej domišljive mora imeti človek, da si predstavlja dekle, visoko 180 cm in z dolgimi elegantnimi mišicami prav vabljivo za kiparja. Povrh tega pa teče kot veter in skače daleč, daleč...

Heike Drechsler zna poleg medalj osvajati tudi naklonjenost gledalcev. Po dveh dvoranskih svetovnih rekordih v osmih dnevih je rekla: »Za zdaj je dovolj. Želim si domov, dolgčas mi je po možu.« Nič manj simpatična ni bila, ko je skoraj malce okajena od piva,

ki ga je pila pred kontrolo dopinga, odgovarjala na vprašanja novinarjev.

Njeni dosežki so vznemirjali duhove, njen nasmehek pa je osvajal srca. Pravzaprav je bilo najobičajnejše razvedrilo svetovnega prvenstva v Indianapolisu pozdravljanje Heike Drechsler in klepet o njej.

Dvojna svetovna rekorderka je napravila močan vtis s svojo tekmovalnostjo. V pičlih dveh urah je zmagala v skoku v daljino, kjer je izkoristila vseh šest finalnih skokov, in v teku na 200 m, kjer je dosegla svetovni rekord 22,27 s. Ko so jo vprašali, kako se je znašla na obeh prizoriščih hkrati, se je odrezala: »Očitno zelo dobro, sicer ne bi dosegla svetovnega rekorda.«

Drechslerjeva je solastnica rekorda v teku na 200 m na prostem skupaj s svojo rojakinjo Marito Koch, ki se je pred kratkim poslovila od atletike. Rezultat 21,71 s je tekla dvakrat. »Zdaj, ko se je Marita upokojila, imam morda pravico, da postanem boljša od nje. Dvaindvajset let sem stara. Ko je Marita leta 1978 na EP pobrala svoj prvi naslov, sem bila stara trinajst let. Ko sem sama prvič stala na zares pomembni zmagovalni stopnički, na SP v Helsinkih, mi je bilo 18 let in pol. Kar pretresena sem bila, ko sem spoznala pot, ki jo bom še morala prehoditi. Tam sem začela misliti, da bi morda nekega dne lahko postala tako dobra kot Marita.«

Že od leta 1983 je vsako leto na vrhu svetovne lestvice najboljših skakalk v daljino, svetovni rekord pa je otišnila na mejo sedmih metrov in pol. Dvakrat je skočila 745 cm.

»Vedno sem bila zelo hitra. Tekmovanja so me napravila še hitrejšo. Če želiš skočiti 750 ali 760 cm, moraš imeti zelo hiter zalet. Toda s hitrostjo prihajajo težave pri pravilni izvedbi tehnike skoka. Zdaj imam neprestano težave z dolžino korakov v zaletu. Hitrost želim pretvoriti v dosežek v skoku v daljino, toda težava

je v tem, da sem vedno hitrejša. Mojih 10,91 s na 100 m in 21,71 s na 200 m sta spremenila parametre skakanja v daljino.«

Eden od tistih, ki so prepričani, da je 750 cm zlahka dosegljivih, je nekdanji svetovni rekorder v tej disciplini in zdaj sovjetski zvezni trener Igor Ter-Ovanesjan.

»S hitrostjo, ki jo lahko ocenimo na 10,85 s na 100 m, morda pa celo bolje, bi Heike morala biti sposobna veliko daljših skokov od 750 cm. Kmalu bi morala doseči 770 cm, in če bi se potem povsem specializirala za vodoravni skok, bi lahko postala prva ženska s preko 8 m!«

Drechslerjeva zdaj prenaša breme favoritinje v obeh sprintih in v skoku v daljino na letošnjem svetovnem prvenstvu v Rimu in na Olimpijskih igrah v Seulu. »O tem ne razmišljam. Poskušam ostati sproščena. Težko je, a bom poskusila.«

Če bi prišlo do sporov med disciplinami pravi, da bi se odločila za skok v daljino. Letos v Rimu bo morda žrtvovala 200 m, ker bo ta disciplina ravno med finalnim skakanjem v daljino. Tekmovala bo v skoku, teku na 100 m in v štafeti 4x100 m.

Rada ima otroke in upa na »dva ali tri«, študira pa za učiteljico. Zgled ji je dala taščica, ki ji je tudi pomagala, da je izvrstno prestala prve praktične preskušnje.

Zdaj pa je njena prva naloga dobro pripravljanje na Rim in Seul, kjer bo s svojo privlačno osebnostjo gotovo pridobila še kup novih privržencev. Jackie Joyner-Kersey, ki ji je za las izpulila lanski naslov najboljšje atletinje nasploh, je ne more prehaliti: »Rada jo imam kot človeka. Zelo prijazna in neposredna je. Pravo nasprotje nekaterih atletinji iz vzhodnih držav, ki se nočejo s teboj niti pogovarjati.«

Vzhodnonemški športni pisec Volker Kluge se spominja časov, ko je Heike komajda odprla usta. »V pravo osebnost je zrasla v glavnem po zaslugi atletike. Sport jo je zgnel v to, kar je zdaj.«

J. PENCA

**OSNOVNA ŠOLA XIV. DIVIZIJE
SENOVO**

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole XIV. divizije Senovo

razpisuje prosta dela in naloge

— **vzgojiteljice v VVE za določen čas s polnim delovnim časom**

Prijave pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na naslov šole. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po poteku prijavnega roka.

638/31-87

Pletenina

proizvodnja trikotažnih izdelkov,
p. o., Ljubljana,
Zaloška 14

razpisuje

**več šivilj za
tekstilnega konfektionarja
— IV. stopnja
v DE konfekcija Sodražica**

Kandidati morajo k prijavi na obrazcu DZS SPN-1 priložiti še potrdilo o vpisu v šolo, fotokopijo zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o premoženjskem stanju družine in potrdilo o donodku staršev v preteklem letu. Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi Kadrovske službi, Pletenine, p. o., Zaloška 14, Ljubljana.

651/32

NOVOLES

**NOVOLES, lesni kombinat
Novo mesto-Straža, n. sol. o.
TOZD BOR KRŠKO**
Delavski svet TOZD Bor Krško

razpisuje na podlagi 118. člena statuta TOZD Bor dela in naloge (reelekcija 4 leta):

**1. vodja priprave dela
2. vodja proizvodnje površinskega odd.
3. vodja proizvodnje strojnega odd.**

Pogoji:

— pod št. 1: visoka izobrazba VII. stopnje lesne stroke, najmanj 4 leta ustreznih delovnih izkušenj,
— pod št. 2: višja izobrazba VI. stopnje lesne ali druge ustrezne stroke, najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
— pod št. 3: višja izobrazba VI. stopnje lesne ali druge ustrezne stroke, najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj,
Za dela in naloge od št. 1—3 se zahtevajo tudi organizacijske in koordinacijske sposobnosti, poizkusna doba 90 dni.

Za razpisana dela in naloge se upošteva tudi alternativen pogoj »ali z delom pridobljene delovne zmožnosti«.

Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 8 dneh po razpisu na naslov: Novoles, lesni kombinat Novo mesto-Straža, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža, z oznako »Za razpisno komisijo TOZD Bor«. Kandidate bomo o imenovanju pisмено obvestili v 30 dneh po izteku razpisa.

654/32

trimo

»TRIMO«
Trebnje, n.sol.o. —
TOZD JKPM, n.sol.o.,
Prijateljeva 12, Trebnje,

objavlja po sklepu delavskega sveta

**javno licitacijo
naslednjih rabljenih osnovnih sredstev,
drobnega orodja in rezervnih delov:**

Šte- vilo	Naziv	Izklicna cena za komad din
2	avtomat za napitke	660.000
3	kombi IMV 1600 BR	250.000
3	fotokopirni stroj	100.000 — 500.000
6	električni računski stroj	3.500 — 40.000
1	pisalni stroj	3.500
2	sesalec za prah	5.000 — 10.000
1	avtodvigalo Tatra AD 0,70	1.700.000
1	avtobus TMA 170 A 11 S	3.000.000
4	varilni agregat	40.000
1	magnetofon Philips	50.000
1	plinska peč Sever — Ser	5.000
1	sekator (avtogeni) IFA	20.000
1	elektrokol. Rade Končar	1.000.000
1	kopirni stroj	15.000
1	kombiniran luknjač z verificirko	30.000
1	univerzalni kuhinjski stroj ZSSR	20.000

Licitacija bo v ponedeljek, 24. avgusta, ob 14. uri v »TRIMO«, Prijateljeva 12, Trebnje.

Ogled osnovnih sredstev, drobnega orodja in rezervnih delov je možen 2 uri pred licitacijo.

Interesenti plačajo 20-odst. varščino. Kupec plača prometni davek.

Licitacija bo po načelu: ogledano — kupljeno.

646/32-87

**Srednja šola kovinarske in
elektrotehniške usmeritve Krško,**

68270 KRŠKO,
Hočevarjev trg 1

razpisuje
prosta dela in naloge:

1. učitelja fizike;

pogoj: prof. fizike

2. učitelja strojniških predmetov;

pogoj: dipl. ing. stroj.

3. učitelja elektro predmetov;

pogoj: dipl. ing. el. — energetika

4. učitelja praktičnega puka strojne stroke;

pogoj: ing. stroj.

**5. učitelja praktičnega pouka elektro stroke —
elektronike;**

pogoj: ing. el. — elektronika

Dela in naloge sklepamo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izobrazbi na naslov: Srednja šola kovinarske in elektrotehniške usmeritve Krško. Prijave je treba poslati v petnajstih dneh po objavi razpisa.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po izteku roka za sprejem prijav.

653/32

Svet delovne skupnosti
ZAPORI LJUBLJANA

objavlja za oddelek zaporov v
Novem mestu
prosta dela in naloge za nedoločen čas:

**1. pooblaščen uradna oseba — paznik
2. pooblaščen uradna oseba — administrator
(paznica)**

Poleg splošnih pogojev, navedenih v 156. čl. Zakona o sistemu državne uprave in IS Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— srednješolska izobrazba družboslovne ali druge ustrezne smeri (V. ali IV. stopnja)

— dve leti delovnih izkušenj

— starost do 27 let

Pod tč. 2 je potrebno še poznavanje blagajniškega poslovanja in znanje strojepisja.

Kandidati(tke) morajo poleg navedenih pogojev aktivno obvladati slovenski jezik, kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok.

Zavarovalna doba se pri objavljenih delih šteje s povečanjem, tako da se vsakih 12 mesecev dejanskega dela šteje za 16 mesecev zavarovalne dobe.

Pisne prijave z dokazili in življenjepisom pošljite na naslov: ZAPORI, LJUBLJANA, Povšetova 5, v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

652/32

Novoles
lesni kombinat n.sol.o. novo mesto-straža

akcijska prodaja

- pohištva
- kopalniške opreme kolpa-san
- kuhinjskih korit kolpa-san
- plovil
- otroških igrac ANDA
- in ostalih programov

popust do 70%

brezobrestno obročno odplačevanje

brezobrestno obročno odplačevanje

brezobrestno obročno odplačevanje

brezobrestno obročno odplačevanje

brezobrestno obročno odplačevanje

brezobrestno obročno odplačevanje

brezobrestno obročno odplačevanje

v telovadnici
osnovne šole grm
v novem mestu

od 11. 8. do 20. 8. 1987

vsak dan od 10. do 19. ure
v soboto od 8. do 12. ure

LOTERIJA SLOVENIJE obvešča cenjene igralce, da lahko ponovno vplačujete v našem prodajnem mestu v METLIKI, Cesta bratstva in enotnosti 59. Se priporočamo!

Srečo je treba deliti!

LOTERIJA SLOVENIJE

ARK
SALON POHIŠTVA

Lesna industrija Idrija, n. sol. n. 55261 Spodnja Idrija

KAKO DO NOVE SPALNICE?

STARO ZA NOVO

informacije:

LESNA INDUSTRIJA IDRIJA

tel. 065 / 71-266, 71-267

vsak dan od 8.-18. ure, tudi v soboto in nedeljo!

SKUPŠČINA OBČINE METLIKA
Svet delovne skupnosti

objavlja

— 1 kadrovska štipendija na:
SREDNJI ŠOLI ZA RAČUNALNIŠTVO
SMER: RAČUNALNIŠKI TEHNIK

Vloge za štipendijo (obrazec DZS-SPN-1, 8,40) z obveznimi prilogami (potrdilo o vpisu, fotokopija zadnjega šolskega spričevala, potrdilo o dohodkih staršev v preteklem letu) naj pošljejo kandidati v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidate bomo pisno obvestili v 30 dneh po izbiri.

658/32

novoles

NOVOLES, lesni kombinat
Novo mesto, Straža n.sol.o.
TOZD TAP TREBNJE
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

STROJNIKA PARNEGA KOTLA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

— kvalificiran delavec kovinske ali elektro smeri

— 2 leti delovnih izkušenj

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v 15 dneh na naslov: Novoles-TOZD TAP (Komisija za delovna razmerja) 68210 Trebnje.

657/32

Zadružni svet
Mercatorja-Kmetijske zadruge trebnje, p.o.,

razpisuje dela in naloge

1. individualnega poslovnega organa —
DIREKTOR ZADRUGE

Kandidati morajo izpolnjevati poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev še naslednje:

— visoka izobrazba agronomske, pravne ali ekonomske smeri in pet let delovnih izkušenj na odgovornih nalogah v kmetijski dejavnosti

— moralno-politična neoporečnost

2. delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:
VODJA PROIZVODNO POSPEŠEVALNE SLUŽBE

Pogoji: visoka izobrazba agronomske smeri in pet let delovnih izkušenj v kmetijski dejavnosti

VODJA KOMERCIALE

Pogoji: višja izobrazba komercialne ali kmetijske smeri ter pet let delovnih izkušenj ali srednja izobrazba komercialne ali kmetijske smeri ter osem let delovnih izkušenj pri opravljanju podobnih del in nalog

Kandidati za razpisana dela in naloge bodo izbrani za dobo štirih let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za opravljanje razpisanih del in nalog naj pošljejo kandidati v 20 dneh po razpisu na naslov:

M-Kmetijska zadruga Trebnje
Baragov trg 3
68210 TREBNJE

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

— za razpisno komisijo

645/32-87

SOP KRŠKO

SOP Krško,
TOZD KLEPAR, Gasilska 3
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela oz. naloge

DVEH VODILNIH PROJEKTANTOV
— ORGANIZATORJEV

za dela pridobivanje poslov, projektiranje, vodenje izvedb tehnologije zaščite okolja.

Potrebna znanja:

— diplomirani inženir strojništva

— 5 let delovnih izkušenj iz projektiranja in gradnje omenjenih naprav

— znanje tujega jezika

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba 8 dni po objavi oglasa na naslov: SOP Krško, kadrovska služba, 68270 Krško.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi oglasa. 655/32

Razpisna komisija sveta delovne skupnosti

Upravnih organov občine Sevnica

ponovno razpisuje prosta dela in naloge

v Upravi za družbene prihodke občine Sevnica:

VODJE REFERATA
ZA ODMERO DAVKOV IN PRISPEVKOV

Poleg splošnih pogojev in pogojev po 156. členu Zakona o sistemu državne uprave, izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in republiških upravnih organih morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da imajo visoko strokovno izobrazbo ekonomske ali pravne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Dela in naloge se razpisujejo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poizkusnim delom.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih zaposlitev v 15 dneh na naslov:

STROKOVNA SLUŽBA
SKUPŠČINE OBČINE IN IZVRŠNEGA SVETA
68290 SEVNICA
Glavni trg 19 a.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

644/32-87

KOZMETIČNA NEGA AKUPRESURA
JANEZ ROZMAN
Kajuhova 5
61000 LJUBLJANA
Tel.: 061/448-643 (popoldne)

Naš program obsega:

HUJŠANJE, ODPRAVLJANJE CELULITISA,
ROČNO MASAŽO

Z znanjem jutrišnjega dne vam pomagamo

ZDRAVO HUJŠATI

po tradicionalni klasični kitajski metodi.

Vsakemu obiskovalcu posvečajo novi vrhunsko usposobljeni strokovnjaki individualno pozornost in vam zagotavljajo skozi vse leto zanesljiv in trajen uspeh.

CELULITIS odpravljamo s strokovno **ROČNO MASAŽO** in **CELLUTRONOM**, ki vsestransko izboljša vaše telesno in psihično počutje.

emona globtour

SOZD EMONA
DO EMONA GLOBTOUR

68000 Novo mesto
Komandanta Staneta 19

Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

V Poslovalnici Globtour Novo mesto

ŠALTERŠKO
TURISTIČNEGA REFERENTA

Pogoji:

— srednja izobrazba družboslovne ali splošne smeri

— do 2 leti delovnih izkušenj na enakih ali podobnih delih

— zaželjeno znanje enega tujega jezika

— tečaj za prodajo domačih letalskih in železniških vozovnic

— poskusno delo 2 meseca.

Za objavljena prosta dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Nastop dela mogoč s 1. 9. 1987 ali po dogovoru.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela pošljite v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

647/32-87

NE NUDIMO
VAM POPUSTA

DAJEMO PA VAM MOŽNOST ZA NAKUP OKEN, IZDELANIH
PO DOLGOLETNI TRADICIJI

sodobna izvedba, vrhunsko kakovost, prihranek energije, izdelava po meri in montaža na domu

To so odlike pravih oken iz KLI Logatec

Pokličite 061/741-711 — informacije in prodaja KLI Logatec
telex 31656 yu kli

ČRNOMELJ

DO GOK ČRNOMELJ
TOZD IGM
TOZD KOMUNALA
68340 ČRNOMELJ

PRODAJA NA JAVNI
DRAŽBI

TOZD IGM

Tovorno vozilo FAP 18 BK,
letnik 1972, prekucnik z
nosilnostjo 11,5 tone, v ne-
vornem stanju
Izključna cena je 1.200.000 din

TOZD KOMUNALA

Tovorni avto TAM 5500 pre-
kucnik, reg. št. NM 119-908,
letnik 1976, z nosilnostjo
4800 kg.
Izključna cena je 2.000.000
din.

Javna dražba bo v sredo, 19.
8. 1987, ob 10.00 uri na
sedežu delovne organizacije
GOK na Zadružni cesti 14.
Ogled vozil je istega dne od
8.00 do 10.00 ure, in sicer za
vozilo FAP 18 BK v
kamnolomu Suhor pri Vinici,
za vozilo TAM 5500 prekuc-
nik pa na sedežu TOZD
Komunala na Belokranjski
cesti v Črnomlju.

Pravico sodelovanja na lici-
taciji imajo vse pravne in
fizične osebe, ki pred licita-
cijo položijo 10 odst.
varščino.

659/32

DVA MRTVA
PRI TRNOVCU

METLIKA — V ponedeljek, 10.
avgusta, se je ob 7.30 na gorjanski
cesti pri Trnovcu blizu Metlike pri-
petila huda prometna nesreča, v ka-
teri sta zakonca Mayer iz Nemčije
izgubila življenje. Erwin Mayer je
z renaultom 21 po mokri in spolzki
cesti z neprimerno hitrostjo pripe-
ljali v desni ovinek, avto je začelo
zanašati, tresčilo je v jablano ob ces-
ti. Pri tem sta se zakonca Mayer
tako hudo poškodovala, da sta za
posledicami umrla v novomeški
bolnišnici. Njuna 11-letna hčerka
je bila lažje ranjena.

OLUZZORIA

PARADA ZASUKOV

Komaj pred dobrim desetletjem je Milan Kleč stopil v slovensko literaturo, pa je do zdaj izdal že osem knjig — šest pesniških zbirk in dve prozni, poleg tega pa se poskušal tudi kot dramatik in takoj požel uspeh. Vsekakor je njegovo najproduktivnejše področje poezija, število izdanih pesniških zbirk pa kaže, da tudi najuspešnejše. Nič čudnega, saj je mladi avtor vanjo vložil tudi največ truda, predvsem raziskovalno-inovativnega, če smemo uporabiti ta izraz. Knjige, tako pesni-

realistično razsežnost, ki te navidezno preproste verze povzdigne v poezijo.

Nemara je pravkar povedano še najbolj značilno za pesem Metulj in tovarna, v kateri pesnik pravi: »Prav mučilo me je, / če sem sposoben upesniti / tovarno in metulja. / In ko sem poskušal na vse načine, / sem se končno približal / metulju, / a tedaj je odletela tovarna.« V tej pesmi je vse, kar smo zapisali, še bolj izrazilo, od »prozaičnega« uvoda (povoda za pesem) prek priprave na prevrnitev (logično) pričakovanega razpleta (»sem se končno približal / metulju) do prav ironičnega, grotesknega zasuka na koncu (»a tedaj je odletela tovarna«). Je torej (skoroda) vzorec za prej omenjeni obrazec ostalih pesmi. In če se ustavimo še pri naslovu Parada, je lahko s to besedo pomenovan celoten niz v ironijo in grotesknost speljanih zasukov, po katerih se odlikujejo pesmi v tej knjigi in jih je morebiti moč prav zato brati s še večjim užitek. Torej — parada zasukov.

I. ZORAN

NAŠE GORE V TUJIH OČEH

Ta čas, ko se vrhunec počitniške sezone na morskih obalah počasi nagiba v posezono, se v slovenskih gorah prava sezona šele začne. Na gorske poti, zahtevnejše in manj zahtevne, se podajajo številni gorniki. In kot velja že vsa leta, so največjega zanimanja deležni naši Julijci, prelep košček alpskega sveta, na katerega smo Slovenci upravičeno ponosni. Naši vršaci pa ne vnamajo samo srca domačih gornikov, zanje so se navdušili tudi mnogi tujci in o njih napisali prenekatere poročila, članek in celo nekaj knjig, ki so vednost o lepota naše domovine ponesele v svet.

Med takimi gorniki je tudi angleški poklicni vodič Dudley Stevens, ki je v knjigi Neubranljivi izziv nanizal vrsto spominov na svoja gorniška popotovanja po britanskih, švicarskih in slovenskih gorah. Knjigo je v slovenskem prevodu Marijana Lipovška pred kratkim izdala Državna založba Slovenije in tako omogočila slovenskim bralcem, da si naš gorski svet ogledajo skozi doživetja in oči tujca.

Avtor je z dušo in telesom predan gorništvu in je v gorskem

svetu preživel 28 let. Živel sem z gorami podnevi, ponoči, v vseh letnih časih, leto za letom in v meni je zrastle veliko spoštovanja do njih. Podarile so mi osemidvajset let globoke sreče,« je zapisal. Ta njegov odnos do gora prežema vso knjigo in je pravzaprav temeljno sporočilo Neubranljivega izziva.

Za nas je seveda predvsem zanimiv drugi del knjige, v katerem je Stevens opisal svoja doživetja Julijcev. Od leta 1960, ko je

prvikrat stopil v kraljestvo kozoroga, še poln predsodkov o naši deželi kot o primitivni in zaostali, pa vse do let, ko ga je bolezen odrezala od ljubljene gore, je obiskoval in vodil skupine britanskih gornikov v naše Julijce, spoznaval naše ljudi in vzljubil ta naš košček domovine, predsodki pa so se sami spremenili v spoštovanje in prijateljstvo.

Čeprav v knjigi ne bomo našli opisov drznih plezalskih podvigov in velikih pustolovščin, pa je Stevensovo pisanje vseeno privlačno in zanimivo. Prevod je dober, vidi se, da je prevajalec sam velik ljubitelj in poznavalec gore. Moti morda le to, da so v prevodu ostale anglosaške merske enote, ki našemu bralcu nič ne povedo. Namesto čevljev, milj, unč in funtov bi lahko v knjigi imeli metre in kilograme.

M. MARKELJ

Z OBEH KONCEV TISOČLETIJ

Stare indijske besede modrosti izpred našega štetja pa moderne kitajske novele — to je bogata bera za slovensko prevodno književnost, ki si z Daljnega vzhoda lahko obeta še veliko. Za zbirko Kondor pri Mladinski knjigi je Dhammapado iz jezika pali poslovenil Primož Pečenko, Suž-

sih iščete z lučjo opoldne,« je Tomizza zapisal v knjigi, ki se je porodila iz prevzetosti nad »hvalnico ljubezni, posvečeno ženi in življenju, vznikli z dna ječe«.

Vendar zgodba o Dani in Stanku ni samo zgodba njune žalostne usode, pač pa ima tudi svoje politično, socialno in geografsko ozadje. Razgrinja razmere na Tržaškem, obuja spomin na fašistične sodne procese proti Slovincem, na preganjanje svobodno mislečih, prikazuje življenje slovenskega meščanstva. Ko se pisatelj trudi zapisati zgodbo, kolikor je le mogoče zvesto po resnici, ko poskuša obnoviti minule dogodke in ko občuteno izrisuje duhovna lika obeh mladoporočencev, izrisuje tudi obdobje pred in med zadnjo svetovno vojno na Tržaškem, razumljivo pa je, da pri tem neviljivo prihaja na plan tudi položaj slovenske manjšine v tem delu sveta. Ni Tomizza kar tako zapisal v podnaslov »tragedija neke manjšine«, saj je bilo slovenstvo usodno povezano s tragedijo mladih zaljubljenecv.

M. MARKELJ

iz izložbe

O SVOBODI

Kot 3. knjiga zbirke Slovenska filozofska misel, v kateri namerava Slovenska matica, ki je založnica zbirke, predstaviti najpomembnejše dosežke domače filozofske misli, je izšla razprava »Heglovo in Marxovo pojmovanje svobode« uglednega slovenskega teologa in filozofa Antona Stresa. Studija temelji na avtorjevi doktorski disertaciji, ki je posvečena vprašanju, kako je Marx prevzel, sprejel in preoblikoval Heglovo zamisel svobodnega bivanja.

Stres v svojem delu ob odličnem poznavanju obeh filozofov in filozofske literature kritično sooča Heglovo in Marxovo pojmovanje svobode in razvija misel, da ostaja Marx kljub nespornim novostim, ki jih je prispeval v svobodno filozofsko misel, zavezan nekaterim Heglovim temeljnimi pojmovanjem človeka in njegove zgodovine, tudi ko postavlja družbeno proizvajajočega človeka za dejavnika lastne zgodovine.

Vprašanje svobode je namreč za oba misleca vprašanje odnosa do drugega in je položeno v same temelje obeh filozofskih sistemov, še posebno pa v Heglovega, za katerega Stres pravi, da je filozof svobode in da je struktura njegovega pojma svobode struktura same biti in mišljenja. Heglova svoboda kot pravno bivanje pri sebi v drugem dobi pri Marxu bolj obliko obvladovanja drugega, zgodovine in narave. Medtem ko je pri Heglu poudarek na »notranjosti«, človekovi duhovnosti, ki jo opredeljuje s svojimi

značilnimi pojmi duha, ideje in absolutnega, in je protivje med njo in »zunanostjo« (narava, drugi ljudje, zgodovinski okvirji življenja) protivje istosti, se pri Marxu postavlja v ospredje »zunanost«, proizvedeno delo kot človekovo samoustvarjanje, premagovanje ter obvladovanje narave in zgodovine.

Knjiga je razdeljena na dva dela: Heglovo idealistično pojmovanje svobode in Marxovo materialistična teorija o osvobajanju. V prvem avtor izriše splošne značilnosti Heglove filozofije, nato jo razčleni in premisli v luči svoje osnovne misli, da je Heglova filozofija pravzaprav filozofija svobode, v drugem delu pa teče beseda o Marxu in heglovstvu, Marxovi antropologiji ter o zgodovini in njenih zakonih.

MIM

ške kot prozne, je izdal pri raznih založbah, kar kaže, da pri založnikih ni ravno v nemilosti.

Zadnja pesniška zbirka s pomembnim naslovom Parada je izšla nedavno pri Cankarjevi založbi. Z njo je pesnik Kleč naredil še korak naprej v svojem razvoju, saj se je sveta, v katerem živi, je njegov kruh in diha njegov zrak, lotil povsem drugače, kot smo bili do zdaj pri njem vajeni. Se bolj mu je pogledal v notrino in še bolj se mu je njegova dejanskost ozioroma realnost sprevrnila v grotesknost.

Obrazec pesnjenja s takim pogledom na svet, je že prva pesem v zbirki. Vse po starem, ki bržkone tudi ni naključno uvodna in stavijena pred vse tri, sicer nenastavljene cikle. Glasi se: »Nič se ni spremenilo. / Lastovke še vedno / letajo skozi mojo sobo / na jug«. Res, vse je po starem, le pomenski zasuk v pesmi je nov, drugačen, svež, presenetljiv, groteskno igriv, se poigravajoč. Tako, nekako »dvodelno« zgrajene pa so tako rekoč vse pesmi v tej zbirki, poantirane z zdaj bolj zdaj manj presenetljivim »prevratom« pesniške pripovedi v novo, nad-

NAGRAJENKA

TRAGIČNA TRŽAŠKA ZGODBA

Lansko mednarodno literarno nagrado Vilenica so podelili italijanskemu pisatelju Fulvio Tomizza za njegovo knjigo Mladoporočenca iz ulice Rossetti. Že ta nagrada bi bila zadosten razlog, da delo dobimo prevedeno v slovensščino, vendar pa ima knjiga za nas, še posebno pa za tržaške Slovence, še nekoliko širši pomen kot literarno delo, saj uveljavljeni italijanski pisatelj širši evropski javnosti predstavlja v nji slovensko manjšino na Tržaškem, kakor se vedenje o nji prebija skozi tragično zgodbo o ljubezni v obdobju zadnje vojne. Knjigo je v slovenskem prevodu tov. Capudra izdalo Založništvo tržaškega tiska v Trstu.

Tomizza (mimogrede omenimo, da je bil rojen v Istri in da se po materini strani v njem pretaka slovenska kri) je za snov svoje knjige vzel resnične dogodke, povezane s tragično usodo mladih zakoncev Dani in Stanka Vuka, predstavnikov slovenskega tržaškega meščanstva. Umor zakoncev Vuk je razburil slovensko javnost na Tržaškem in razburja jo še sedaj, po več kot 40

letih. Ne ve se namreč povsem gotovo, kdo je najel plačane morilce, ki so v stanovanju v ulici Rossetti umorili mlada zakonca in še njunega gosta. Za tragično usodo Vukovih je pisatelj zvedel bolj po naključju. Njegov prijatelj, slovenski tržaški pesnik, mu je izročil sveženj ljubezniških pisem, ki jih je mladi Stanko Vuk pošiljal iz zapora svoji ženi Dani, da bi Tomizza napisal uvod v knjižno izdajo teh pisem. Ko jih je prebral, so ga močno pritegnila, ne toliko zaradi njihove opazne literarne vrednosti, ki je presenetljiva, saj je moral mladi Slovenec zaradi cenzure pisma pisati v italijanščini, kot zaradi globoke in prastarne ljubezne do žene, ki poduhovljena in čutna žari iz pismu.

»Ta ljubezni se mi je zdela nekako predvojna in vse bolj sem jo sprejemal kot eno izmed duhovnih dobrin in naravnih pridobitev, ki se je med drugo svetovno vojno uresničila do take mere, da je danes v času blagostanja skorajda ni več. Tako nežne in odkrite predaje, ki bi bila hkrati tako zahtevna, lahko v današnjih ča-

njevo srce pa iz kitajščine Maja Lavrač, torej jezikovna poznavalka, ki sta šele stopila na prevajalsko pot, na kateri ju čaka še obilo biserov svetovne književnosti, doslej nedostopnih slovenskemu bralstvu. Zapisati velja še, da sta prevajalca pričujoči knjigi opremila tudi z izčrpnim spremno besedo, Pečenko svojo še z nepogrešljivimi opombami.

Dhammapada je zbirka 423 izrekov, povzetih iz Tipitake, kanonizirane oblike Budovega nauka. Kdaj točno je nastala, še ni povsem razjasnjeno, vsekakor pa so jo tvorili še tristo leto po Budovi smrti, o čemer pričajo izreki o morali, ki nimajo veliko skupnega z budizmom. Izreki so razdeljeni v 26 poglavij, so na moč raznovrstni, vseeno pa se dajo razdeliti v tri obsežnejše vsebinske sklope. Prvega tvorijo izreki, ki kažejo značilnosti Budovega moralnoetičnega nauka, sledijo izreki, ki jih premorejo tudi drugi miselni sistemi, v tretjem sklopu pa najdemo izreke, ki jih je povzela sila razvejena indijska književnost. Dhammapada kot celota z izreki, spisanimi v gathi, posebni pesniški obliki, nudi način, s kakršnim lahko vsak človek obvlada svoje misli, besede in dejanja, nakar mu je dana moč, da se ne predaja nestvarnim željam, sovraštvu in nevednosti.

Moderna kitajska književnost je bila na začetku našega stoletja tesno povezana z velikimi družbenimi spremembami. Za razliko od prejšnje, več tisočletij razvijajoče se književnosti, ki se je slednjič z umetnim knjižnim jezikom, nerazumljivim navadnemu človeku, zaprla sama vase, je moderna kitajska književnost nastajala in se razvijala v jeziku, ki je bil dostopen vsem, ne le izobraženemu uradništvu. Pisanje za množice bralstva pa je terjalo tudi drugačne teme in slog. Kakšna literarna pota so ubirali pisatelji, ki so se zavestno odrekli klasiki, je lepo razvidno iz tokratnega Kondorjevega izbora, ki je naslovljen po Ba Jinovi noveli, s po enim besedilom pa so predstavljeni še Mao Dun, Shen Congwen, Lu Xun, Zhang Tianyi, Yu Dafu in Ding Ling, pripovedniki, ki so s številnimi romani in kratko prozo sredi prve polovice tega stoletja utrlj prozna pota moderne kitajske književnosti.

D. R.

DRUGO ŽIVLJENJE

Vsakovrstni učenjaki so s svojo dolgočasnostjo zastrupili svet, da je vse naokrog ena sama neznanost. Rešitev je v begu, v skoku čez mejo ločnico med kraljestvom nujnosti pehanja za gore nerabnih dobrin potrošniške družbe in carstvom svobode. Odešitev se skriva v drugem življenju, v prastarem sožitju med naravo in človekom. Taka spoznanja dušijo Cirila Gradnika, glav-

nega junaka potepuškega romana Drugo življenje, in ga privajajo do tega, da se gre potepat po gozdovih.

Naveličan »družbe blagostanja« se napoti z ljubico Majo, ki je njegovih misli, v divjino, vendar prav kmalu ostane sam. Razvajena mestna gospodična se vrne v Ljubljano v svoje popevkarstvo, tako da lahko Ciril, računalniški strokovnjak iz uglednega podjetja, gre svobodno pustolovčinam naproti. Na poti se sreča z bivšim belogardistom, ujame ga enota teritorialne obrambe in ga ima za generala, ki je strmoglavil s helikopterjem, pokramlja s slabo

plačanimi notranjskimi gozdarji, obišče propadajoče gorske kmetije in se znajde pred miličnikom, ki ga kot sumljivo osebo legitimira. Na popotovanju skozi divjino se znajde v vojaškem ujetništvu, od koder pobegne, sreča se z lovcom in z veterani druge vojne, ki se pripravajo o preteklosti, ter najde skrito odlagališče radioaktivnih odpadkov in napiše o tem pismo uredništvu časopisa Mladina. Na poti tudi izve, da so se o njegovem odhodu v neznanu razpisali časopisi in da ga iščejo. O tem se tudi prepriča, ko se bolan zateče na osamljeno kmetijo po zdravila. Gospodar namreč obvesti miličnike in Ciril se znova znajde v ujetništvu. A ne za dolgo, kajti kljub oslabeledosti zaradi boleznih se otepe dvojice, ki ga namerava vrniti v vsakdanje življenje. Ciril pobegne v noč in za njim se izgubi vsaka sled.

Ko je pisec Drugega življenja Bogdan Novak, ki je z romanom bržčas nastavljal ogledalo tudi samemu sebi, namenil Cirilu, da se izgubi v notranjskih gozdovih, je dodal svojemu v pričujoči knjigi izraženo proticivilizacijskemu razpoloženju še nekaj črnogledosti o usodi sveta. Skladno s to skrbjo v knjigi živa v manjših odmerkih gnojnic po graditeljih avtomobilskih cest, ker kvarijo naravo, po dopustnikih, nabiralcih gob in tekačih, ki to počno le zato, ker je pač taka moda, po stvarnikih nevidnih družbenih kletk in še po kom. S pisanjem se je nedvomno približal bralcu, saj med drugim vpleta splošno znane dogodke, ki so šele pred kratkim burili duhove takih in drugačnih Slovencev. Mestoma zastavi pripoved kot teze za predavanje,

vendar je napisal berljiv, zanimiv in preprost roman, ki ga velja vzeti v roke.

M. LUZAR

PRIROČNIK ALPSKO CVETJE

Marsikoga pot v tem letnem času zanese na gore, saj so poznopoletni meseci pravšnji za izlete v hribe. Ve se, da v gore ljudje ne hodijo na uro gledat, temveč da tam iščejo in najdejo sproščujoči stik z naravo in si tako osveže zaprašene mestne duše. Uživanje naravnih lepot pa je lahko bogatejše in globlje, ako človek nekoliko pozna tudi stvarstvo, ki ga občuduje. Po gorah raste veliko najrazličnejšega cvetja, običajni izletnik v gore pa najverjetneje ve le za imena nekaj cvetlic. In ker ni vedno pri roki nekdo, ki bi povedal, katera rastlina razveseljuje oko s svojo lepoto, bo nekoliko bolj zavzetemu ljubitelju narave in gorskega cvetja še kako prav prišel priročnik Alpsko cvetje, ki je pred kratkim izšel pri Cankarjevi založbi.

Gre za priredbo nemške knjige Wolfgang Lipperta, ki je po svoji zasnovi, informativnosti in praktičnosti, kot menijo založniki, pač najboljša med vsemi te vrste. Prevod in priredbo sta opravila domača strokovnjaka Milan Iovka in Tone Wraber.

Knjiga ni priročnik samo po obliki (da se jo vtakne v žep nahrbtnika in je nekoliko močnejše vezave), pregledno in uporabno je tudi urejena. Avtor jo je razdelil na pet razdelkov, ki jih je določil glede na barvne

skupine alpskega cvetja. 600 cvetic je razporedil po osnovni in najbolj značilni barvi v modro, rumeno, rdečo, belo in zeleno skupino, enake barve pa so tudi strani knjige. Tako zares ni težko poiskati določeno cvetico in prebrati o nji kratak zapis, v katerega so zajeti podatki o videzu rastline, času njenega cvetenja, rastišča, o razširjenosti in še o podobni vrsti. Prepoznavanje cvetic olajšuje 420 barvnih fotografij, posnetih na naravnih rastiščih, 40 zemljevidov razširjenosti in 160 botaničnih risb. Na koncu knjige je seznam slovenskih in latinskih imen opisanih cvetic.

MIM

»FILM JE PREVRATNIŠKA UMETNOST«

Mladi Koršič je sprva na Švedskem učil v tradiciji, v kateri se je izsolal. Osebo ga to ni zadovoljevalo in v svoja predavanja je začel vnašati herezijo, krivo vero do prevladujočih zahtev. Niso mu povzročali težav, vsaj formalno ne, pač pa so mu omogočili izpopolnjevanje iz predmeta znanja in film.

O filmski umetnosti meni, da je po svoji naravi prevratniška. V indirektni obliki postavlja pod vprašaj oblast kot tako, zato je sporna in vzdušje zanjo je lahko enako zadušljivo pri nas in v svetu. Predsodki nastajajo povsod. Bergman je imel težave z domačo švedsko kritiko in z delom domačega občinstva. Tudi Fellini je imel probleme doma in v Italiji ni bil sprejet brez zadržkov. »Presenetilo me je,« je pripovedoval Koršič, »ko je neki italijanski funkcionar izjavil: Fellini je velik režiser, njegov pogled na svet pa je problematičen.«

Pri teoretičnem delu, s katerim se ukvarja, pa Igor občuti razliko med nami in svetom. V anglosaškem sistemu, kamor sodi tudi Švedska, je vse bolj sproščeno, bolj stimulatívno in po duhu manj nemško kot pri nas.

Film Igorja ni plitegnil po naključju, ampak zato, ker je bil v šestdesetih letih osrednji umetniški medij za mlade generacije. Takrat se je v kinu počutil svobodno. V gledališču je bilo vse od obleke naprej bolj zapeto. V bodočem teoretiku je vzbudila zanimanje filmska teorija petdesetih let, na katero se je v naslednjem desetletju nasiljal film.

Na vprašanje, kakšno mesto zavzema film danes, je Koršič odgovoril, da zanimanje za film

upada, da sta v središču pozornosti glasba in gledališče. Film je nasploh v krizi in seveda tudi pri nas, kar potrjuje letošnji poljski festival. S kinematografijo Slovenci in Jugoslovani precej zamujamo. Po svetu že deset let nadomeščajo velike dvorane z majhnimi, ker so stroški manjši. S tem odpirajo možnost filmom za manjši krog gledalcev. Film je umetnost vlemest in tam se lahko prebije najboljšo, saj je ena od štirih ali petih dvoran namenjena tudi za alternativne predstave. Pri nas je težje. Po nastopu televizije samo še izjemni filmi kontaktirajo z občinstvom. Celi segmenti, žanri, predvsem avtorski in umetniški filmi pa odpadejo. V Ljubljani jih vrtijo samo v Cankarjevem domu, v SKUC in kinoteki. Na srečo se kinematografi vsaj v slovenskem glavnem mestu že spreminjajo.

Televizija je po Igorjevih besedah filmski kiosk, ki zadovoljuje potrebe najširšega občinstva po fikciji, po domišljijah in slepilih. Film, ki je bil prej sam kiosk, se spreminja v knjigarno, se specializira, tako kot se že dolgo specializira literatura.

Odgovor na vprašanje, kako gleda na našo filmsko proizvodnjo in na našo filmsko kritiko, je Koršič razpletel takole:

»Mislim, da bi morali proizvodnjo spremeniti, pluralizem, nastajanje različnih skupin avtorjev, ki bi jih podpirala kulturna skupnost. Viba naj bi dobila konkurenco. Viba film je v bistvu državna ustanova, vendar bi rad opozoril na razliko med nami in Poljsko ali Madžarsko. Njihove realsocialistične ustanove so bolj organizirane in omogočajo pluralizem. Pri nas pa vlada povprečnost, film o Primožu Trubarju, Heretik, pa je celo pod-

povprečen. Eden od članov žirije na letošnjem puljskem festivalu se je duhovito ponorčeval, ko je dejal, da je to seja centralnega komiteja v 16. stoletju.«

V pogovoru sva se ustavila nato pri kritiki, ki prav tako sodi v Koršičevo delovno področje. Dejal je, da se o filmu pri nas veliko piše, da pa smo provincialni posnemovalci in da na žalost prevladujejo zunajfilmski ekskluzivizmi. S filmom se ukvarjajo druge stroke, šole sociologije, psihologije, ki jih pa ta umetnost ne zanima v prvi vrsti. To samo po sebi ni slabo, negativno pa je, da so taki pristopi prevladovali in da so film uporabljali za druge namene. Preveč je teoretske nadutosti in razbijaštva in premalo filmske kritike, ki je vezana na film.

Za konec sem prihranila za sobesednika še vprašanje, kateri od režiserjev mu je osebo najbližji. Brez oklevanja je odgovoril, da je to Rus Andrej Tarkovski, ki je med drugim napisal tudi knjigo Avtoteoretika v kateri malo staromodno povečuje vrednost umetnosti za človeka. Andrej Tarkovski je nazadnje živel v Italiji. Njegove filme je pri nas predvajala tudi televizija. Slovensko filmsko občinstvo se gotovo spominja vsaj nekaterih: Nostalgije, Solarisa, Zrtvovanja. Osebo se zelo močno odzivam na njegov lirčni filmski stil, na tematiko in slog. Tudi teoretično me najbolj zapoluje. Tarkovskega sem večkrat srečeval in nekoč sem imel z njim tudi daljši pogovor. Skupaj sva prebila več ur. Za lanski april sva se celo dogovorila za seminar v Gorici, vendar je prejel zbolel, kmalu po Zrtvovanju, zadnje zimo pa je podlegel bolezni.

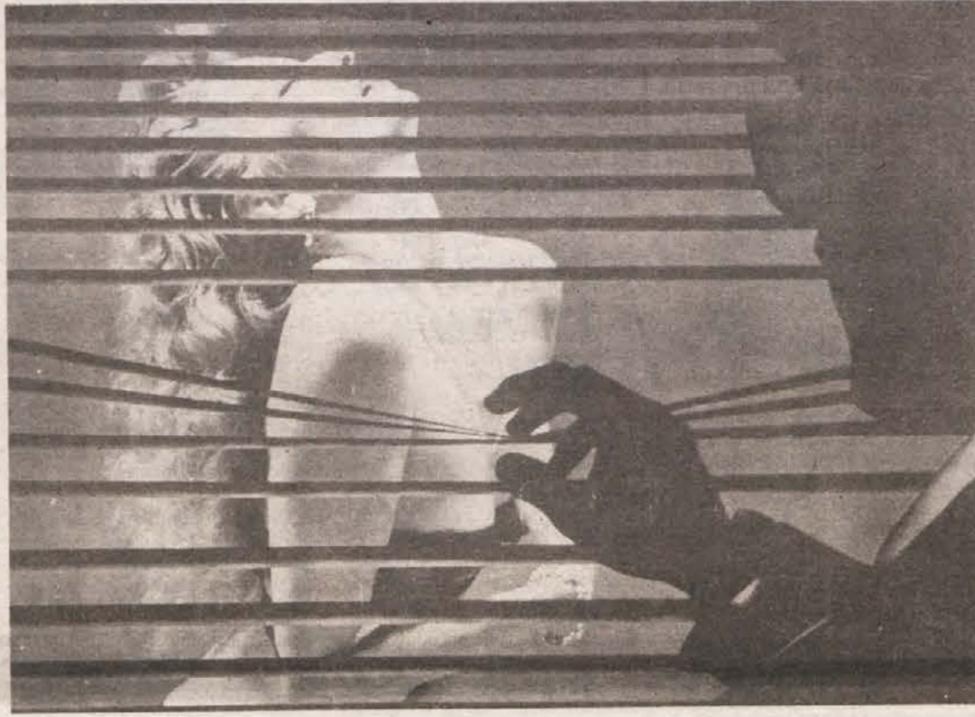
JOŽICA TEPPEY

Domov v Arnovo selo pri Brežicah prihaja Igor Koršič navadno zelo na kratko, čeprav se rad vrača med slikovite, z breskvami in jablanami zasajene griče. Z znanci in prijatelji, ki jih je rojstna hiša vedno polna, tedaj bežno pokramlja, vendar to niso priložnosti za tehtnejša razglabljanja, za to sva tudi pogovor za tale zapis dolgo odlagala. Pomagal naj bi osvetliti njegovo delo, o katerem rojaki zelo malo vedo.

Igor je zdaj asistent za zgodovino in teorijo filma na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Preden je pristal na tem mestu, je bil veliko zdoma. Takoj po osemletki je odšel v Ljubljano na tehniško srednjo šolo in jo zapustil kot kemijski tehnik. Med počitnicami ga je zamikal svet. Podal se je na poletno potepanje. Takrat je bil še prepričan, da se bo vrnil do jeseni, pa se je ustavil v Stockholmu. Takoj je začel študirati švedščino in se 1966 vpisal na sociologijo. Vmes je prebil leto dni v Franciji, spoznaval moderno literaturo, filozofijo in umetnost. Na Švedskem je nadaljeval študij družboslovja, njegov glavni predmet in središče zanimanja pa je bila filozofija.

»Izsolal sem se v anglosaški tradiciji analitične filozofije, ki prevladuje tudi v Skandinaviji,« je pojasnjeval. »V šestdesetih letih so kot kritiko uvajali nekaj marksizma in eksistencializma. V anglosaških deželah imenujejo to kontinentalno filozofijo (linija Nietzsche, Husserl, Merleau Ponty in Heidegger).

Študij sem končal 1974, nakar sem se vrnil v Jugoslavijo, odslužil vojaške in 1976 začel predavati o filmu v Stockholmu. Službo na AGRFT v Ljubljani sem nastopil 1981. Od takrat naprej občasno gostujem na katedri za filmske vede v Stockholmu ter na švedski in danski filmski šoli. Zadnje čase delam največ z Danci.«

OBRAZI

MAČEHA Z ZLATIM SRCEM

Na Makutah je pogled skozi okno lep. Spodaj ležijo Uršna sela, raztresena ob cesti v dolini, na levo se razprostirajo širni gozdovi in se dvigajo v višino proti Radohi, Gornjim Lazam, pa naprej v Peščenik, na desno pa šumijo proti roškemu hri-

bovju, skrivajoč pogledu številna naselja in zasele. Mir leži nad dolino, nad zelenimi pljuči novomeške kotline in le kdaj pa kdaj se v ta mir zapodijo bliski in plohe poletnih neviht. Vendar poletna pripeka in ujme ne sežejo do Mikličeve Marije. Triindevetdesetletna starka večino dneva preživi v svoji sobi ob oknu, strmi v dolino in sledi vremenskim spremembam v njej. Zadnja leta vedno bolj poredko zaide na prosto, saj je devet križev le pretežko breme. Zato pa ima svoj pogled skozi okno, ki je tak, kot življenje: zdaj sije sonce, zdaj je kisló, zdaj ga spet razburkajo silne moči. Treba je pač preživeti in da to vedno ni lahko, Mikličeva mama prav dobro ve. Doli v dolini gre življenje naprej, kdaj pa kdaj se oglasi navček z vaškega pokopališča in Marija ve, da bo še bolj osamljena; mladostnih vrstnikov ni več, tudi mlajših je že veliko zasula lopata.

Marija se je rodila Mavserjevim na Uršnih selih. 26. septembra 1894 ji je stekla zibelka in še ena usteca so se pridružila že tako revni sedemčlanski družini. Zemlje pri hiši ni bilo kaj prida, zato je oče zidaril. Hodil je naokoli po Dolenjski in Beli krajini in si iskal dela. Ponavadi je šel v ponedeljek in prišel v soboto domov. Če je bil teden dober, so imeli otroci v soboto praznik, če pa ne, so en teden bolj tanko piskali in ga preživeli v čakalnju na naslednjo soboto. No, starejši niso samo čakali. Kaj hitro so morali pobrati culico in iti služiti za daljši čas ali pa v dnevne »tabrhe«. Tudi na Marijo je prišla vrsta. Več let je služila v novomeškem Kapitlju, kjer je odpravljala živino in kokoši. Zjutraj je prišel kapitljski hlapec s kolesljem, na-

ložil ženske in dekleta in jih odpeljal na delo, zvečer pa zopet nazaj. V mestu je le redkokdaj prespala. Tako so minevala leta in Marija je postala že starejša dekle. Verjetno se nikoli ne bi poročila, če ne bi sredi tridesetih let razsajala bolezen, ki je pobrala več žensk tudi na Uršnih selih. Tako je postal vdovec z dvema otrokoma tudi Alojz Miklič z Makut. Nekaj časa je živel sam z otrokoma, potem pa je uvidel, da tako dolgo ne bo šlo. Gospodinja mora biti pri hiši. Pa so ženske nagovarjale Marijo, naj bi ga vzela in ko se je oglasil še Alojz, je Marija po premisleku le rekla da. Poročila se je 2. februarja leta 1936. Datum je znamenit, saj je bilo tega dne na Uršnih selih veselo, da že dolgo ne tako. Istega dne se je poročil tudi Marijin brat, pa še nekaj drugih parov je stopilo pred oltar. Menda jih je bilo kar šest iz iste vasi.

Veseli poročne sobote na Uršnih selih pa je kaj hitro zamrlo v vsakdanjih skrbih in težavah. Moževa otroka iz prvega zakona, Pepci je bilo 8 let, Alojzu 6, sta se hitro navadila na novo mamo. Bila pa je pri hiši velika revščina, saj je mož bolehal in po dveh letih tudi umrl. Tako je Marija ostala sama z otrokoma. Tistih nekaj več kot šestdeset arov zemlje pri hiši in dnine niso prinesle kaj prida hrane za družino, še manj pa denarja. Letine tam okoli šestintridesetega leta so bile slabe, da so še veliki kmetje komaj pridelali za sebe. Treba se je bilo sprijazniti z lakoto. Marija jo je za svoja pastorka in zase poskušala omiliti, kakor je pač mogla. Se zelo mlada sta se otroka začasno udingjala pri kmetih, da bi materi pomagala nositi

težko breme. Ko le ni šlo drugače, je vzela Marija pod roko Pepco in Alojza in se z vrečo napolila v dolino. Pri tej ali oni gospodinjii je izprosila nekaj moke, krompirja ali mleka, da je nasitila lačna usta. Tako je pač bilo. Marije ni sram priznati, da je prosila, sicer pa je, ko je bilo potrebno, dobroto tudi pošteno odslužila. V tisti stiski se je šele pokazalo, kdo ima srce na pravem mestu. Sicer pa ni prosila zase. Za otroka je, ki ju je vzgajala in skrbela zanj kot da bi bila njena. Zgodbe o hudobnih mačehah za Mikličevo Marijo pač ne veljajo. Z drgetajočim glasom se še danes spominja zaskrbljenega otrokovčega vprašanja, ko sta se z malo Pepca vpenjali ob mraku v domači breg: »Mama, bo jutri še kaj za skuhati?« In Marija je pomirjujoče odgovorila: »Ja, ja, Pepca, še bo za žganec ali dva,« čeprav ni vedela, iz katere vreče bo iztepla toliko moke, da bo lahko naredila tistih nekaj žgancev.

Na Makutah je povsod strmo. Kruh se nerad prime strmine, le trta sesa opojni sok iz skalnatih tal in obilno daje, v radost in nesrečo ljudi. Kljub pomanjkanju kruha pa je Marija spravila svoja otroka na noge. Danes že poslušna živžav vnukov in pravnukov, ki prihaja z dvorišča in iz doline. Časi so se spremenili. Tudi na Makute je kanila drobtinica z mize modernega izobilja. Marija je prestara, da bi jo zaužila. Prebere še velike naslove v časopisih, posreba toplo juho in zre v dolino. Tam kdaj pa kdaj zapoje navček na vaškem pokopališču in človek je vedno bolj osamljen. Tako je pač na tem svetu.

TONE JAKŠE

Miting polepšali z zmago

Uspešna dvodnevna motokros prireditev v Brežicah — 100 tekmovalcev iz Jugoslavije in Avstrije

BREŽICE — Dvodnevni motokros miting, ki so ga minulo soboto in nedeljo pod pokroviteljstvom zavarovalnice Triglav, območne skupnosti Krško, organizirali prizidevni delavci brežiškega AMD, je ob progno na Prilipah privabil okoli 3.500 gledalcev. Prvič so bili tokrat gledalci priča tudi vožnjam priko-

ličarjev, in če k temu prištejemo še odlično organizacijo, mednarodno udeležbo in seveda zmage domačih tekmovalcev, potem je na dlani, da so gledalci zadovoljni odhajali domov.

Letošnjega tekmovalstva se je udeležilo okoli 100 tekmovalcev iz Jugoslavije in Avstrije, točneje iz pobratenih avto-moto društev Brežice, Lenart in Cmurek, razdelili pa so jih v kategorije od 80 do 500 kubikov. Prav tako je bila tokrat na sporedu še dirka za odprto prvenstvo Jugoslavije, katere pokrovitelj je bil AMD Unior iz Lenarta. Najboljši iz posameznih skupin so se uvrstili v finalno vožnjo, ki je bila za gledalce prava poslastica, saj so v njej nastopili vsi najboljši jugoslovanski tekmovalci, ob njih pa še Avstrijci z državnim prvakom Frauwallnerjem na čelu.

V posameznih kategorijah so zmagali: Popović (Petrinja), Brajdič (INA Jaska), Šloser (Slovenske Konjice) in Lorenčič (Unior Lenart). Pa še rezultati finalne vožnje: 1. Avbelj, 2. Zdovc (oba AMD Brežice), 3. Frauwallner (Cmurek), 4. Baršič (Karlovac), 5. Novak (Sentvid) itd.

ŠE EN TURNIR ZA ODOJKA

PODBOČJE — Športno društvo iz Podbočja organizira v nedeljo, 16. avgusta, ob 8. uri na igrišču OŠ Podbočje tradicionalni turnir v malem nogometu. Pokroviteljinja turnirja sta zasebna obrtnika Valentin Turk in Jože Lajkovič, organizator pa sprejema prijave na igrišču do 8.30 ure. Zmagovalca čaka poleg pokala še odojka.

ERŽENOVIM ZMAGI V AVSTRIJI

SPITTAL — V avstrijskem Spittalu sta bili v soboto in nedeljo dve kolesarski dirki za pokal Alpe-Jadran, ki se jih je udeležilo 85 kolesarjev iz Nizozemske, Italije, ZDA, Avstrije in Jugoslavije. Velik uspeh je dosegel član KD Krka iz Novega mesta Milan Eržen, ki je v kategoriji mlajših mladincev obkrožil preprosto zmagoval. Od ostalih Novomeščanov je v soboto pri starejših mladincih R. Judež zasedel 2. in P. Judež 11. mesto, pri članih pa se je s 3. mestom izkazal Bojanc. V nedeljo je bil med starejšimi mladinci R. Judež 4., P. Judež 9., med člani pa Bojanc 7. in D. Pačič 12.

KAVŠEK DRUGI, MOŽE ČETRTE

RADOVLJICA — Skupina novomeških kolesarjev se je v nedeljo udeležila 3. mednarodne dirke v Radovljici. V skupini pionirjev A je bil Kavšek 2., Stangelj 4., Ravbar 5., Majde 6. in Mervar 7., medtem ko je med člani Može zasedel 4. mesto.

VN METALIACOMMERCA FINKU

ZAGREB — Sobotnih in nedeljskih kolesarskih bojev za Veliko nagrado Metaliaommerca v Zagrebu se je udeležila tudi okrnjena novomeška ekipa. Največ je dosegel Bogdan Fink, ki je v skupnem seštevku sobotne vožnje na dirkališču in nedeljskega cestnega nastopa v kategoriji mlajših mladincev zmagal, medtem ko je Sturm zasedel 6. mesto. Pri starejših mladincih je po skupnem točkovanju Krevs zasedel 3., Zaletelj pa 5. mesto, medtem ko sta v članski konkurenci mladincev Ravbar in Šmajdek zasedla 5. oziroma 6. mesto. Zmaga je pripadla rogovcu Rnjakoviču.

B. B.

Vstopnice za SP kolesarjev že v prodaji

Organiziran ogled dirk na avstrijskem Koroškem

LJUBLJANA — Zaradi bližine in tudi zaradi dejstva, da bodo v jugoslovanski reprezentanci po vsej verjetnosti nastopili kar trije novomeški kolesarji, bo letošnje svetovno prvenstvo, ki bo od 25. avgusta do 6. septembra, za dolenske ljubitelje tega športa še posebno zanimivo. Prvi del prvenstva bo potekal od 25. do 30. avgusta na pokritem dirkališču na Dunaju, veliko zanimivejši pa bo za nas drugi del, ki bo od 1. do 6. avgusta na avstrijskem Koroškem, točneje ob Baškem jezeru. Na tiskovni konferenci prejšnji teden v Ljubljani so predstavniki organizatorja podrobneje predstavili prireditev, še posebej tisti drugi del, na katerem bodo potekale cestne dirke v ekipni in posamični konkurenci tako amaterjev kot profesionalcev. Omenimo kot zanimivost, da bo organizator prvenstvo veljalo 40 milijonov šilingov, država zanj ne bo primaknila niti šilinga, pač pa se mora konferenci prirreditelj sama kriti. Proga okoli Baškega jezera je dolga 12 kilometrov; ženske bodo morale prevoziti 6, amaterji 15 in profesionalci 23 krogov. Prireditelj računajo, da bo na prvenstvu nastopilo vsega skupaj okoli 1.200 kolesarjev iz 65 držav. Doselej jih je prijavljenih 43, med njimi seveda tudi Jugoslavija. Proga ob Baškem jezeru je dokaj pregledna, obiskovalcem — organizatorji računajo, da jih bo okoli 200 tisoč — bo pri spremljanju dirke pomagal 80 kvadratnih metrov velik ekran. Dovolj bo tudi parkirišč, pripravljene jih bo za 35 tisoč vozil, te dni pa so že v prodaji tudi vstopnice. Cena karate za ogled ekipe vožnje amaterjev 2. septembra velja 7 tisočakov, za ogled posamične dirke amaterjev 5. septembra 8.400 in profesionalcev v nedeljo 10.500 din. Vstopnice je v poslovalnicah Kompassa moč kupiti za dinarje, novomeško KD Krka pa bo za ogled svetovnega prvenstva organiziralo posebne prevoze. O tem več prihodnjč.

Na startu vsi najboljši kasači

Program nedeljskih dirk v Šentjerneju in stavna napoved Dolenskega lista — Na startu tudi Lahor — Na sporedu deset dirk

ŠENTJERNEJ — Kot pišemo na zadnji strani, bo v nedeljo od 15. ure naprej v Šentjerneju letos največja konjeniška prireditev pri nas in doslej tudi daleč najkvalitetnejša na šentjernejskem hipodromu. O tem dovolj zgovorno priča seznam prijavljenih konj, med katerimi omenimo le Lahorja, absolutnega rekorderja Jugoslavije, pa Calypsa, Cakrla Frosta, ki bo letos prvič na startu, ima pa izreden kilometrijski čas 1:15,8, itd. Na sporedu bo kar 10 dirk, kar bo zagotovo zanimivo tudi za vse tiste, ki bodo svojo srečo preizkušali na stavih.

Dolenski list tudi tokrat objavlja program dirk z imeni konj, ki bodo nastopali in ki so bili seveda prijavljeni do torka, ko so nastajale te vrstice, hkrati pa objavljamo tudi našo napoved. Omenimo ob tem le še, da bodo stave potekale na enotnem stavnem listu, na katerem je moč staviti na deset kombinacij, cena ene pa je tudi tokrat nespremenjena: 500 din. Organizator ob tem opozarja, da se nagradni fond 80.000 din iz zadnje letošnje dirke prenese v prvo nedeljsko dirko, kar je seveda za tiste, ki bodo poskušali srečo, dodaten izziv.

I. dirka, bife Jože Penca, Groblje, mehanični handicap za 3- do 12-letne kasače na progi 1.700 m, temelj 1,35: brez seznama.

II., III., V. in VI. dirka za Veliko nagrado Šentjerneja, pokrovitelj Marles, avto-start za 3- do 12-letne kasače na progi 1.600 metrov, temelj 1:23,5.

Kvalifikacije, 1. skupina: Adrija (1:22,5), Brilliant Key (1:18,6), Cakrla Frost (1:15,8), Calypso (1:20,3), Eli (1:19,5), Fita (1:21,1), Lahor (1:17,3), Nepal B (1:23,2), Rom (1:20,4).

Napoved Dolenskega lista: Calypso, Lahor.

Kvalifikacije, 2. skupina: Eni (1:18,2), Ferrari (1:20,8), Fit Avia (1:18,4), Ilona III (1:18,8), Madaun (1:17,1), Lady Lucy (1:23,4), Liša B (1:22,7), Pamas (1:19,6).

Napoved Dolenskega lista: Madaun, Fit Avia.

IV. dirka za pokal Alpe-Jadran, pokrovitelj IMV, za 3- do 12-letne kasače po posebnem točkovanju, proga 1.700 metrov:

Depo, Diksin, Niko B, Nurmi B, Six, Sokol, Talbot (manjkata še dva konja).

Napoved Dolenskega lista: Talbot, Nurmi B.

VII. dirka, Novoles, avto-start za dvoletne kasače, proga 1.400 metrov:

Adinka L, Aza B, Dori II, Firka, Fuerst, Kris, Leostina, Lord T, Nena II, Prakas, Rina, Salko B.

Napoved Dolenskega lista: Aza B, Fuerst.

VIII. dirka, KS Šentjerneja, avto-start za dvoletne kasače, proga 1.400 metrov:

Amela, Askan B, Damil, Don Galverston, Lear, Liks, Linkfield, Patrina, Princeza, Rif.

Napoved Dolenskega lista: Askan B, Linkfield.

IX. dirka, Pionir, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:27,6 do 1:30,5, proga 1.700 metrov:

VINIŠKI TURNIR KRKI

VINICA PRI ŠMARJETI — Minulo nedeljo je NK iz Vinice pri Šmarjeti pripravil turnir v malem nogometu, na katerem je nastopilo 17 ekip. Zmagala je ekipa Krke, druga je bila Družinska vas, tretja Šmarjeta.

NAJVEČ TOČK VEBROVA IN BLAŽIČ

NOVO MESTO — Trebanjka Milena Veber in Novomeščan Jože Blažič vodita v posebnem točkovanju kegljačev za športnika leta. Točkovanje je bilo opravljeno po končanem tekmovalstvu posameznikov, parov in ekip, spremeni pa se še lahko po končanem republiškem prvenstvu. Pogledjmo lestvico: ženske: Veber 70, Kerpe (Novo mesto) 53, Flisar (Trebnje) 50, itd.; moški: Blažič 46, N. Goleš (Trebnje) 45, Ž. Goleš (Metlika) 38 itd.

Kdo so vozniki

Kot že rečeno, se bodo v prvi mednarodni dirki Alpe-Jadran pomerili najboljši vozniki sulkijev iz Furlanije, avstrijske Koroške in Slovenije. Vsako ekipo bodo sestavljali trije vozniki in rezerva. Iz Trsta prihajajo 45-letni dr. Franco Velinski, ki je voznik že pet let, za seboj pa ima okoli 160 startov in 18 zmag; Marino Malvestiti, 45, ki se s tem športom ukvarja že 11 let, ima okoli 400 startov in 25 let, in 45-letni Adolf Höfler, ki izhaja iz znane konjerske družine.

V. dirka, Tovarna zdravil Krka, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:25,6 do 1:27,5, proga 1.700 metrov: Ajs (1:25,8), Dejbi (1:26,1), Falka (1:25,6), Larson (1:27,2), Modra (1:26,3), Santa B (1:26,5), Six (1:25,7).

Napoved Dolenskega lista: Falka, Modra.

Napoved Dolenskega lista: Rebus, Alba MS.

X. dirka, Tovarna zdravil Krka, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:25,6 do 1:27,5, proga 1.700 metrov:

Alba MS (1:26,4), Azur (1:28,1), Carlos (1:27,7), Fidas (1:29,5), Figra (1:28,5), Fin AS (1:28,7), Firina (1:29,1), Kaja B (1:27,7), Leja II (1:28,1), Markiza II (1:25,8), Mondo (1:28,6), Petrina (1:29,0), Pilota (1:29,9), Rebus (1:27,8).

Napoved Dolenskega lista: Rebus, Alba MS.

XI. dirka, KS Šentjerneja, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:27,6 do 1:30,5, proga 1.700 metrov:

Alba MS (1:26,4), Azur (1:28,1), Carlos (1:27,7), Fidas (1:29,5), Figra (1:28,5), Fin AS (1:28,7), Firina (1:29,1), Kaja B (1:27,7), Leja II (1:28,1), Markiza II (1:25,8), Mondo (1:28,6), Petrina (1:29,0), Pilota (1:29,9), Rebus (1:27,8).

Napoved Dolenskega lista: Rebus, Alba MS.

XII. dirka, KS Šentjerneja, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:27,6 do 1:30,5, proga 1.700 metrov:

Alba MS (1:26,4), Azur (1:28,1), Carlos (1:27,7), Fidas (1:29,5), Figra (1:28,5), Fin AS (1:28,7), Firina (1:29,1), Kaja B (1:27,7), Leja II (1:28,1), Markiza II (1:25,8), Mondo (1:28,6), Petrina (1:29,0), Pilota (1:29,9), Rebus (1:27,8).

Napoved Dolenskega lista: Rebus, Alba MS.

XIII. dirka, KS Šentjerneja, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:27,6 do 1:30,5, proga 1.700 metrov:

Alba MS (1:26,4), Azur (1:28,1), Carlos (1:27,7), Fidas (1:29,5), Figra (1:28,5), Fin AS (1:28,7), Firina (1:29,1), Kaja B (1:27,7), Leja II (1:28,1), Markiza II (1:25,8), Mondo (1:28,6), Petrina (1:29,0), Pilota (1:29,9), Rebus (1:27,8).

Napoved Dolenskega lista: Rebus, Alba MS.

XIV. dirka, KS Šentjerneja, avto-start za 3- do 12-letne kasače, temelj od 1:27,6 do 1:30,5, proga 1.700 metrov:

Alba MS (1:26,4), Azur (1:28,1), Carlos (1:27,7), Fidas (1:29,5), Figra (1:28,5), Fin AS (1:28,7), Firina (1:29,1), Kaja B (1:27,7), Leja II (1:28,1), Markiza II (1:25,8), Mondo (1:28,6), Petrina (1:29,0), Pilota (1:29,9), Rebus (1:27,8).

Napoved Dolenskega lista: Rebus, Alba MS.

Z lovsko puško nad sina

Pripor za Jožeta Nosana z Rateža, ki je streljal na sina — Na srečo zadela le ena šibra

RATEŽ — Novomeški miličniki so bili v torek, 4. avgusta, ob 23.50 obveščeni, da je prišlo okoli 21.30 na Ratežu do družinskega obračuna, ki se je končal s streljanjem in poškodbo 26-letnega Branka Nosana.

Tisti večer se je 58-letni Jože Nosan nekaj čez 21. uro vrnil domov iz svoje zidavnice. S seboj je prinesel tudi puško in jo naslonil ob vhodnih vratih. Kmalu po njegovem prihodu se je v hiši vnel prepir. Nosan je med njim brez razloga udaril snaho, da je padla po tleh. Njej v bran je stopil sin Branko in z očetom sta pričela obračunavati. Med pretepom je sin očeta porinil skozi vrata hiše in jih za njim tudi zaklenil, takrat pa je 58-letni Nosan pograbil lovsko puško in z njo ustrelil skozi vrata. Šibre so letele kak meter visoko od tala, na srečo pa je le ena od njih zadela sina, druge so končale v kuhinji. Po strelu je Branko Nosan skupaj s štiritletno hčerko zbežal skozi stranska vrata iz hiše, medtem ko se je njegov oče zatekel v zidavnico. Tam so ga novomeški miličniki nekaj čez polnoč prijeli.

Preiskovalni sodnik, kamor so Nosana, ki je osumljen poskusa umora, pripeljali, je za osumljenca odredil pripor.

Deževje povzročilo precej škode

Potoki in reke prestopili bregove — Škoda ni ocenjena

Močno deževje, ki je neprekinjeno namakalo novomeško občino tako 4. kot 5. avgusta, je po prvih ocenah povzročilo precej škode.

Tako je prestopil bregove potok Radulja in v Škocjanu poplavlil skladišče gradbenega materiala Emona Doljenke, največ pa je škoda na cementu, apnu, perlitu in tervolu. Ostali material je trgovcem uspelo rešiti. Prav tako je bila poplavljena trgovina KZ Krke. Voda je vdrla še v stanovanjsko hišo Ludvika Gornika, zalila klet, hlev in garažo Jožeta Globevnika, v Zalogu je poplavlila hlev Jožeta Smrekarja, zalila pa tudi prostore Bobičeve gostilne v Škocjanu. Prav tako je bila poplavljena in neprevozna cesta med Škocjanom in Zburami, vse do 7. avgusta pa je bila za promet neprevozna lokalna cesta med Šentjernejem in Škocjanom. Bregove sta prestopili tudi Temenica pa Mirna, ki je prav tako zalila več kleti, medtem ko je Krka že po običaju poplavlila ceste pri Drami. Povzročena škoda še ni ocenjena.

V enem dnevu ukradel pet avtomobilov

D. K. spet za rešetkami

NOVO MESTO — Prejšnji teden, točneje 4. avgusta, je bil na dopustu med prestajanjem kazni v KPD Dob D. K. Kratkosvobodo je temeljito izkoristil. Potem ko je z avto-stopom pripotoval v Novo mesto, je tukaj ob 8.45 v Ulici Majde Silc ukradel osebni avto gofl, v katerem so bili kontaktni ključji, last Sonje Hudoklin. Z avtom se je zapeljal do Ozlja, a imel tam prometno nesrečo, zato je vozilo zapustil, še prej pa je iz njega vzel 12.000 din.

Ponovno se je nato z avto-stopom prepeljal v Črnomelj in tam ob 18.50 vzel katrcu Marije Skok. V vozilu so bili tudi tokrat ključji kot v vseh kasnejših primerih. S tem avtomobilom se je odpeljal proti Postojni, a mu je med potjo zmanjkalo goriva. Z avto-stopom je nato prispel v Logatec in tam ob 23.30 ukradel še en avto, tokrat steoenko, in se z njo pripeljal do Čateža. Tja je prispel okoli 3. ure zjutraj, v vozilu nekaj časa spal, nato pa sklenil avtomobil vnovič zamenjati. S parkirišča je ukradel drugo stoenko in se z njo odpeljal do motela v Brežicah. Preden je vozilo zapustil, je iz torbe v vozilu vzel denar, nato pa z avto-stopom krenil v Samobor. Tam je ukradel fička, ga kasneje pustil na cesti pri Samoboru in se vnovič z avto-stopom odpravil v Karlovac. Kdove koliko vozil bi še zamenjal, če ga tam ne bi prijeli miličniki in ga izročili novomeškimi kolegom, ti pa so ga poslali nazaj na Dob. Z »dopusti« je verjetno za lep čas opravil.

NOČNI OBISK NA NOVOLESOVI ŽAGI

RUPERČ VRH — V noči na 6. avgust so neznanci skozi nezaklenjena vrata Novolesovega tozda Žaga na Ruperč vrhu prišli v notranje prostore in tam vlomili še v pisarno vodje tozda. Iz ročne blagajne so odnesli 164 tisočakov, skupne škode pa je še za nekaj deset tisoč dinarjev več.

TRIJERANJENI PRI TRČENJU

RATEŽ — 52-letni Stane Derganc iz Novega mesta se je 5. avgusta ob 7.40 peljal z osebnim avtomobilom iz Novega mesta proti Šentjerneju. Med vožnjo po klancu navzdol skozi Ratež je v ovinku zaviral, pri tem pa ga je na mokrem cestniču zaneslo na levo. Prav takrat je nasproti z osebnim avtom pripeljal 33-letni Miloš Harailović iz Kostanjevice. Prišlo je do močnega čelnega trčenja, v katerem sta bila hudo ranjena oba voznika in 45-letni sopotnik Karel Pavkovič iz Kostanjevice.

TATOVIV MUZEJU

VESELA GORA — Prejšnji teden so neznanci vlomili v Kmečki muzej trebanjskega turističnega društva na Veseli gori pri Šentupertu. Storilci so iz muzeja odnesli devet starejših vojaških in lovskih pušk, katerih vrednost je ocenjena na 200 tisočakov. Orožje je za streljanje neuporabno.

S plenom na zabavišče

Ukradeni denar zapravili v lunarku — Cigarete zmetala v kontejner za smeti — Ovadba tožilcu

RIBNICA — Ribniški miličniki so 29. julija odkrili, da sta v noči od 25. na 26. julij vlomila v bife KZ Ribnica na Šeškovi 15 v Ribnici mladoletnika S. E. in Z. M. iz Ribnice. Bife sta oškodovala za skupno 650.000 din. Ukrala sta cigarete in denar.

Mladoletnika pa sta tiste tri dni živela na veliki nogi, saj jima je uspelo zapraviti večji del denarja. Kar 210.000 din je S. E. podaril svojemu dekletu M. J. iz Kočevja. Ta je vedela, da je denar ukraden, a je vsega zapravila z igrami na srečo v Lunarku, ki gostuje v Kočevju.

Manjši del cigaret sta mladoletnika pokadila in razdala prijateljem. Eno »steklo« sta skrala doma pod kad v kopalnici, kjer so jo dobili miličniki, večino cigaret pa sta zmetala v kontejner za smeti, ker sta se bala, da bi ju prav cigarete izdale.

Milicnikom je tako uspelo zaseči del cigaret in skupno 260.000 din, ki jih

dežurni poročajo

POLOTIL SE JE ŽENE IN SINA — Novomeški miličniki so imeli 9. avgusta opraviti z Borisom Kovačičem s Ceste herojev v Novem mestu. Možakar se je zvečer ob 22.15 vinjen spraval nad svojo ženo in jo pričel pretepati. Ko ji je na pomoč priskočil sin, se je lotil še njega. Miličniki so Kovačiča pridržali do iztreznitve, napisali pa tudi prijavo sodniku za prekrške.

NOČ ODNESLA TRIDESET PIŠČANCEV — Hudo žalostne oči je moral imeti 9. avgusta zjutraj Anton Sebanc s Čilpaha pri Trebelnem. Ponoči je namreč nekdo obiskal nezaklenjen kovačnjak in se polotil prebivalcev. V tatinski malhi je končalo 22 kilogramskih in osem polkilogramskih piščancev, po nekaterih ocenah vrednih okoli 50 tisočakov.

MAŠEL KROGLO TOPOVSKE GRANATE — Gozdni inženir Vinko Vidrih je 4. avgusta ob 13.35 obvestil novomeške miličnike o najdbi krogle topovske granate. Nevaren ostanek II. svetovne vojne so našli med gradnjo ceste v gozdu pri Vahti, kroglo pa je Vidrih izročil miličnikom. Za njeno uničenje je poskrbel pirotehnik.

GORELO GOSPODARSKO POSLOPJE

ČEŠNJICE — V petek, 7. avgusta, je zagorelo gospodarsko poslopje Jožeta Barbe v Češnjicah 8. Preiskava je pokazala, da je ogenj zakrivila slaba in dotrajana dimna napeljava iz svinjske kuhinje. Tam je namreč Barbova žena okoli 19.30 zakurila in odšla v hišo pripravljat večerjo, ogenj, ki je izbruhnil, pa je uničil ostrejšje gospodarskega poslopja in v njem okoli 35 ton sena in slame. Po prvih ocenah je škoda za 7 milijonov dinarjev.

NESREČNA NA GORJANSKI CESTI — V sredo, 5. avgusta, je ob 16.10 na gorjanski cesti pri Lokvici Jože Brodarič iz Metlike zaradi nepravilnega prehitevanja trčil v nasprotno vozeči avtomobil nemškega voznika Schwarza. Na srečo ni bil nihče težje poškodovan, Brodarič je dobil lažje poškodbe, na Schwarzovem avtomobilu je za 3 milijone dinarjev škoda, precej razbit pa je tudi Brodaričev avtomobil. (Foto: A. B.)

KRONIKA NESREČ

ZAPELJAL NA SREDO CESTE — 24-letni Martin Hlebec iz Gribelj se je 6. avgusta ob 4.40 peljal z osebnim avtomobilom po cesti iz Vinice proti Črnomlju. V vasi Kočevje je nenadoma zapeljal na sredino ceste, takrat pa je nasproti z osebnim avtomobilom pripeljal 54-letni Martin Jakob iz Rožanca. Med vozili je prišlo do čelnega trčenja, pri čemer sta se voznika Hlebec in Jakob hujje poškodovala in so jima pomučnili v črnomalskem zdravstvenem domu. Materialno škodo so ocenili na podrguri milijon dinarjev.

Z NEREGISTRIRANIM AVTOM V NASIP — V ponedeljek, 10. avgusta, nekaj čez polnoč se je 19-letni Vlado Hudorovac iz Srednje vasi peljal z neregistriranim osebnim avtomobilom po cesti med Dolenskim Toplicami in Črnomljem. V Selih pri Dolenskih Toplicah je prehitro zapeljal v levi nepregledni ovinek, pri čemer ga je zaneslo v zemeljski nasip. Vozilo je od tam odbilo, tako da se je prevrnilo na streho. V nezgodi je bil hudo poškodovan 26-letni sopotnik Marjan Jakofčič iz Brežja; prepeljali so ga na zdravljenje v novomeško bolnišnico. Hudorovac so odvzeli kri zaradi suma vinjenosti. Materialno škodo so ocenili na 1.500.000 din.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 14. VIII.

18.25 — 00.00 TELETEKST
18.40 POROČILA
18.45 DR. WHO: LADJA V VESOLJU, 2. del angleške otroške serije
19.10 RISANKA 19.24 IZ TV SPOREDOV
19.26 VREME 19.30 DNEVNIK
20.00 BREZČASNA DEŽELA, 3. del avstralske nadaljevanke
21.00 ZGODOVINA IZUMOV: Izumi za kratkočasje, 6. del
22.00 DNEVNIK
22.15 POLETNA NOČ
KRVAVA SVATBA, francoski film
Tudi tokrat francoski režiser Claude Chabrol odene svojo zgodbo v zvrst kriminalke, a le kot izgovor za temeljito psi-

hološko analizo junakov. Ti so si v provincialnem mestu ustvarili ugled in denar, ki pa ga želijo še pomnožiti z nečistimi posli. Zdi se, da jih pri tem ne more nihče ogroziti. Vendar odnos med županovo ženo in županovim pomočnikom nevarno prodira v javnost. Ta film dokončno razgali zadržljivi svet malomeščanstva.

DRUGA TV MREŽA

16.55 Test — 17.10 Dnevnik — 17.30 Orkester se oblači — 18.00 Znanost — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 Domači ansambel: Ansambel Vilija Petriča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Tito, generalni sekretar KPJ — 20.50 Poročila — 21.00 Restavracija (ameriški film) — 22.45 En avtor, en film

SOBOTA, 15. VIII.

16.45 — 00.00 TELETEKST
17.00 POROČILA
17.05 BALETNI TRENUTEK
17.30 ZGODBA O GOSKICI
17.30 ZDRAVNIKOV UČENEC, sovjetski film
18.40 ŠPANSKA DRŽAVLJANSKA VOJNA, 11. del dokumentarne serije
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV SPOREDOV 19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 SPOZNAJ SVOJEGA ZAJČKA, ameriški film

21.45 DNEVNIK
22.00 POLETNA NOČ
SEVER IN JUG, 7. del ameriške nadaljevanke BLAŽEN MED ŽENAMI, ameriška nanizanka

DRUGA TV MREŽA

14.30 Test — 14.45 Jugoslavija, dober dan — 15.15 Izgubljeni svinčnik (jugoslavanski film) — 16.45 Zgodbe iz tovarne (ponovitev TV nadaljevanke) — 17.50 Tingl-tangl (otročka oddaja) — 18.40 Dallas — 19.30 Dnevnik — 20.00 Tito, generalni sekretar KPJ (2. del dokumentarne serije) — 21.05 G. Bizet: Carmen (balet) — 21.55 Poročila — 22.00

NEDELJA, 16. VIII.

9.50 — 13.05 in 16.10 — 23.20 TELETEKST
10.05 POROČILA
10.10 ŽIV ŽAV: RISANKE, SMRKE
11.00 DR. WHO: LADJA V VESOLJU, ponovitev 2. dela angleške nadaljevanke
11.25 ALPSKI VEČER 87, 3. oddaja
12.00 KMETIJSKA ODDAJA TV SARAJEVO
13.00 POROČILA

16.30 POROČILA
16.35 ZDRAVNIK UMIRAJOČEGA ČASA, 3. del slovaške nadaljevanke
17.45 MORSKI VRAGI, angleški film
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV SPOREDOV
19.26 VREME 19.30 DNEVNIK 20.00 TUDI TO JE SREČA, 4. del nadaljevanke TV Beograd
20.50 POLETNA NOČ
ZDRAVO

PONEDELJEK, 17. VIII.

18.10 — 23.25 TELETEKST
18.25 POROČILA
18.30 RADOVEDNI TAČEK
18.45 PAMET JE BOLJŠA KOT ŽAMET: Zgodba o detektivu Jodu
18.50 SEDEM STOPNIC DO GLASBE: Dva zmerjavca
19.10 RISANKA
19.24 IZ TV SPOREDOV
19.26 Vreme

19.30 DNEVNIK
20.00 BOGATAŠINJA, 3. del angleške nadaljevanke
20.55 POLETNA NOČ
vmes ob 22.00 DNEVNIK
SEVER IN JUG, 9. del ameriške nadaljevanke

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Basnodrom — 17.45 Skriti zaklad — 18.00 Beograjski

TOREK, 18. VIII.

16.45 — 00.00 TELETEKST
17.00 POROČILA
17.05 PLESNE DOMISLICE: PLESNA SKUPINA IGEN IZ CELJE
17.25 EP V PLOVANJU, prenos
19.00 RISANKA
19.24 IZ TV SPOREDOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 RUBIKOVA KOCKA, češkoslo-

vaška drama
21.30 ZDRAVILNE VODE: Portoroške terme
22.00 DNEVNIK
22.15 POLETNA NOČ
SEVER IN JUG, 10. del ameriške nadaljevanke
SAMO BEDAKI IN KONJI, 12. del

DRUGA TV MREŽA

15.00 EP v vaterpolu, YU:Španija —

SREDA, 19. VIII.

16.45 — 00.00 TELETEKST
17.00 POROČILA
17.05 PRAVLJICE IZ LUTKARSKEGA VOZIČKA: O možu, ki ni znal nobene zgodbe
17.25 EP V PLOVANJU, prenos
19.00 RISANKA
19.24 IZ TV SPOREDOV

19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 Zürich: ATLETSKI MITING, prenos

DRUGA TV MREŽA

14.00 EP v vaterpolu, YU:Italija — 17.10

ČETRTEK, 20. VIII.

16.35 — 00.00 TELETEKST
16.50 POROČILA
16.55 POMLAD V DOLINI RIBNIKOV
17.10 BRUNDO NA GUGALNICI
17.25 EP V PLOVANJU, prenos
19.00 RISANKA
19.24 IZ TV SPOREDOV
19.26 VREME
19.30 DNEVNIK
20.00 TEDNIK
21.05 MAUPASANTOVE NOVELE,

6., zadnji del francoske nanizanke
22.10 DNEVNIK
22.25 POLETNA NOČ
SEVER IN JUG, 12. del ameriške nadaljevanke

DRUGA TV MREŽA

17.10 Dnevnik — 17.30 Deske v glavi — 18.00 Kulturna dediščina: Živeti v Senju — 18.40 Rokomet (Ž) Olimpija:Spartacus (Budimpešta) — 20.00 Akademska folklorna skupina France Marolt — 20.40 Poročila — 20.45 Dokumentarni večer — 22.15 Knjige in misli

TV ZAGREB

8.55 Poročila — 9.00 Komedija in satira — 9.30 Večer s tamburico — 10.25 Otroška oddaja — 10.55 V somraku — 11.20 Velikani jazz — 12.05 Ustvarjanje Titove Jugoslavije — 15.30 Poročila — 15.40 Program plus — 17.10 Risanka — 17.25 Poročila — 17.30 Orkester se oblači — 18.00 Izobraževalna oddaja — 18.30 Risanka — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Cagney in Lacey (serijski film) — 21.00 Zabavni program — 22.00 Dnevnik — 22.20 Glasbeni magazin — 23.50 Program plus — 01.20 Poročila

Svet na zaslonu — 22.45 Jazz — 23.00 Sportna sobota

TV ZAGREB

8.30 Koncert za UNICEF — 9.10 Junaki Telemarka (ameriški film) — 11.15 Ustvarjanje Titove Jugoslavije — 12.15 Program plus — 14.30 Noč glasbe — 16.30 Poročila — 16.35 TV koledar — 16.45 Narodna glasba — 17.15 Sedem TV dni — 18.00 Rokomet — 19.15 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Predmrakom (ameriški film) — 22.15 Dnevnik — 22.30 Nočni spored — 00.30 Poročila

SEVER IN JUG, 8. del ameriške nadaljevanke

DRUGA TV MREŽA

14.10 Zeltweg: Avtomobilske dirke F1 za VN Avstrije — 19.35 EP v vaterpolu, Jugoslavija:Madžarska — 20.35 Tito, generalni sekretar KPJ (3., zadnji del dokumentarne oddaje) — 21.25 Poročila — 21.30 Mali koncert — 21.45 Poezija — 22.15 Reke Vojvodine: Tisa

TV program — 19.00 Indirekt (oddaja o športu) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Argumenti (zunanje politična oddaja) — 20.30 Znanost in mi — 21.15 Poročila — 21.20 Portreti igralcev: Burt Reynolds — 21.50 Osvobajanje (ameriški film) — 22.20 Mali koncert
OPOMBA: Tito in nacionalno vprašanje (dok. oddaja)
Mejaši (dok. oddaja)
Svet o Titu
Slavnostna akademija

17.10 Dnevnik — 17.30 Mali svet — 18.00 Izobraževalna oddaja — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik — 20.00 Kiparske tehnike odlivanja v kovine — 20.30 Poulenc: Sonata za klavir štiročrno — 20.45 Žrebanje lota — 20.55 Poročila — 21.00 Narodna glasba — 21.50 Muppet show — 22.15 Po Jugoslaviji — 22.40 Kronika dobrovoljnih poletnih prireditelj.

Dnevnik — 17.30 Zgodbe modrega telefona — 18.00 Izobraževalna oddaja — 18.40 Številke in črke — 19.00 TV koledar — 19.10 Risanka — 20.00 Film tedna: Upornik brez razloga (ameriški film) — 21.45 Umetniški večer
OPOMBA: 18.10 — 19.30 Dobjoj: Rokomet Slova:CSKA

PAMETEN RAZPORED

KOČEVJE — V stavi kočevske občinske skupščine je vojni odsek (in tudi teritorialna obramba) v prtiličju, službe socialnega skrbstva pa so na podstrešju. Mladine pač ne kaže mučiti po stopnicah, za tiste socialne probleme, ki ne morejo prikobacati do podstrešja, pa tako in tako ni rešitve.

KRIVA OVADBA

RIBNICA — 33-letni U. M. s Ceste na Ugar v Ribnici je 2. avgusta prijavil ribniškimi miličnikom, da mu je tisto jutro pri njem doma, ko je še spal ukradla B. S. iz hlačnega žepa 7.000 din. Miličniki so kmalu ugotovili, da sploh ni imel nobenega denarja, in so ga zaradi krive ovadbe prijavi sodniku za prekrške. U. M. pa se z ugotovitvijo miličnikov ni sprizajnil in je istega dne po 17. uri hotel B. S. preteptati. Ker je bil pijan in je tudi že prej večkrat kršil javni red in mir, so ga miličniki pridržali do iztreznitve.

TRČENJE NA MAGISTRALKI

RIBNICA — V nedeljo, 9. avgusta, je ob 17.10 prišlo do hujše prometne nesreče na magistralni cesti pri priključku lokalne ceste iz Grčaric. Po lokalni cesti je vozil osebni avto Janko Marolt iz Ribnice, Prijatelj trg 6, in zapeljal na prednostno magistralko prav takrat, ko je iz ribniške smeri pripeljal po njej Andrej Kromar iz Prigorice 74. Ob trčenju se je Kromarjevo vozilo prevrnilo pod cesto na travnik. Pri tem se je poškodovala sopotnica Marija Campa iz Nemske vasi 29; prepeljali so jo na urgentni blok Kliničnega centra v Ljubljani. Na vozilih je za okoli 2 milijona dinarjev škoda.

IZBOLJŠAVA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

ČRNOMELJ — Letos naj bi bila končana agromelioracija na okoli 200 hektarjih na območju Lokve-Petrova vas. Predvidena pa je še agromelioracija v Tribučah ter hidromelioracija v Dobilicah in Nerajcu. Slednje naj bi se začele jeseni letos ali spomladi prihodnje leto.

Tiho si odšel od nas, v tvoji hiši ostala je praznina, a v srcih naših globoka bolečina.

ZAHVALA

V žalosti sporočamo, da nas je v 40. letu starosti nepričakovano zapustil naš sin, brat, stric, nečak in bratranec

ALBIN DOLENŠEK

iz Znojil št. 1 pri Sevnici

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje in pokojnega v tako velikem številu spremili do preranega groba. Posebno se zahvaljujemo lovski družini Tržišče za organizacijo pogreba in govorniku lovske družine za poslovljene besede ob odprtem grobu, sosedom Novšakovim in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih. Zahvala tudi gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

Trpljenje si preстал, v grobu boš zdaj mirno spal. Nikdar te ne bomo pozabili, ker smo te zares ljubili.

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je tiho v bolečinah in trpljenju zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JOŽE UDOVČ

borec Gubčeve brigade

Ob nenadomestljivi izgubi našega dragega očeta se iskreno zahvaljujemo za izrečeno sožalje vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste v najtežjih trenutkih sočustvovali z nami, nam pomagali, darovali vence in cvetje in pospremili pokojnega v tako velikem številu na njegovi zadnji poti. Toplo se zahvaljujemo govornikom tov. Ladu Brulcu za ganljive besede pred domačo hišo, Francu Turku, Francu Avscu in Slavku Stanišu pa za slovo pri odprtem grobu. Najlepša hvala GD Stopiče, GD Dolž, LD Gorjanci za častno stražo in izvedbo pogreba, nosilec praporov, kolektivom DO KRKA-TOZD Zdravila, DO IMV-TOZD Tehnoservis, ZB Stopiče, KOMUNALI, VINOGRADNIKOM Hrušice, LD Gorjanci, GD Stopiče za podarjene vence in izrečeno sožalje. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku za lepo opravljen obred in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

Stopiče, 30. 7. 1987

Razpisna komisija

ZAVODA ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO

Župancičeva 1, Črnomelj

razpisuje prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih v 511. členu Zakona o združenem delu, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko oz. višjo izobrazbo pedagoško-andragoške smeri,
- 5 let delovnih vzgojno-izobraževalnih izkušenj,
- opravljen strokovni izpit,
- ustrezne organizacijske sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta. Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Zavod za izobraževanje in kulturo, Župancičeva 1, Črnomelj, z oznako „za razpisno komisijo“ Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po končanem zbiranju prijav.

660/32

Oh, preljubi oče Ti, v stari Bučki zatisnil trudne si oči. Osem let Te pokriva črna gomila, na Tvojem domu je praznina.

V SPOMIN

ALOJZU JALOVCU

Hvala vsem, ki se ga spominjate. Žalujoci vsi njegovi.

trgovsko podjetje
NOVOTEHNA
68001 novo mesto, glavni trg 11

Novotehna, trgovsko podjetje na debelo in drobno, p. o., Novo mesto,

Glavni trg 11
Razpisna komisija

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

pomočnik direktorja

Pogoji:

— višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri in 5. oz. 10 let delovnih izkušenj v stroki, ki je predmet poslovanja delovne organizacije, od tega najmanj 3 oz. 6 let na delih s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta. Kandidati naj pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Vse kandidate bomo obvestili v 30 dneh po izbiri.

656/32

tedenski koledar

Četrtek, 13. avgusta — Lilijana Petek, 14. avgusta — Anastazija Sobota, 15. avgusta — Marija Nedelja, 16. avgusta — Rok Ponedeljek, 17. avgusta — Radivo Tork, 18. avgusta — Helena Sreda, 19. avgusta — Marjan Četrtek, 20. avgusta — Bernard

LUNINE MENE
16. avgusta ob 9.26 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 14. in 15. 8. ameriška komedija Diplomirane. 16. in 17. 8. ameriški akcijski film Park je moj. 18. in 19. 8. jugoslovanska komedija Prostovoljci.

službo dobi

TAKOJ ZAPOSIM delavca v instalaterske centralne kurjave. Obvezno znanje varjenja. Martin Jazbinšek Dalmatinova 5, Krško. (P32-8 MO)
DVA VARILCA za varjenje s CO2 zaposim. Marija Novak, Na Lazu 1, Novo mesto. (4157-SL-32)

stanovanja

IŠČEM STANOVANJE — sobo s kopalnico in možnostjo kuhanja. Naslov v upravi lista (4507/87)
GARSONJERO, opremljeno (centralna kurjava, toplovod), oddam najboljšemu ponudniku. Šifra »OGOVOR«. (4160-ST-32)

UČENCEM oddam opremljeno sobo v bližini postaje milice. Naslov v upravi lista. (4213-ST-32)
 Starejši ženski oddam sobo v središču Novega mesta. Pogoji po dogovoru. Tel. 22-364 od 16. do 17. ure. (4221-ST-32)

motorna vozila

UGODNO prodam Z 750, R 4 in Z 750 v nevzornem stanju ali po delih. Tel. 51-289 od 17. ure dalje. (MV-4275/32)
ZASTAVO 750, letnik 1977, obnovljeno, prodam. Eršte, Polhovica 3, Šentjernej. (4266-MV-32)
ZASTAVO 101, letnik 75, na novo obnovljeno, registrirano, prodam. Srebrnjak, Veliki Slatnik 34. (4267-MV-32)
126 P, letnik 1976, 73000 km, ugodno prodam. Tel. 27-250. (4268-MV-32)
Z 750, generalno obnovljeno, regist. do 7. 1988, prodam za 50 SM. Tel. 27-265. (4269-MV-32)
TOMOS avtomatik, letnik 1983, prodam. Ban, Vel. Brusnice 71. Tel. 85-984. (4264-MV-32)
ZASTAVO 128, letnik 1984, november, 28000 km, prodam. Tel. (067) 84-991. (4263-MV-32)
TOVORNJAK Zastava (5 ton), kason 5,20 m, prevoženih 35000 km, in OM (1,5 tone) prodam. Praznik, Grmovlje 5, Škočjan. (4290-MV-32)
Z 750 LE, letnik 1981, registrirano do 1988, prodam. Tel. (068) 56-220 popoldne. Silvo Novina, Brstovec 8, Semič. (4289-MV-32)
SUZUKI GS 450 S, letnik 85, in Z 750, letnik 74, prvi lastnik, prodam. Tel. 88-897. (P-MV-32)
MZ-ETZ 250, star 3 mesece, prodam. Tel. 24-596. (4285-MV-32)
MOTOR ETZ 250 in računalnik Spektrum 48 K prodam. Jože Fišter, Dolenje Laknice 22, Mokronog. (4284-MV-32)
MOTORNO KOLO TORI, letnik 85, prodam. Tel. 28-036. (4282-MV-32)
PO ZELO ugodni ceni prodam fiat 126 P, letnik 80 — april. Ivan Vidmar, Sadijnja vas 18, Dvor pri Žužemberku. (4272-MV-32)
LADO 1200 S, letnik 1984, prodam. Telefon 20-356. (4295-MV-32)
NSU 1200 prodam. Marjan Džimič, Slavka Gruma 12/19, Novo mesto. Tel. 26-465 od 19. — 21. ure. (4271-MV-32)
VW 1303 prodam, Mohorko, Tel. 25-829. (4276-MV-32)

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozd Dolenjski list, Novo mesto.
 USTANOVITELJ: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.
 SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik: Nace Štamcar.
 CASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovno in uredniško politiko. Predsednik: Anton Stefančič.
 UREDNIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše (novinarski servis in EP), Zdenka Lindič-Dragaš, Milan Markelj, Pavel Perc, Jože Prime, Jože Simčič, Jožica Teppey in Ivan Zoran.
 IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 300 din, naročnina za 2. polletje 7.000 din, za delovne in družbene organizacije 22.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (oziroma druga valuta v tej vrednosti) na leto.
 TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenjska banka Novo mesto).
 OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomske oglase 4.500 din, na prvi ali zadnji strani 9.000 din; za razpise, licitacije lpd. 5.000 din. Mail oglas do deset besed 2.500 din, vsaka nadaljnja beseda 250 din.
 NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Germova 3, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606 in 24-200, novinarski servis 23-610, ekonomska propaganda, mail oglas in naročniški oddelk 24-006. Nenaročenih rokopolisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov. Časopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozd Grafika, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ČRNO MELJ: 13. 8. francoski kriminalni film Troje jih je potrebno ubiti. 14. in 16. 8. ameriški akcijski film Zmajev let. 16. 8. ameriški avanturistični film Sina — kraljica džungle. 18. 8. ameriška melodrama Majhne ljubezni ostajajo. 20. 8. italijanski film Bombarier.
 SEVNICA: 14. 8. ameriška drama (nočna predstava) Hudobni fantje. 16. 8. ameriška ljubezna drama Cindy. 18. 8. ameriški akcijski film Zelo 2. 19. 8. hongkonški karate Pest velikega zmaja.
 TREBNJE: 15. in 16. 8. ameriški triler Umor s trikom.
 NOVO MESTO — DOM KULTURE: 13. 8. ameriški akcijski film Park je moj. 14. 8. v matineji ameriški fantastični film Superman II, zvečer ameriška komedija Zelena ljubez. 15. 8. Zelena ljubez. 16. 8. ameriška komedija Zelena ljubez. 17. 8. pa ameriški grozljivi film Dolina smrti.

FIAT 850, star dve leti, registrirano do junija, prodam. Tel. (068) 62-570. (4301-MV-32)
ZASTAVO 750 S, letnik 78, na novo registrirano, ugodno prodam. Tel. 56-707. (4299-MV-32)
R 4, letnik 79, prodam. Tel. 42-328 po 17. uri. (4300-MV-32)
Z 101 Luxe, letnik 1976, registrirano do avgusta 1988, prodam. Jordan, Ragovo 19, Novo mesto. (P32-24 MO)
LADO Karavan, letnik 1986, prodam. Bršljan 8, Novo mesto. (4279-MV-32)
Z 101, letnik 1978, prodam. bevec, Vinji vrh 11, Šmarješke Toplice. (4248-MV-32)
PONY ekspres in traktorsko prikolico prodam. Tel. 23-665. (4234-MV-32)
LADA 1200 S, 8 mesecev, 9000 km, prodam za 5,1 M. Informacije na tel. (068) 45-251. (4232-MV-32)
Z 750, letnik 82, prodam. Alojz Klobučar, Dolenja Dobrava 5, Trebnje. (4176-MV-32)
JUGO 45 E, letnik julij 86, prodam. Klobčar, Regrača vas 75. (4177-MV-32)
JUGO 45, letnik 82, prodam. Zvone Gorenc, Orešje 32, Šmarjeta. (4178-MV-32)
Z 750, letnik 72 in 77, ter TOMOS 15 SLC prodam. Zagorc, Dol. Kamence 46. (4183-MV-32)
LADO 1300 S, staro dve leti, prodam, cena 450 SM. Tel. 22-293 od 14. do 19. ure. (4251-MV-32)
ZASTAVO 750 LE, letnik 84, prodam. Franci Suša, Svinjsko 3, 68297 Šentjanž. (4186-MV-32)
15 SLC, letnik 1984, zelo dobro ohranjen, prodam. Ivan Šurla, Vinja vas 10, Novo mesto. (4187-MV-32)
APN 6, december 1984, prodam. Cena po dogovoru. Janez Pepel, Šmarješke Toplice 28. (4189-MV-32)
TOMOS 14 M, star 3 mesece, prodam za 35 SM. Tel. 26-672. (4190-MV-32)
Z 101 1300 L, letnik 78, prodam. Martinčič, Tomazija vas 12, Šmarješke Toplice. (4253-MV-32)
ZASTAVO 750, letnik 84, prodam. Martin Turk, Mali Orehek 4. (4255-MV-32)
TOMOS BT-50 prodam. Košmerl, Potov vrh 10. (4252-MV-32)
FIAT 126 P, letnik 1979, ugodno prodam. France Hosta, Sela 6, Šentjernej, 68310, tel. 42-496. (4136-MV-32)
126 P, letnik 1982, prodam. Tel. 20-312 (popoldne). (P32-10MO)
JUGO 45 L, letnik 85, dobro ohranjen, ugodno prodam. Darovec, Sukljeta 14, Novo mesto. (4171-MV-32)
DOBRO OHRANJENO Z 101 GT 55, letnik 1984, garažirano, prodam. V brezov log 39, Novo mesto. (4244-MV-32)
BT 50 prodam ali zamenjam za Z 750 z doplačilom, prodam tudi nove rezervne dele za Z 750 in tekmovalno kolo Pinarello, tel. 22-283 v petek popoldan. (4243-MV-32)
ZASTAVO 750, letnik 84, ugodno prodam. Jože Kocjan, Brod 45, Novo mesto tel. 22-927 od 6. do 14. ure. (4246-MV-32)
KOMBI IMV 1600, primeren za prevoz živine, prodam. Franc Grum, Dvor 53, Žužemberk. (4242-MV-32)
JUGO 45, letnik 84, ugodno prodam. Kostrevec, Trebelno 2, tel. 44-321. (4240-MV-32)

ETZ-250, letnik 83, prodam ali zamenjam. Hajšinger, Dobe 27, Kostanjevica na Krki. (4230-MV-32)
FIAT 125 P, letnik 1980, registriran do avgusta 1988, ugodno prodam. Tel. 21-377. (4237-MV-32)
OPEL Kadet, letnik 1977, prodam. Drska 10. (4174-MV-32)
Z 101, letnik 1978, registrirano do maja, z vgrajeno plinsko napravo, prodam. Tel. (068) 79-101 (popoldan). (4235-MV-32)
DIANO, letnik 77, neregistrirano, ugodno prodam. Tel. 84-054. (4118-MV-32)
ZASTAVO 750, neregistrirano v voznem stanju, ugodno prodam. Jelena Jakopin, Gorenja vas, n.h., Mirna, 68233. (4133-MV-32)
ZASTAVO 750 SC, letnik 1980, prodam. Tel. 85-920. (4135-MV-32)
KOMBI 850 kason, letnik 1979 (cena 50 SM), ter cirkular za rezanje kamna (cena 00 SM) prodam. Jože Primožič, Otok, n.h., Gradac, 68332 (4146-MV-32)
AUDI 80 GL, letnik 1974, avtomatik, prodam. Tel. 24-611. (4142-MV-32)
R-4, starejši letnik, prodam. Vinko Martinčič, Dobrava 10, Škočjan. (4140-MV-32)
AVTOMATIK A3 MS in 14 M prodam. Marjan Muhič, Veliki Kal 3, Mirna peč. (4149-MV-32)
Dva neregistrirana renaulta 8 (eden vozen) ugodno prodam. Tel. 62-456 (4153-MV-32)
DVA motorja Tomos APN 6, dodatno opremljena prodam. Mohar, Potov vrh 1 a. (4158-KS-32)
R 4 TL, letnik 1980, ugodno prodam. Zefran, Gotna vas 29, Novo mesto, tel. 26-726. (4155-MV-32)
MOTOR Jawa 350 cm³, nov, prodam. Ul. talcev 9, Trebnje. (pol-MV-32)
Z 750, letnik 1976, obnovljeno, ter namizni vrtni stroj (O 13 mm) prodam. Alojz Vidmar, Dol. Nemška vas 46, Trebnje. (4194-MV-32)
SIMCO 1100, letnik 1979, ugodno prodam. Ogled ob sobotah in nedeljah. Klenovšek, Planinska 19, Sevnica. (P32-11MO)
ZASTAVO 101, letnik 77, poceni prodam. Tel. 26-415. (4196-MV-32)
VW 1200, letnik 74, dobro ohranjen, ugodno prodam. Kozjan, Tribučje 49, Črnomelj. (4198-MV-32)
R 4 GTL, letnik 1982, prevoženih 50 000 km, prodam. Kramar, Mirna peč 152. (4199-MV-32)
R 4 GTL, letnik 83, ugodno prodam. Tel. 27-113. (4201-MV-32)
Z 101, letnik 1974, prodam. Tel. (068) 21-406. (P32-19MO)
AUDI 100, letnik 1970, obnovljen, registriran do junija 1988, ugodno prodam. Kramar, K Roku 31, tel. 27-040. (4257-MV-32)
126 P, avgust 85, garažiran, prodam. Tel. 27-905 ali 21-835. (4256-MV-32)
PONY ekspres (Puch) prodam. Tel. 22-869. (4204-MV-32)
TOMOS BT 50, nov, prodam. Jerebova 6, Novo mesto. (4258-MV-32)
R 4 GTL, letnik 1984, dobro ohranjen, prodam. Vili Novina, Dolenjske Toplice 115, tel. 65-055. (4205-MV-32)
FICA 850, letnik 83-oktober, prodam. Tel. 24-695. (4200-MV-32)
KOMBI Zastava 435 in JUGO 45 prodam. Tel. 21-508 (popoldan). (4206-MV-32)
Z 750, neregistrirano, v voznem stanju, ugodno prodam. Biška vas 1, Mirna peč. (4208-MV-32)
ZASTAVO 101, letnik 78, prodam. Branko Bukovec, Uršna sela 114. (4202-MV-32)
KOMBI 850, obnovljen, registriran do maja 1988, prodam po zelo ugodni ceni. Petričič, Gor. Prekopa 26, Kostanjevica. (4210-MV-32)
ZASTAVO 750 ugodno prodam. Gradišar, Štri 13, Škočjan. (4211-MV-32)
R 4 GTL, star 3 leta, prevoženih 29000 km, prodam. Tel. 20-557. (P32-17MO)
SKODO 120 L, letnik 1979, prodam. Ogled pri Jožetu Turku, Sela pri Zajčjem vrhu 17. (4214-MV-32)
JAWO 350 in zastavo 750, registrirano za leto dni, ter STIHL motorno žago nujno prodam. Plantan, Zagrebška 13. (4215-MV-32)
126 P, letnik 1977, nujno prodam za 46 SM. Jože Jaklič, Telčice, Škočjan. (4220-MV-32)
ZASTAVO 750 SE, letnik 81, prodam. Alojz Bambič, Šmalčja vas 27, Šentjernej. (4222-MV-32)
MZ 150, vozen, ter obračalnik za seno Potinger prodam. Smole, Gor. Dobrava 6. (4225-MV-32)
Z 750, letnik 1985, prevoženih 16000 km, prodam. Zdenko Erpe, Straža 88, tel. 85-251. (4227-MV-32)
ZASTAVO 101, maj 78, dobro ohranjeno, prodam. Tel. (068) 26-939. (4259-MV-32)

prodam

PRIKOLICO za avto (nosilnost 350 kg) in dele za fiat 125 P prodam. Tel. (068) 52-522. (4298-PR-32)
GLASBENI STOLP „Mithubushi“ (gramofon, kasetofon, radio, zvočniki 2 x 60 W) prodam. Tel. (068) 62-570. (4301-PR-32)
Žensko poročno obleko št. 42 prodam. Berk, Bršljan 59. (4134-PR-32)
PERLIT (170 vreč) prodam. Naslov v upravi lista (4137-PR-32)
Otroško posteljico z jogijem in otroško kolo (do 7 let) prodam. Tel. 26-953. (4145-PR-32)
Rabljeno avtomobilsko prikolico nosilnosti 900 kg prodam. Janez Kure, Svinbik 6 a, Črnomelj, tel. 52-775. (P32-5 MO)
TOVORNO PRIKOLICO za traktor »Tomo Vinkovič« prodam. Tel. (061) 52-418. (4159-PR-32)
Otroško posteljo, otroški sedež za avto, pletilni stroj Standard in belo poročno obleko št. 38—40 prodam. Tel. 26-752. (4161-PR-32)

globtour novo mesto

25-125, 25-789

KRAVO in hrastove plohe prodam. Kastelec, Dol. Težka voda 23, (4129-PR-32)
Rabljeno peč TAM-Stadler (25.000 cal) prodam. Tel. 24-887 (4265-PR-32)
Enoigelnini dūrkopf, industrijski, verižni šiv, prodam. Tel. 26-961. (4228-PR-32)
PRALNI STROJ Korting, nerabljen, prodam. Tel. 42-466. (4254-PR-32)
Barvni TV ITT 37 cm (34 SM) in radiokasetofon Fischer (17 SM), oboje v garanciji, z dokumenti, prodam. Tel. 24-374. (4250-PR-32)
Raztegljivo mizo za kuhinjo prodam. Tel. 26-838 (Čolič). (4226-PR-32)
Stanco 10 T, kosilnico in navadno harmoniko Kucler prodam. Marjan Hočevar, Gorenja vas 20 a, Šmarješke Toplice. (4224-PR-32)
SUHE smrekove plohe prodam. Naslov v upravi lista. (4270-PR-32)
Hrastov parket I. kl. in tapison prodam. Tel. 21-642. (068) (4223-PR-32)
OTROŠKO POSTELJICO z jogijem prodam. Tel. 26-303. (4219-PR-32)
KAMP prikolico 350 S Adria (zimsko-letna) prodam. Tel. (068) 42-110. (4236-PR-32)
BARVNI TV Telefunken prodam. Tel. (068) 45-336 od 18. ure dalje. (4230-PR-32)
Tri OKNA 120 x 140 z roletami ugodno prodam. Tel. 84-622. (4170-PR-32)
Pet čebelnih družin na devet AŽ satih ali s panji prodam. Jože Rozman, Dobljčka gora 13 a, Črnomelj. (4168-PR-32)
Sedežno garnituro (žamet), trosed in dva fotelja, francosko posteljo in otroški športni voziček prodam. Tel. 23-027. (4164-PR-32)
Dobro ohranjen PONY prodam. Tel. 25-752. (P32-18 MO)
CRNO-BELI televizor 5044 Iskra, nov, in kosilnico za hondo 600 F prodam. Alojz Šašek, Irča vas 3. (4173-PR-32)
KRAVO, brejo, prodam. Čampa, Jelše 3, Mirna peč. (4182-PR-32)
Mladega psička pasme kratkodlaki istrijanec, tetoviranega, z rodovnikom, prodam. Jože Mihelič, Vel. Brusnice 18. (4181-PR-32)
KOZE, dobre mlekarice, prodam. Tel. (068) 20-554 (4188-PR-32)
Preprogo, omaro, hladilnik, kavč in dva fotelja prodam. Tel. 26-446 od 17 do 19. ure. (4192-PR-32)
Psa volčjaka (za dresiranje) prodam. Tel. (068) 72-039. (P32-13 MO)
Prodam ali zamenjam smrekove in hrastove 3,5-centimetrske stebre (foselne) za motorno kosilnico v dobrem stanju (8 do 14 KM) ali za rabljeno traktorsko prikolico (3 t) kiperico-ljutomerko. Ostalo po dogovoru. Marjan Mlakar, Stahovnik 16, Brestanica. (P32-14 MO)
Prodam več pristnega črnega vina po 500 din. Naslov v upravi lista. (4209-PR-32)
ŠPORTNO KOLO Rog (10 prestav) prodam. Tel. 25-635. (4241-PR-32)
Osem mesecev brejo telico prodam. Franc Kocjan, Zaboršt 13, Škočjan. (P32-20 MO)
Usnjeno in navadno sedežno garnituro, regal, hladilnik omaro in štedilnik (2 + 2) prodam. Tel. 23-937 ali 21-466. (4247-PR-32)
BALKONSKA nezastekljena vrata 140 x 200 cm in vezano okno 120 x 120 cm prodam. Tel. 71-508. (4245-PR-32)
TOVORNO prikolico nosilnosti 750 kg prodam. Jerman, Dol. Kamence 86, Novo mesto, tel. 24-008 v večernih urah. (4280-PR-32)
Izvenkradni motor za čolne TOMOS 4,5, nov, prodam. Vidmar, Kristanova 59, tel. 20-200. (4278-PR-32)
Rodovniške nemške ovcarje prodam. Šušteršič, Zagrebška 21, tel. 22-456 po 15. uri. (4278-PR-32)
Deset tednov star rjave jarkice prodam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka. (4283-PR-32)
Novo spalnico prodam. Tel. 23-669. (4286-PR-32)
Strešno Ikrino Novoteks (2600 kom); grafitno sivo, novo, prodam. Tel. 25-862. (4287-PR-32)
Konstruktorsko dvigalo prodam. Tel. 55-383. (4288-PR-32)
PHILIPS barvni TV (45 cm), nov, daljinsko upravljanje, prodam. Tel. (061) 558-130. (pol-PR-32)
BARVNI TV Korting (ekran 67 cm) prodam. Tel. 72-920 (popoldan). (pol-PR-32)
Elektronski flipper prodam. Tel. (068) 72-740. (pol-PR-32)
SEDEŽNO GARNITURO prodam. Cena ugodna. Igor Volk, Uršna sela 116, Uršna sela. (4294-PR-32)
MLIN na kamne za mletje žita prodam. Anželj, Blato 11, Trebnje, tel. 45-217. (P32-21 MO)
BARVNI televizor ISKRA prodam po ugodni ceni. Semiška 2, Črnomelj. (P32-23 MO)

kmetijski stroji

TRAKTOR TV 18, malo rabljen, letnik 81, in R 4, letnik 78, prodam. Tel. 65-278. (4291-KS-32)
MOTOKULTIVATOR IMT 507 s priklučki nujno in zelo ugodno prodam. Marjan Ogorevc, Dečna sela 12, Artiče. (pol-KS-32)
NOV TRAKTOR „TORPEDO“ 48-06 C in plug 12 col zelo ugodno prodam. Tel. 25-800.
TRAKTOR Zetor 4712 in kosilnico BCS 715 prodam. Antonija Grum, Dvor 53, Žužemberk. (4242-KS-32)

Istanbul v septembru, oktobru in novembru

MOTOKULTIVATOR Gorenje brez priključkov, generalno obnovljen, in tračno žago s kovinskim ogrodjem prodam. Tel. 81-520 v večernih urah. (P32-22 MO)
TRAKTORSKE BRANE prodam po ugodni ceni. Franc Šraj, Gorenje Dole 9, Škočjan. (4277-KS-32)
TRAKTOR Pasqueli-18 KS, grablje Gorenje (Rapid) in motorno žago 0,41, rabljeno, prodam. Tisov, Pristava 23, Novo mesto (popoldan). (4249-KS-32)
PUHALNIK Tajfun z motorjem, sušilec sena in rotacijsko kosilnico SIP 1650 prodam. Virc, Mali Kal 2, Mirna peč. (4218-KS-32)
PRIKOLICO 4 t in manjšo za Toma Vinkoviča prodam. Dol. Karteljevo 30, tel. 25-847. (4207-KS-32)
NOVO samonakladalko Sip 19 in športno kolo na pet prestav prodam. Tel. (068) 85-294. (4195-KS-32)
TRAKTOR ŠTÖRE 402 s 1200 urami dobro ohranjen, prodam. Franc Kocjan, Zaboršt 5, Bučka. (4184-KS-32)
TRAKTOR TV 18 prodam. Verbič, Mirna peč 158. (4180-KS-32)
TRAKTOR Deutz 45 KS, letnik 1982, prodam. Tel. (068) 88-428. (pol-KS-32)
KROMPIRJEV kombajn POLAK prodam. Tone Stenovec, Verje 47, Medvode, 61215. (4172-KS-32)
TRAKTOR Zetor 2511 s krožno žago prodam. Tel. (068) 52-616 (Črnomelj). (4167-KS-32)
TRAKTOR Ursus C 335 s kabino (100 delovnih ur) prodam. Ivan Švajger, Vojsna vas 19, Črnomelj, tel. 51-422. (4112-KS-32)
NOVO FREZO s prikolico, diesel, 14 KS, prodam. Tel. (068) 44-574. (4231-KS-32)
Kabino za traktor IMT 560, novo, prodam. Gazvoda, Stopiče 58. (4131-KS-32)
TRAKTOR Herman Lanc (17 KM, ima hidravliko in koso) prodam po ugodni ceni. Marjan Štefanič, Pristava 13, Podbočje. (4132-KS-32)
KOSO za traktor »Tomo Vinkovič« in motorno škroplilnico Stihl prodam. Smrke, Gor. Globodol 8, Mirna peč, 68216. (4136-KS-32)
TRAKTOR IMT 560, čisto nov, nujno prodam. Podgozd 8, Dvor. (4144-KS-32)
NOV traktor IMT 560 nujno prodam po ugodni ceni. Tel. (061) 782-071, od 9 do 13 ure. (4150-KS-32)
TRAKTOR »Tomo Vinkovič« 523, star dve leti, zelo ohranjen, ugodno prodam. Mirko Razumič, Bubnjarski Brod 14, 42722 Ribnik (pri Metliki). (4152-KS-32)
Dvobrazdni obračalni plug (licenca Regent, 10 col) in nova blatnika za IMT 533-539 prodam. Tel. (061) 784-135. (4154-KS-32)
MOLZNI STROJ Vitreks, skoraj nov, prodam. Pinterič, Sromlje 11, tel. (068) 77-023, zvečer. (4139-KS-32)

razno

PROSTOR, primeren za obrt, z yzmem v najem v Novem mestu. Šifra »POŠTEN PLACNIK« (P32-4 MO)
IŠČEM VARUHINJO za Gregca v Brestanici ali okolici. Deni Štrubej, C.I.b.25, Brestanica, tel. 79-120 dopoldne. (4138-RA-32)
Iščem pomoč pri varstvu treh desetmesečnih otrok od 9. do 14. ure od 7. septembra dalje. Grahek, Ilke Vaštetove 9, tel. 25-144. (4193-RA-32)
VARSTVO za enoletnega sina potrebujemo od sredine septembra. Tel. 27-649. (4126-RA-32)
Za uspešno operacijo v bolnišnici Novo mesto se najlepše zahvaljujem dr. ŽUNIČU in dr. JANEŽU. Črnič. (P32-23 MO)
Vsem krajanom Irče vasi, Broda in Drške se zahvaljujem za vso denarno in ostalo pomoč ob požaru. Hvalažna MARIJA TRATNIK, Drska. (4191-RA-32)

preklci

VINKO WEISS iz Kanižarice 16 prepovedujem vožnjo in hojo po moji njeni parc. št. 687/6, k.o. Črnomelj. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. (4274-PK-32)
ANTON in ALOJZIJA MERTO, Ždinja vas 25, opozarjava MARTO KRIVEC iz Ždinje vasi, da prekliče žaljive besede, ki jih izrekla zoper naju 29. julija. Če tega ne bo upoštevala, jo bova sodno preganjala. (4

Trud, trpljenje — tvoje je bilo življenje. Tako nas spremlja iz dneva v dan naprej.

V SPOMIN

18. avgusta bo minilo deset let, kar nas je zapustil oče

JOŽE PEČNIK

rudar, odlikovan z odlikovanjem zaslug za narod

Kamenica 6, Krmelj

Žena Angelca, sin Jože s hčerkama in hčerka Marta z družino

ZAHVALA

V 76. letu nas je nepričakovano zapustila naša skrbna in dobra mama, stara mama, prababica in tašča

JOŽEFA RIHTAR

Gor. Orle 8

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje in se v tako velikem številu poslovili od naše drage mame. Zahvaljujemo se tudi DO SOP Krško, Stilles Sevnica, Jutranjka Sevnica, Mercator, Kopitarna Sevnica in gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: sinovi Jože, Ivan, Stanko, hčere Ivanka, Mimica, Zofka, Štefka in Ida, vsi z družinami

V SPOMIN

26. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je v 71. letu po dolgi in težki bolezni zapustil naš dragi ata, stari ata, praded in tast

MATIJA RIHTAR

Gor. Orle 8

V naših srcih je še vedno bolečina. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

V 76. letu starosti je nenadoma zastal korak našemu dragemu možu, očetu, staremu očetu, bratu in stricu

FRANCU RANGUSU

iz Radovlje

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste ga cenili in spoštovali, mu poklonili cvetje in ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, medicinskemu osebju intenzivnega oddelka kirurgije novomeške bolnice za nego, kolektivom Krke, TOZD Izolacije, Zdravilišče Smarješke Toplice, in Lekarne Slovenska Bistrica. Posebej hvala g. župniku za lepo opravljeni obred in ganljive besede slovesa.

Žalujoci: vsi, ki smo ga imeli radi

Radovlja, 25. 7. 1987

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj, star komaj 48 let nas, je zapustil naš dobri mož, ati, brat in stric

DARKO ŠKODA

Podboršt 8, Šentjanž

Najlepše se zahvaljujemo zdravnikom in sestram, ki so mu lajšali bolečine, sorodnikom, sosedom in znancem, ki so ga med boleznijo obiskovali, nam pa v težkih trenutkih pomagali in pokojnemu darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Posebna hvala kolektivu Metalne-TOZD TLK in Lisca Krmelj, gospodu župniku za opravljeni obred, pevcem iz Šentruperta in godbi na pihala iz Sevnice, sošolkam in sošolcem iz OŠ Šentjanž. Vsem še enkrat hvala za denarno pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih ter ustno ali pisno izraženo sožalje.

Žalujoci: neotolajljiva žena, hčerki Branka in Marta ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, teta, babica in prababica

MARIJA RAMUTA

s Kala 18 pri Semiču

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vaščanom za pomoč v teh težkih trenutkih ter vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo govorniku za ganljive poslovilne besede pred domačo hišo, pevkam in župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

V 61. letu je za vedno prenehalo biti srce naše ljube mame

ANE KLOBČAR

iz Regrče vasi 75

Radi bi se zahvalili vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste sočustvovali z nami, nam kakorkoli pomagali, naši mami podarili cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala dr. Janezu Kramarju, urološkemu oddelku Splošne bolnice v Novem mestu, DO Krka-TOZD Tehnoservis, Inštitut in Biokemija, Pionirjevemu TOZDu MKI-sektor AS, smihelskim pevcem in duhovnikom za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: vsi, ki smo jo imeli radi

Trpljenje si prestala, v grobu boš zdaj mirno spala,

v domu našem je praznina, a v srcih naših bolečina.

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je 31. julija po težki bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta, svakinja, tašča, sestrična in botra

HELENA URBANČIČ

roj. Čemilec

iz Dolenjskih Toplic 71

Iskrena hvala vsemu zdravniškemu in strežnemu osebju bolnišnice v Novem mestu, posebno Lidiji Ravbar iz lekarne v Dolenjskih Toplicah. Pristrčna hvala sosedom in vaščanom za vsestransko pomoč, sorodnikom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje. Hvala gospodu župniku in kaplanu za lepo opravljeni obred ter pevcem iz Dolenjskih Toplic za ganljivo zapete pesmi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni je v 71. letu starosti 23. julija prenehalo biti srce našemu dobremu in skrbnemu možu, očetu, staremu očetu, stricu in svaku

JOŽETU KUMPU

iz Gor. Sušice 22

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki so ga med njegovo težko boleznijo obiskovali in ga bodrili s tolažilnimi besedami. Posebej se zahvaljujemo za nesebično pomoč družinam Vidmar, Kralj in Berkopec ter vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, govornikom tov. Celiču in tov. Grilu za poslovilne besede, GD Dobindol in Uršna sela, ZB Uršna sela, tovarni Novoteks Novo mesto-predilnica in finančni sektor ter Tiskarni Novo mesto. Hvala gospodu župniku za lepo opravljeni obred. Prav vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Nepričakovano nas je v 77. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, praded, brat in stric

JOŽE KRNC

iz Zloganja 17

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto, delovni organizaciji Emona Dolenjka Novo mesto in DO Merkator Dolomiti iz Ljubljane. Prav tako se zahvaljujemo govorniku KS Zloganje in gospodu župniku za opravljeni obred.

Žalujoci vsi, ki so ga imeli radi

Ljubil si življenje, ljubil si svoj dom,

a v strašnem trpljenju odšel si v večni dom.

ZAHVALA

V komaj 35. letu starosti nas je mnogo prežgodaj tragično zapustil naš dobri mož, očka, sin in brat

JOŽE KUCHAR

iz Dolenjega Vrhpolja 26

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znancem za vsestransko pomoč, darovano cvetje, vence in izrečeno sožalje, kolektivu IMV za podarjeni vence in denarno pomoč ter Miru Pavlinu za občutene poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred in vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Fani z otroki, mama, oče, sestra Ani z možem Štefanom, brata Martin in Stane z družinami ter ostalo sorodstvo

Ljubila si življenje, ljubila si svoj dom,

a v strašnem trpljenju odšla si v večni dom.

ZAHVALA

V 61. letu nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, tašča in teta

MARIJA KOVAČIČ

roj. Dragan

iz Grobelj 4

Pristrčno se zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in vence ter jo pospremili na zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo internemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto, gospodu proštu za obisk v bolnici DO SVV Novo mesto, DO Komunala in Vodnemu inštalaterstvu Mežnar. Iskrena hvala govorniku za izrečene poslovilne besede ob odprtem grobu in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: mož Tone, sinova Zvonko in Dušan z družinami, brat Ivan z družino ter ostalo sorodstvo

ALOJZ PAVLIČ

Večina ljudi vam ne bi verjela, če bi trdili, da poznate človeka, ki je z motorjem padel pri hitrosti 200 kilometrov na uro, pri tem dobil le nekaj prask in si nalomil rebra, za nameček pa že čez teden dni znova sedel na dirkalni motor. Toda za Novomeščana Alojza Pavliča ni to nič nenavadnega. Domala dvajset let je že zapisan avto-moto športu, takšnih in podobnih padcev je deležen vsaj tri ali štirikrat v letu. Danes, pri osemindesetih letih, priznava, da ni prepričan, če je na njem še kak del telesa, ki ni bil v mavcu ali povojih.

Vse to jemlje kot sestavni del športa, ki si ga je izbral in ki se mu še ne namerava odreči. Kdo bi rekel, da je rojen pod srečno zvezdo, če lahko po takšnih padcih še sede na dirkalno kolo. Sam trdi nasprotno:

»Mojo tekmovalno pot vseskozi spremlja velika smola, pa naj gre za tiste začetke leta 1968, ko sem še s fičkom dirkal na Gorjančih in mi je zmagal zaradi okvare dvakrat ušla pred nosom, ali za kasnejše nasiope z motorjem. Od vseh Jugoslovanov imam največ dirk za svetovno in evropsko prvenstvo, vozil sem na vseh večjih dirkališčih po Evropi, a sem še

brez točke na teh nastopih. Ne bi našteval vseh nesreč, naj povem le en primer. V Rimu sem vozil na dirki za evropsko prvenstvo, bil prepričljivo prvi, vse tekmovalce z izjemo treh prehitel že za cel krog. Le da tega kdove zakaj nisem vedel. In ko sem tiste tri zagledal pred seboj, sem mislil, da vodijo dirko, ter sem jih na vsak način hotel ujeti, pri tem pa padel. Šele pozneje sem izvedel, da bi omenjeno trojico prehitel že drugič.

Lojzetovo 13. mesto prejšnje nedelje na dirki za svetovno prvenstvo v Donningtonu v Angliji je njegov doslej največji uspeh, do osmega mesta ga je ločilo vsega nekaj desetink sekunde.

»Na vsak način bi rad ujel to točko za svetovno prvenstvo in si s tem priboril status mednarodnega športnika. Cilja pa sta še dva: osvojiti letos in prihodnje sezono naslov državnega prvaka v kategoriji do 80 kubikov in s tem priti do najvišjega priznanja jugoslovanske AMZ, zlate čelade, ki jo dobijo tekmovalci za tri zaporednih letos in prihodnje sezono naslov državnega prvaka v kategoriji do 80 kubikov in s tem priti do najvišjega priznanja jugoslovanske AMZ, zlate čelade, ki jo dobijo tekmovalci za tri zaporednih letos in prihodnje sezono naslov državnega prvaka v kategoriji do 80 kubikov.«

»V to kategorijo sem prestopil predvsem, da potešim svoje ambicije v mednarodnih nastopih, navsezadnje pa sem našel tudi privatnika, gre za bivšega dirkača Seela, v čigar ekipi vozim. Vedeti je pač treba, da kar 70 odstotkov uspeha na dirki predstavlja prava motorja. Pri njegovi nastavitvi igrajo vlogo lakšne stvari, kot so odstotek vlage v zraku, zračni pritisk, temperatura asfalta, da ne naštevam vsega. Morda kot zanimivost še tole: verjetno le malokdo ve, da dober dirkač med tekmo ne bo nikoli sedel na motor, vsa njegova teža je na rokah, zadnjica pa centimeter nad sedežem. V nasprotnem izgubi tudi po pol sekunde na krog, pol sekunde pa bi meni v Angliji pomnilo točke za svetovno prvenstvo.«

B. BUDJA

Igor Praznikar

Veseli ruševin

Mladi na taboru v Starih žagah odkopavali ostanke žag in mlinov

STARE ŽAGE — S tovariškimi srečanjem na Bazi 20 se je končal pretekli petek mednarodni antifašistični delovni tabor Stare žage '87, na katerem je delalo pod vodstvom Igorja Praznikarja 18 študentov in delavec iz sedmih držav.

»Delali smo tri tedne, in to tam kot lani. Čistili smo ruševine Sprajcarjevega mlina in žage, kjer so od jeseni 1943 delali partizanski orožarji. Delo, največ je bilo izkopavanja nastavkov zidov, ki smo jih potem zaščitili z betonsko prevleko, smo vodili sami. Z nami sta bila še dva delavca milice z minskimi detektorji, to pa zato, ker smo lani prvi na letel na mino. Aparature so se tokrat sicer ves čas oglašale, vendar ne zaradi eksploziva, ampak zaradi številnih kovinskih kosov iz bivše delavnice. Tako hujših ovir te vrste ni bilo, čeprav mislim, da bi lahko naredili več, kot lahko pokažemo na koncu,« orišo delo teh novodobnih arheologov Igor Praznikar, ki je absolvent arhitekture na ljubljanski univerzi in piše diplomsko o Starih žagah.

Drugi udeleženci tabora študirajo največ sociologijo, strojništvo in tehnologijo zaščite okolja — pisana družina torej, ki pa se je v preteklih treh tednih soglasno navdušila za zamisel, da bi bilo območje Starih žag kdaj spominski park. »Gre nam za to, da začitimo ostanke zidov pred propadom, saj so tu zametki slovenske industrije, in da pozneje poskrbimo za celovito strokovno informacijo o bivših objektih. Smisel prenove podrtin sicer ni v tem, da bi na stare temelje postavili nov zid,« meni Praznikar.

Vendar se mladi svetovljani v Starih žagah niso dajali le z ruševinami. Poslušali so predavanja o slovenskih mirovnikih ter o varovanju naravne in kulturne dediščine, pogovarjali so se tudi o jugoslovanskem političnem sistemu. Očitno pa si niso potešili radovednosti, saj so v knjigo spominov mnogi zapisali, da so pogrešali političnih razprav, čeprav niso zaupali, kaj so natančno imeli v mislih. M. LUZAR

Praznik kasaškega športa

V Šentjerneju v nedeljo letos največja konjeniška prireditel v Sloveniji — Rekordni nagradni sklad

ŠENTJERNEJ — Na pobudo Šentjernečanov so se konjeniški delavci Dolenjske, Trsta in Gradca letošnjo spomlad dogovorili, da bodo poslej tudi v tem športu prirejali tradicionalna tekmovanja Alpe-Jadran. Od dogovora do dejanja ni preteklo veliko, že to nedeljo so Šentjernečani gostitelji prvega od treh tekmovanj, drugo bo na sporedu na hipodromu v Wildonu v začetku septembra, finale pa 9. septembra v Trstu. Vsako od treh sosednih dežel bodo zastopali po trije najboljši vozniki.

Hipodrom v Šentjerneju bo tako v nedeljo od 15. ure naprej prireditelj letos zagotovo največje konjeniške prireditve v Sloveniji. Ob mednarodni dirki Alpe-Jadran je namreč tu še dirka za Veliko nagrado Šentjerneja z udeležbo vseh najboljših jugoslovanskih kasašev, kar je zagotovilo, da bo ob primernem vremenu skoraj zagotovo padel tudi rekord hipodroma. Ob teh bo na sporedu še osem kasaških preizkušenj, nagradni fond pa je 3 milijone dinarjev, kar je prav tako rekord

kasaških tekmovanj pri nas. V Šentjerneju je za to veliko konjeniško prireditel že vse nared. Organizator, Klub za konjski šport, je za obiskovalce pripravil tudi vrsto presenečenj: od zrebanja vstopnic, organiziranih stav, bogatega srečelova do nastopa zmarjev, ob koncu pa se bodo po hipodromu razlegali zvoki ansambla Henček.

Zapišimo še, da bo uvod v nedeljsko prireditev sobotno družabno srečanje predstavnikov Tržaškega, avstrijske Štajerske in Slovenije.

Luigi spet med volilci

Sedmi nastop v okviru predvolilne kampanje samozvanega kandidata za bodočega metliškega župana

METLIKA — Kako je tudi v našem sistemu predvolilna kampanja pomembna in potrebna, je pokazal sobotni predvolilni nastop samozvanega kandidata za metliškega župana na volitvah leta 1990, Janeza Vraničarja-Luigija, v soboto zvečer na grajskem dvorišču v Metliki. Na sedmem nastopu v okviru vrtilne kampanje se je zbralo kakih 300 njegovih bodočih volilcev. Čeprav objubljenega predvolilnega golaža ni bilo, so bili volilci navdušeni, da se je Luigi spet pojavil med njimi. Sicer pa je neizpolnjena obljuba še dokaz več, da je Luigi pravi človek za pravo funkcijo.

Prireditel z naslovom »Volite mene!« je bila sedma v okviru letošnjih metliških poletnih kulturnih prireditev in hkrati sedmi nastop kandidata za bodočega župana v njegovi predvolilni kampanji, ki se je začela lani. V tem času je pridobival volilce v

Metliki, Draščih, Rosalnicah, na sindikalnih feštah po delovnih organizacijah in še kje. Najprej je obnovil vse dosedanje govore, ošibal številne napake, nakazal pot iz zapletenih težav in problemov in začrtal pot k vrtoglavemu napredku domače občine, in to v nepotvorjeni rosalski govoricu. V zadnjem govoru — piše mu jih šef njegove predvolilne kampanje Matjaž Rus — pa se je na svoj način lotil vprašanja belokranjskega turizma.

»Naš Integral se je na letošnjo turistično sezono res temeljito pripravil. Že pred začetkom je pokasiral televizijsko bodočo nežo. Škoda, da niso namesto bodoče neže dobili bodočo žico, da bi ogradili svoje turistično-gostinske objekte z nemškimi turisti vred. Samo tako bi jih lahko zadržali in se jim začeli maščevati za grozote Mauthausna in za bombardiranje Beograda,« je med drugim dejal županski kandidat. Svoj nastop, poln humora in iskrih domislic, je zaključil s tradicionalnim pozivom: »Volite mene in volili boste sebe in vašo z deteljo poslano boljšo bodočnost. Če ne bom izvoljen, bom smatral, da me niste vredni!«

VOLITE MENE!

DNEVI PIVA V KANDIJI

NOVO MESTO — Vse od jutri, 14. avgusta, pa do 23. avgusta bodo v novomeškem hotelu Kandija potekali dnevi piva, prireditel, ki bo še kako popestrila poletno mrtvilo. Po zmernih cenah bodo gostom na voljo piva iz laške, karlovske in ljubljanske pivovarne, ob njih pa še pivske specialitete. Poskrbljeno bo tudi za zabavo gostov, tako se bodo v teh dneh na vrtu kandijskega hotela zvrstili ansambli Slavček, Korg, Jutro, Spomin in Fantje iz vseh vetrov, vsak dan pa bo nastopal tudi Darko Vardijan. Prireditel se bo pričela jutri ob 18. uri s povorko izpred novomeške športne dvorane, otvoritev pa bosta popestrili folklorna skupina Kres in godba na pihala.

V času otvoritve bo jutri med 18. in 19. uro zaradi povorke skozi mesto moten promet po Cesti komandanta Staneta, Prešernovem trgu, Sokolski ulici in starem novomeškem mostu.

MARKO KLINC

Tujci po prve izkušnje v Krko

V tovarni zdravil poleg domačih študentov na praksi tudi več tujcev

NOVO MESTO — Tesno sodelovanje med Koordinacijskim odborom za mednarodno izmenjavo strokovnih praks iz Ljubljane in Krki nim izobraževalnim centrom se je tudi letos izkazalo kot uspešno. Krkini proizvodni prostori in laboratoriji so v poletnih počitnicah spet imeli v gosteh tuje študente; iz Italije so prišle nabirat prve delovne izkušnje tri zamejske Slovenke iz Državnega poklicnega zavoda za industrijo in obrt. V Krki so bile dva tedna v juniju v oddelku za kemijo v TOZD Inštitutu. V juliju in avgustu pa sta se z delom v Krki seznanila Sari Vainikainen iz Finske, doma v Kuopiju, študentka 4. letnika kemijskega inženirstva v Tampereju in Španec Angel Gerard, Katalonec, študent 3. letnika organske kemije v Barceloni.

Sari Vainikainen je bila na praksi v Krki, v ljubljanskem oddelku za stabilnost zdravil. Tokrat je prvič v Jugoslaviji in že ob prihodu se je navdušila nad

našo razgibano pokrajino. Nasploh so njeni vtisi o Sloveniji in njenih ljudeh enkratni, in če bi imela priložnost, bi se brez zadrege odločila ostati pri nas.

Z delom v Krki je navdušuje tudi podoba Novega mesta, ki ga v marsičem spominja na njegov domači kraj, presečen je nad čistočo in urejenostjo mestnih ulic. Ko je opazoval ljudi v lokalni, je bil nemalo začuden, kako morejo popiti po več steklenic piva naenkrat. Navdušuje se nad spoznavanjem naše kulture in je srečen, da lahko svoje delovne počitnice preživlja pri nas, ter si želi, da bi se še vrnil.

Tudi Angel Gerard je tokrat prvič v Jugoslaviji. O nas prej dejansko ni vedel ničesar. Nemalo je bil presenečen nad slovensko pokrajino, malimi mesti in vasmimi med drevjem, nad toplino ob sprejemu in prisrčnostjo ljudi. Angel živi v majhnem mestu blizu Barcelone in je občutil vso radost in ponos gostiteljev prihodnjih olimpijskih iger leta 1992, čeprav pravi, da jih skrbi finančna plat organizacije. Pozna tudi sodelovanje med Slovenijo in Katalonijo in meni, da je položaj Katalonije v Španiji podoben položaju Slovenije v Jugoslaviji.

Praksa v Krki je za španskega študenta nekakšna življenjska prelomnica, saj tu prvič v življenju »dela« kemijo in ne le da se je uči. Izkušnje pa so vredne toliko več, če živiš in delaš v okolju, čigar jezika ne govoriš, a se moraš vseeno znajti in delati. To pa mu je v tako pri-

jaznem in naklonjenem kolektivu, kot je Krka, v mnogem olajšano. Tudi v Krki so z njegovim delom zadovoljni. Angel se navdušuje tudi nad podobo Novega mesta, ki ga v marsičem spominja na njegov domači kraj, presečen je nad čistočo in urejenostjo mestnih ulic. Ko je opazoval ljudi v lokalni, je bil nemalo začuden, kako morejo popiti po več steklenic piva naenkrat. Navdušuje se nad spoznavanjem naše kulture in je srečen, da lahko svoje delovne počitnice preživlja pri nas, ter si želi, da bi se še vrnil.

NA PRAKSI PRI NAS — Finka Sari Vainikainen in Španec Angel Gerard.

V soboto »Igre pod dedovo lipo«

OTOČEC — Hotel Grad Otočec organizira v soboto, 15. avgusta, že 3. tradicionalne Igre pod dedovo lipo, prireditel, ki si jo je lani ogledalo kar 3 tisoč obiskovalcev. Igre bodo potekale na otoškem kopališču, sodelovale pa bodo ekipe krajevnih skupnosti iz Podgrada, Gabraja, Orhovice, Bele cerkve, Šmarjete in Otočca.

Letošnje igre bodo potekale v znamenju prikaza spravila lesa, od nošenja hrane, podiranja dreves, razreza debela, kаланja metrskih polen, skladanja metrov in nošenja drv, plezanja na žrd, zbijanja ključa in vlečenja voza do kotaljenja debela in nakladanja na voz, kar bo tudi rdeča nit iger. Povejmo ob tem, da se vse ekipe že nekaj časa pridno pripravljajo za tekmovalce, organizatorji pa bodo prireditel, ki se bo pričela ob 16. uri, popestrili s prikazom starodavnih opravil, suhe robe, aznavo kmečkih specialitet, ki jih bo moč tudi kupiti, medtem ko bo za zabavo igral ansambel Odiseja.

JUTRI »ŽABE«

KOČEVJE — Tudi Kočevje bo končno dobilo prvi butik. Jutri, 14. avgusta, ga bo na Trgu Zbora odposlanec 53 odprla Milena Selan, ki ima zdaj tudi zasebno kemično čistilnico. Butik bo posloval pod firmo »Žaba«.

ČUDEŽNA OZDRAVITEV

MOZELJ — Včasih so delali čudeže bogovi in vrači, zdaj pa je prišlo do čudežne ozdravitve na »Oslovski noči« v Mozlju. Po končani »Oslovski noči« so namreč organizatorji našli na zabaviščnem prostoru bergle. Nekdo je očitno prišel na zabavno prireditev lahko le s pomočjo bergel, tam pa so ga dobra kapljica, zabava in ples popolnoma pozdravili.

Igre na Kolpi

Na Vinici je bilo veselo in zabavno — Najtežji je tehtal 128 kg

Viniško športno društvo Partizan je pripravilo in izvedlo športne igre na Kolpi. Tekmovalo je pet ekip, zmagali pa so Pribanjčani, drugič zapored. Igre so bile dobro pripravljene, vsebovale so dobro mero humorja, svežine, mladosti in iskristivosti. Številni gledalci s te in ene strani Kolpe so se prijetno zabavali, navdušeni pa so bili tudi nad družabnimi igrami. Ena med njimi je bilo tudi tehtanje najtežjega gledalca; najbolj je obremenil tehniko Damjanovič, ki je dobil pokal za 128 kilogramov. Posebna zanimivost kolpskih športnih iger v Vinici so bila šaljiva plovila, med katerimi je zasedlo prvo mesto plovilo iz Zilj. Predstavljalo je samodejni mlin, objekt, kakršnih je ob Kolpi vse manj. Viničani so pokazali čistilo napravo, Damačičev bife Zeja, tekmovalci iz Pribanjcev predvolilno službo, ekipa iz Učakovcev pa asfaltno bazo. Slednji so bili zelo aktualni, saj je cesta do Učakovcev vse prej kot moderna, je makadamska, polja jam. Da ne bi čakali na »strice od zgoraj«, so se Učakovci odločili pljunuti v roke in položiti asfalt, pa čeprav samo v igri.

V primerjavi z lanskim podobnimi igrami so letošnje potekale veliko hitreje, brez nepotrebnih zastojev, bile so duhoviteje in pestreje. T. G.

DIVJAD NA SREČELOVU

SEMIČ — Lovska družina Smuk iz Semiča prireja v nedeljo, 16. avgusta, ob 15. uri na igrišču TVD Partizan v Semiču lovsko veselico. Pripravili so bogat srečelov, dobitki so tudi krzneni in druge trofeje ter odstrel trofejne divjadi. Če srečni dobitnik ne bo lovec, bodo nagrado zanj odstrelili semiški lovci. Za ples bo igral ansambel Vita Muženiča.

MISS SLOVENIJE NAJLEPŠA TUDI V VINICI

VINICA — Za izbor miss Kolpe 87, ki so ga pripravili v soboto v viniškem kampu v okviru prireditve Viniško poletje, se je prijavilo devet deklet, prišlo pa jih je šest, in to iz Ljubljane, Novega mesta, Črnomlja in Vinice. Petčlanska žirija je za letošnjo mis Kolpe proglasila Klaro Poljanec iz Ljubljane, ki je pred kratkim postala tudi mis Slovenije, prva spremljevalka je Branka Karin iz Vinice, druga pa Suzana Murm iz Črnomlja. Lepotičke so dobile lepe nagrade. Po izboru je bila modna revija, na kateri so svoje izdelke prikazali novomeški Novoteks, metliška Beti in karlovska Budućnost. Prireditve, ki je trajala do zgodnjih jutranjih ur, se je udeležilo okoli 1.500 ljudi.

ZNOVA GLASBA NA LOKI

NOVO MESTO — Po daljšem premoru se, kot kaže, prekinja glasbeno mrtvilo na Loki. Tako bo v petek med 19. in 23. uro na Loki nastopil ansambel Četrta dimenzija

TOP LESTVICA DOL. LISTA
DISKOTEKA OTOČEC
DEJET NAJBOLEŠNI

TOP LESTVICA DOL. LISTA
DISKOTEKA OTOČEC
DEJET NAJBOLEŠNI

Ta teden je žreb izbral enega srečnega. Jože Žorn iz Velike vasi pri Krškem bo dobil majico z znakom Diskoteke Otočec, medtem ko bodo oblikovalci lestvice, ki imajo morebiti pokvarjene tehtnice, tokrat brez možnosti brezplačnega popravila. Drugače je glasovanje živahno, čeprav na lestvici ta teden ni novosti.

S predlogi ste razvrstili skladbe takole:

1. Goodbye stranger — PEPSI IN SHIRLEY
2. Nothing gonna stop me now — S. FOX
3. Living in a box — LIVING IN A BOX
4. Sweet sixteen — BILLY IDOL
5. I want sex — G. MICHAEL
6. Wanna dance with somebody — E. HOUSTON
7. Who's that girl — MADONNA
8. You give a love bad name — BON JOVI
9. With or without you — U2
10. Lean on me — CLUB NOUVEAU

Predloge pošiljajte na naslov: KRKA — ZDRAVILIŠČA, Diskoteka Otočec, 68222 Otočec, s pripisom LESTVICA.

kozerija

ZADNJA LUKNJA NA KLARINETU

Žena bi hotela na vsak način zamenjati službo. Dovolj ji je slabe plače, še slabših delovnih razmer in vsakodnevnne vožnje v prenaseljenih avtobusih. Najprej sva poslala prošnjo v Hitrotkal. Čakala sva do brezumja, ko je je prišel odgovor, da novih delavcev ne sprejemajo in da jim je zavoljo tega žal. Soseba, ki dela v Hitrotkalu, pa nama je ob kozarčku stivovke povedala, da so prejšnji teden zaposlili tri ženske.

— Vse tri, je rekla, imajo može na začasnem delu v Nemčiji.

Priznam, da te pripombe nisem razumel, a moralo je biti nekaj v njej, kajti sosedja se je sumljivo smejala. Kot bi hotela reči: »Zlato odpre tudi najbolj zaklenjena vrata.«

Prijatelj nama je povedal, da iščejo žensko za delo v administraciji sku-pščine občine Repičeva draga. Moja edina je celo izvohala, da ima vse pogoje za sprejem. Odposlala sva pisemce, v katerem sva celo pretiravala, kako hudo ji je, kako bi ponovno zacetela v primeru, če bi dobila zaposlitev v Repičevi dragi... A vse zaman.

»Žal ne sprejemamo,« je pisalo na koncu vljudnega dopisa, pod katerim je bil podpisan sam tovariš Župan.

Se isto popoldne je neka občinska buča povedala ženi, da so sprejeli za pisalni stroj skupščine občine Repičeva draga ženo direktorja Hitrotkala.

— Grazi je z odpovedjo, če mu ne zaposlijo žene, ki je sicer konfekcijska šivilja, je baje pojasnila občinska buča sprejem moji ženi.

V Hitrotgradu, kamor sva poslala prošnjo, so po negativnem odgovoru, ki ga je prejela moja draga, spravili v

pisarno dve babnici: prva bo baje odpirala pošto in jo razporejala po TOZD, druga pa bo dvigovala služalko v času, ko bo komercialni direktor na službenih potovanjih. Za šanskom gostilne Pri razbiti buči sem zvedel, da je prvosprejeta hčerka finančnega direktorja Hitrotkala, drugosprejeta pa snaha direktorja repiške banke Večni bankrot. Ko je prišlo to na ušesa moji ženi, mi je zabusila v obraz:

— Vidiš, s kakšnim tepcem sem se poročila! Misliš sem, da kaj pomeniš v Repičevi dragi, zdaj pa vidim, da si zadnja luknja na klarinetu.

TONI GASPERIČ